

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Διεύθυνση

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφία και Εφαρμοσμένων Οικονομικών
Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης
Π.Μ.Σ. «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»
Ελ. Βενιζέλου 70, 17676, Αθήνα

Ηλεκτρονικές Διευθύνσεις

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο: <http://www.hua.gr>
Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης: <https://www.dhee.hua.gr>

Γραμματεία Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Κεντρικό Κτήριο, 1^{ος} όροφος
τηλ: 210 9549215
email: ekpolsec@hua.gr

Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης

Νέο κτήριο, 1^{ος} όροφος
τηλ: 210 9549334-335
email: library@hua.gr

Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης

email: kesym@hua.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	6
Γενικές Αρχές.....	7
Όργανα Λειτουργίας Π.Μ.Σ.....	9
Εκπροσώπηση φοιτητών/-τριών στα συλλογικά όργανα	12
Υλικοτεχνική Υποδομή.....	12
Φοιτητική Μέριμνα.....	13
Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (Β.Κ.Π.)	14
Ρυθμίσεις και παροχές για ειδικές ομάδες φοιτητών/-τριών	16
Παροχή Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών.....	17
2. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	19
Δομή, Ειδικεύσεις και χρονική διάρκεια Π.Μ.Σ. «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»	20
Προϋποθέσεις Απόκτησης Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών	21
Κατηγορίες και αριθμός εισακτέων	21
Διαδικασία Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών/-τριών	22
Υποχρεώσεις και Δικαιώματα Μεταπτυχιακών Φοιτητών/-τριών	25
Κανόνες δεοντολογίας για τους/τις φοιτητές/-τριες	28
Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Μεταπτυχιακών Φοιτητών/-τριών.....	29
Μηχανισμός διαχείρισης παραπόνων και ενστάσεων.....	30
Διδάσκοντες/ουσες.....	32
Υποχρεώσεις Διδασκόντων/ουσων	33
Αξιολόγηση της επίδοσης των Μεταπτυχιακών Φοιτητών/Φοιτητριών – Διαδικασία εξετάσεων	34
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ).....	37
Υποτροφίες και βραβεία	39
Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών	40
Ορκωμοσία	41
Τέλη φοίτησης – Τρόπος καταβολής – Δωρεάν φοίτηση	42
Αξιολόγηση Μαθημάτων και Διδασκόντων/-ουσών από τους/τις μεταπτυχιακούς/-ές φοιτητές/-τριες.....	43
3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	45
Γενικό πλαίσιο	46

Πίνακας Μαθημάτων Π.Μ.Σ. «Εκπαίδευση και Πολιτισμός».....	47
4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.....	50
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ «ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ».....	51
1223-4111 – ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ.....	53
1223-4112 – ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ	56
1223-4113 – ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ	60
1223-4114 – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	65
1223-4211 – ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	68
1223-4212 – ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.....	71
1223-4213 – ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ: ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ.....	74
1223-4214 – ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ	78
1223-4311 – ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	82
1223-4312 – ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	86
1223-4313 – ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	89
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ «ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ».....	95
1223-4121 – ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ- ΒΙΩΜΑΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ.....	96
1223-4122 – ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	99
1223-4123 – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ	102
1223-4124 – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	106
1223-4221 – ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	109
1223-4222 – ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ	112
1223-4223 – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	114
1223-4224 – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ.....	118
1223-4321 – ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	121
1223-4322 – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	123
1223-4323 – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	126
1223-4324 – ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΩΝ Τ.Π.Ε. ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ	130
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ «ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΓΩΓΗ».....	134

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

1223-4131 – ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ-ΒΙΩΜΑΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ.....	135
1223-4132 – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ.....	139
1223-4133 – ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	142
1223-4134 – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	145
1223-4231 – ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	147
1223-4232 – ΜΟΥΣΕΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	150
1223-4233 – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	153
1223-4234 – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	155
1223-4331 – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ	158
1223-4332 – ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	161
1223-4333 – ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	163
1223-4334 – ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ.....	165
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	168
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	173
ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	173

1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Γενικές Αρχές

Αντικείμενο – Σκοπός – Στόχοι

Το Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης της Σχολής Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, οργανώνει και λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με τίτλο «Εκπαίδευση και Πολιτισμός», σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. υπ' αριθμ. 4485/2017.

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» είναι η επιστημονική υψηλού επιπέδου επιστημονική εξειδίκευση στα γνωστικά πεδία της Εκπαίδευσης και του Πολιτισμού. Το Πρόγραμμα στοχεύει πρωτίστως στη σύζευξη της ψυχοεκπαιδευτικής πράξης με την πολιτισμική παιδεία, δύο επιστημονικών πεδίων που δεν διαμορφώνονται ανεξάρτητα, αλλά αλληλοσυμπληρώνονται, συνεργάζονται και αλληλοτροφοδοτούνται με σκοπό να υπηρετήσουν τον άνθρωπο σε ένα βιώσιμο κοινωνικό περιβάλλον σε συνθήκες ευημερίας, ποιοτικής εκπαίδευσης και ισότητας. Περιλαμβάνει τρεις ειδικεύσεις σπουδών: α) «Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη», β) «Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων» και γ) «Πολιτισμική Αγωγή» με διακριτούς στόχους ως προς την κατάρτιση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών του. Το Πρόγραμμα αποσκοπεί στην προαγωγή της γνώσης και της επιστήμης, στην καλλιέργεια δεξιοτήτων και στην ανάπτυξη της έρευνας και αναφέρεται σε συναφή πεδία με αυτά που θεραπεύει το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος.

Το ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στις παρακάτω τρεις ειδικεύσεις μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών:

- α) Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη
- β) Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων
- γ) Πολιτισμική Αγωγή

Το Πρόγραμμα της ειδίκευσης «Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη» αποσκοπεί στην επιστημονική εξειδίκευση των αποφοίτων του σε περιοχές γνώσεων και δεξιοτήτων που σχετίζονται με τη διαδικασία της μάθησης και της διδασκαλίας και των επιπτώσεων τους στην γνωστική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών στο σχολικό περιβάλλον, την υποστήριξη όλων των μαθητών και μαθητριών με ιδιαίτερη έμφαση στους μαθητές και τις μαθήτριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και μαθησιακές ή/και αναπτυξιακές διαταραχές, την διαχείριση της σχολικής τάξης, την εφαρμογή αποτελεσματικών και συμπεριληπτικών στρατηγικών μάθησης και διδασκαλίας, την επικοινωνία, τις διαπροσωπικές σχέσεις και τα προβλήματα προσαρμογής στο σχολείο και την ευαισθητοποίηση απέναντι στην ετερότητα.

Το Πρόγραμμα της ειδίκευσης «Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων» εκπαιδεύει τους/τις αποφοίτους του σε θέματα που σχετίζονται με τις αρχές της διοικητικής επιστήμης και της οικονομικής αξίας της εκπαίδευσης, με ζητήματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαιδευτικής μονάδας και ενός οργανισμού, με τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, τη λήψη αποφάσεων και την επίδραση που ασκεί το είδος της ηγεσίας στη λειτουργία ενός εκπαιδευτικού οργανισμού, την οργανωσιακή συμπεριφορά και την εποικοδομητική λύση οργανωσιακών προβλημάτων.

Το Πρόγραμμα της ειδίκευσης «Πολιτισμική Αγωγή» έχει σκοπό να εκπαιδεύσει τους/τις αποφοίτους του σε θέματα που σχετίζονται με την καλλιέργεια των πολιτισμικών ενδιαφερόντων των μαθητών/μαθητριών και την ευαισθησία τους σε θέματα πολιτισμού και σεβασμού της πολιτισμικής διαφορετικότητας, τη διοργάνωση και υλοποίηση πολιτιστικών δραστηριοτήτων και την ανάληψη δράσεων πολιτιστικού τουρισμού, καθώς και με ζητήματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαιδευτικής μονάδας.

Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου.

Το ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» έχει ως στόχο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/μεταπτυχιακές φοιτήτριες (ΜΦ) να αποκτήσουν θεωρητικές γνώσεις, εξειδίκευση, επιστημονικές, ερευνητικές και επαγγελματικές δεξιότητες και ικανότητες καθώς και κριτική/δημιουργική σκέψη. Οι απόφοιτοι ΜΦ διαθέτουν γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες στην επιστημονική έρευνα που επιτρέπουν την παραγωγή ερευνητικού έργου και την προαγωγή της επιστήμης και της εκπαιδευτικής πράξης. Με την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/μεταπτυχιακές φοιτήτριες (ΜΦ) αναμένεται να

- συμβάλουν στην αναβάθμιση της διδακτικής πράξης και την προαγωγή της έρευνας που σχετίζεται με αυτήν,
- εφαρμόζουν αποτελεσματικές στρατηγικές μάθησης και διδασκαλίας, μεθόδους αξιολόγησης και υποστήριξης προκειμένου να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις γνωστικές, κοινωνικές και συναισθηματικές ανάγκες των μαθητών/μαθητριών με ή χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και δυνατότητες,
- διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και να αποκτήσουν τις κατάλληλες επαγγελματικές δεξιότητες αναφορικά με τους τομείς παροχής εκπαιδευτικών και ψυχοπαιδαγωγικών υπηρεσιών σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο σε ποικίλα εκπαιδευτικά πλαίσια και δομές παροχής ψυχολογικών υπηρεσιών,
- κατανοήσουν σε βάθος τις αρχές της διοικητικής επιστήμης, αλλά και της οικονομικής αξίας της εκπαίδευσης,

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

- χειρίζονται με επιτυχία ζητήματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαιδευτικής μονάδας, ώστε να καταστούν ικανοί να αντιμετωπίζουν τα ποικίλα προβλήματα που αφορούν στη διοίκηση ενός οργανισμού και, κυρίως, του ανθρώπινου δυναμικού,
- διευρύνουν και να ενισχύσουν τις γνώσεις και τις επαγγελματικές δεξιότητές τους, έτσι ώστε να λαμβάνουν αποφάσεις και να λειτουργούν αποτελεσματικά ως στελέχη της εκπαίδευσης
- καλλιεργούν τα πολιτισμικά ενδιαφέροντα των μαθητών/μαθητριών και την ευαισθησία τους σε θέματα πολιτισμού και σεβασμού της πολιτισμικής διαφορετικότητας,
- επιμελούνται τη διοργάνωση και υλοποίηση πολιτιστικών δραστηριοτήτων και να αναλαμβάνουν δράσεις πολιτιστικού τουρισμού,
- χειρίζονται με επιτυχία ζητήματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαιδευτικής μονάδας, λειτουργούν αποτελεσματικά ως στελέχη της εκπαίδευσης.
- γνωρίζουν τις αρχές δεοντολογίας και ηθικής στην επιστημονική έρευνα

Όργανα Λειτουργίας Π.Μ.Σ.

Για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία του ΠΜΣ αρμόδια όργανα είναι:

1. Η Σύγκλητος

Η Σύγκλητος του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, είναι αρμόδια για κάθε θέμα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα που σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές. Επίσης, η Σύγκλητος ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα ΠΜΣ δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα. Ειδικότερα, η Σύγκλητος:

- α) εγκρίνει την ίδρυση ΠΜΣ ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του ΠΜΣ,
- β) εγκρίνει την παράταση της χρονικής διάρκειας της λειτουργίας του ΠΜΣ,
- γ) συγκροτεί την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικών ή διδρυματικών ή κοινών ΠΜΣ,
- δ) αποφασίζει την κατάργηση Π.Μ.Σ. που προσφέρεται από το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

2. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου κατόπιν πρότασης των Κοσμητείων των

Σχολών. Η Ε.Μ.Σ. αποτελείται από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή του Α.Ε.Ι., ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δι.Π.), και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Ιδρύματος και τον/την Αντιπρύτανη που είναι αρμόδιος/-α για ακαδημαϊκά θέματα, ως Πρόεδρο. Τα μέλη της Ε.Μ.Σ. έχουν εμπειρία στην οργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου σπουδών. Η θητεία της Επιτροπής είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη.

Αρμοδιότητες της Ε.Μ.Σ. είναι:

- α) η υποβολή γνώμης προς τη Σύγκλητο για την ίδρυση νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών ή την τροποποίηση των ήδη λειτουργούντων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, μετά από αξιολόγηση των αιτημάτων των Συνελεύσεων των Τμημάτων για την ίδρυση νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, των σχετικών εκθέσεων σκοπιμότητας και βιωσιμότητάς τους και την κοστολόγηση της λειτουργίας του Π.Μ.Σ., καθώς και η δυνατότητα αναπομπής τους, αν η εισήγηση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη ή οι συνοδευτικές εκθέσεις δεν είναι πλήρεις,
- β) η κατάρτιση σχεδίου Κανονισμού για προγράμματα δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών και η υποβολή του προς τη Σύγκλητο,
- γ) η εκπόνηση πρότυπου σχεδίου Κανονισμού λειτουργίας Π.Μ.Σ.,
- δ) ο έλεγχος της τήρησης των Κανονισμών λειτουργίας των Π.Μ.Σ.,
- ε) η παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας, του Κανονισμού και των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου από τα Π.Μ.Σ.,
- στ) η παρακολούθηση της εφαρμογής της διαδικασίας απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης,
- η) κάθε άλλη αρμοδιότητα που ορίζεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας των Π.Μ.Σ.

3. Η Συνέλευση της Σχολής

Η Συνέλευση της Σχολής είναι αρμόδια για την οργάνωση, διοίκηση και διαχείριση του Π.Μ.Σ. και ιδίως:

- α) εισηγείται προς τη Σύγκλητο την ίδρυση ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,
- β) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.
- γ) αναθέτει το διδακτικό έργο στο διδακτικό προσωπικό του Π.Μ.Σ.,
- δ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών και ορίζει τον/την επιβλέποντα/-ουσα ανά εργασία,

- ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,
- στ) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (ΣΕ),
- ζ) με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής οι αρμοδιότητες των περ. 2.β και 2.δ δύναται να μεταβιβάζονται στη ΣΕ του Π.Μ.Σ.,
- η) ορίζει τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής,
- θ) ορίζει τον/την Διευθυντή/-ντρια του Π.Μ.Σ.
- ι) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από επιμέρους διατάξεις.
- ια) συγκροτεί επικουρικά όργανα ή/και Επιτροπές, πέραν των προαναφερθεισών, για τη διεκπεραίωση διαδικασιών και λειτουργιών του Π.Μ.Σ.

4. Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ)

Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) αποτελείται από τον/την Διευθυντή/-τρια του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της ΣΕ καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής. Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και ιδίως:

- α) καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν.4957/2022 (Α'141), και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),
- β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση της Σχολής,
- γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,
- δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον παρόντα Κανονισμό,
- ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση της Σχολής την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων/-ουσών του άρθρου 83 του ν.4957/2022 (Α'141),
- στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση της Σχολής την πρόσκληση Επισκεπτών/-τριών Καθηγητών/-τριών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,
- ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση της Σχολής,
- η) εισηγείται προς τη Συνέλευση της Σχολής την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

5. Ο/Η Διευθυντής/-ντρια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ο/Η Διευθυντής/-τρια του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, κατά προτεραιότητα βαθμίδα Καθηγητή/-τριας ή Αναπληρωτή/-τριας Καθηγητή/-τριας και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό. Ο/Η Διευθυντής/-τρια έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) προεδρεύει της ΣΕ, καθώς και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών και συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,
- β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση της Σχολής,
- γ) εισηγείται προς τη ΣΕ και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,
- δ) είναι Επιστημονικά Υπεύθυνος/-η του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234 του ν.4957/2022 (Α'141) και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,
- ε) φέρει την ευθύνη για την παρακολούθηση της υλοποίησης των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ., της εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού, καθώς και της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,
- στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Εκπροσώπηση φοιτητών/-τριών στα συλλογικά όργανα

---

1. Οι φοιτητές/-τριες έχουν δικαίωμα συμμετοχής, με εκπροσώπους τους, στα συλλογικά όργανα του Ιδρύματος. Οι προϋποθέσεις υποβολής υποψηφιότητας, η σύσταση του σώματος των εκλεκτόρων, ο τρόπος σύνταξης των εκλογικών καταλόγων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τις διαδικασίες εκλογής, ρυθμίζονται από το άρθρο 42 του ν. 4957/2022 (Α' 141).
2. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών/-τριών στη Συνέλευση της Σχολής αναδεικνύονται από το σύνολο των φοιτητών/-τριών του δεύτερου κύκλου που οργανώνονται αποκλειστικά από το Τμήμα ή σε συνεργασία με άλλα Τμήματα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., των οποίων το Τμήμα έχει αναλάβει τη διοικητική υποστήριξη.
3. Η άσκηση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των φοιτητών/-τριών δεν επιτρέπεται να παρακωλύει την ομαλή διεξαγωγή του πάσης φύσεως έργου (εκπαιδευτικού, διοικητικού κ.λπ.) του Ιδρύματος. Για το σκοπό αυτό η πραγματοποίηση συνελεύσεων, συγκεντρώσεων, εκδηλώσεων και κάθε είδους δραστηριοτήτων επιτρέπεται μόνον εκτός των ωρών διδασκαλίας μετά από έγγραφη άδεια του/της Πρυτάνεως.
4. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών/-τριών σε συλλογικά όργανα εκλέγονται από το σύνολο των φοιτητών/-τριών του δεύτερου κύκλου σπουδών, που δεν έχουν υπερβεί την ανώτατη διάρκεια φοίτησης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 76 του ν. 4957/2022 (Α' 141). Η ψηφοφορία γίνεται με ενιαίο ψηφοδέλτιο και είναι άμεση, καθολική και μυστική.

Υλικοτεχνική Υποδομή

Το Τμήμα διαθέτει σύγχρονες αίθουσες διδασκαλίας και πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια, που μπορούν να στηρίξουν αποτελεσματικά τη λειτουργία του. Ειδικότερα, για την ανάπτυξη του διδακτικού και διοικητικού έργου του διατίθενται πέντε (5) αίθουσες διδασκαλίας αποκλειστικής χρήσης με συνολική δυναμικότητα 255 ατόμων. Κάθε αίθουσα είναι πλήρως εξοπλισμένη με ηλεκτρονικό υπολογιστή (H/Y), σύστημα ψηφιακής προβολής και σταθερή σύνδεση στο διαδίκτυο.

Στο Τμήμα λειτουργούν τρία εργαστήρια:

- Εργαστήριο Ψυχοπαιδαγωγικής
- Εργαστήριο Ανθρωποοικολογίας
- Εργαστήριο Βιώσιμου Τουρισμού και Πολιτισμού
- Εργαστήριο Εφαρμοσμένων Οικονομικών και Βιώσιμης Ανάπτυξης

Οι ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος υποστηρίζονται από τρεις (3) αίθουσες εργαστηρίων αποκλειστικής χρήσης, με συνολική δυναμικότητα 60 ατόμων. Οι εργαστηριακοί χώροι χρησιμοποιούνται για την άσκηση των φοιτητών/-τριών σε εργαστηριακές ασκήσεις όσο και για την εκπόνηση των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών. Οι αίθουσες διδασκαλίας και εργαστηρίων είναι προσβάσιμες από άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ).

Επιπρόσθετα, στο Τμήμα υπάρχει πλήρως εξοπλισμένο εργαστήριο Η/Υ στο οποίο υπάρχουν εγκατεστημένα λογισμικά στατιστικής ανάλυσης το οποίο λειτουργεί σε 12ωρη βάση και μπορεί να εξυπηρετήσει τις ανάγκες των φοιτητών/-τριών.

Φοιτητική Μέριμνα

Οι ΜΦ δικαιούνται υγειονομικής περίθαλψης, δωρεάν σίτιση και διευκολύνσεων για τις μετακινήσεις τους. Ειδικότερα:

- α) Ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη: Οι φοιτητές/-τριες που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.), με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 (Α' 83), μόνο με τη χρήση του ΑΜΚΑ τους. Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής της περίθαλψης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υγείας.
- β) Σίτιση: Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, η έκδοση της οποίας προβλέπεται στην παρ. 3 του

άρθρου 284 του ν. 4957/2022 (Α' 141), καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη δωρεάν σίτιση των φοιτητών/-τριών με βάση την ατομική και οικογενειακή οικονομική τους κατάσταση και την εντοπιότητα. Στο Πανεπιστήμιο λειτουργεί Φοιτητικό Εστιατόριο, όπου μπορούν να σιτίζονται όλα τα μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας, είτε δωρεάν είτε έναντι μικρού αντιτίμου. Το εστιατόριο λειτουργεί καθ'όλη τη διάρκεια του έτους, εκτός από τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο.

- γ) Διευκόλυνση μετακινήσεων: Στους/στις φοιτητές/-τριες του Ιδρύματος παρέχονται διευκολύνσεις για τις μετακινήσεις τους και τα αναγκαία μέσα για την πολιτιστική τους καλλιέργεια και ψυχαγωγία, σε όλη τη διάρκεια του έτους. Οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τις παροχές αυτές καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Πολιτισμού και Τουρισμού. Ειδικότερες σχετικές ρυθμίσεις και διαδικασίες προσδιορίζονται σύμφωνα με την τρέχουσα νομοθεσία.
- δ) Χορήγηση αδειών στους/στις εργαζόμενους/-ες φοιτητές/-τριες: Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ρυθμίζεται η υποχρεωτική χορήγηση αδειών σε εργαζόμενους/-ες φοιτητές/-τριες κατά την περίοδο των εξετάσεων για την προετοιμασία και τη συμμετοχή τους σε αυτές. Ειδικότερες σχετικές ρυθμίσεις και διαδικασίες προσδιορίζονται σύμφωνα με την τρέχουσα νομοθεσία.
- ε) Ρυθμίσεις και παροχές για ειδικές ομάδες φοιτητών/-τριών: Το Πανεπιστήμιο μεριμνά για την εγκατάσταση και συντήρηση υποδομών απαραίτητων για την μετακίνηση ειδικών ομάδων φοιτητών/-τριών. Οι υπηρεσίες του Ιδρύματος και το εκπαιδευτικό προσωπικό μεριμνούν για την υποστήριξη, διευκόλυνση και εξυπηρέτηση των φοιτητών/-τριών που ανήκουν σε ειδικές ομάδες, ώστε να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη συμμετοχή τους στην ακαδημαϊκή δραστηριότητα και η ποιότητα ζωής τους στους χώρους του Πανεπιστημίου.
- στ) Αθλητισμός, πολιτισμός, ελεύθερος χρόνος: Το Πανεπιστήμιο ενθαρρύνει και υποστηρίζει με τις διαθέσιμες υποδομές, μέσα και πόρους την συμμετοχή των φοιτητών/-τριών και των άλλων μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας σε πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες, καθώς και σε δραστηριότητες ψυχαγωγίας, ελεύθερου χρόνου και προσωπικής ανάπτυξης.

Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (Β.Κ.Π.)

Στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο λειτουργεί Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης για την κάλυψη των αναγκών της ακαδημαϊκής κοινότητας σε επιστημονική πληροφόρηση. Ειδικότερα για τους/τις φοιτητές/-τριες, οργανώνονται σεμινάρια εκπαίδευσης χρηστών, διατίθενται αναγνωστήριο, ηλεκτρονικοί υπολογιστές για αναζήτηση έντυπου ή ηλεκτρονικού υλικού και ερμάρια αποθήκευσης προσωπικών αντικειμένων, ενώ υπάρχει δυνατότητα αυτόματου δανεισμού και φωτοτύπησης υλικού που δεν είναι εφικτό να

δανειστεί και πάντα με βάση την κείμενη νομοθεσία περί προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων. Μέρος των υπηρεσιών της Β.Κ.Π. δύναται να παρέχονται και εξ αποστάσεως, σε περίπτωση που οι συνθήκες το επιβάλλουν.

Για οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με τη λειτουργία της Β.Κ.Π. και τις προσφερόμενες υπηρεσίες της, οι φοιτητές/-τριες οφείλουν να επισκέπτονται τον ιστότοπό της (<http://www.library.hua.gr>) ή/και να επικοινωνούν με το προσωπικό.

Κέντρο Εξυπηρέτησης Φοιτητών/-τριών (Κ.Ε.Φ.)

Στο Πανεπιστήμιο λειτουργεί Κέντρο Εξυπηρέτησης Φοιτητών/-τριών, το οποίο είναι αρμόδιο για την ενημέρωσή τους σε θέματα που αφορούν στη συνολική λειτουργία του Πανεπιστημίου, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και τις παρεχόμενες υπηρεσίες από την Πολιτεία και το Πανεπιστήμιο, καθώς και για την εξυπηρέτησή τους, ηλεκτρονικά ή/και δια ζώσης.

Το Κέντρο Εξυπηρέτησης Φοιτητών/-τριών στεγάζει:

- α. Υπηρεσίες Φοιτητικής Μέριμνας, το οποίο μεριμνά για θέματα που αφορούν στη σίτιση των φοιτητών/-τριών, στη χορήγηση του στεγαστικού επιδόματος, στην έκδοση και διάθεση διδακτικών σημειώσεων, στη χορήγηση της Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Ασθενείας (Ε.Κ.Α.Α.), και άλλων οικονομικών ενισχύσεων που ενδεχομένως προσφέρονται (υποτροφίες, κ.ά.).
- β. Το Γραφείο Διασύνδεσης Σπουδών και Σταδιοδρομίας, που υποστηρίζει τους/τις φοιτητές/-τριες κατά τη μετάβαση τους στην αγορά εργασίας με παροχή πληροφόρησης και συμβουλευτικών υπηρεσιών για την αγορά εργασίας και τη συνέχιση των σπουδών τους στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- γ. Το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης που οργανώνει και συντονίζει κεντρικά τη διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης των φοιτητών/-τριών του Πανεπιστημίου, είτε είναι υποχρεωτική, είτε είναι προαιρετική και παρέχει σχετική καθοδήγηση στους/στις φοιτητές/-τριες.
- δ. Το Γραφείο ERASMUS & Ευρωπαϊκών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων που υποστηρίζει το Πανεπιστήμιο στη διασύνδεσή του με Πανεπιστήμια του εξωτερικού και τη διασφάλιση της κινητικότητας για σπουδές και πρακτική άσκηση φοιτητών/-τριων και των τριών κύκλων σπουδών

Δομή Υποστήριξης Προσωπικού και Φοιτητικού Πληθυσμού “Αικατερίνη Μαριδάκη-Κασσωτάκη”

Βασικός σκοπός της Δομής Υποστήριξης Προσωπικού και Φοιτητικού Πληθυσμού είναι η παροχή οργανωμένης υποστήριξης σχετικά σε θέματα που άπτονται βασικών δράσεων της ακαδημαϊκής ζωής και καθημερινότητας και τα οποία χρήζουν ψυχολογικής και παιδαγωγικής ενίσχυσης.

Η Δομή “Αικατερίνη Μαριδάκη-Κασσωτάκη” αποτελείται από:

- α) Το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΚΕ.ΨΥ.Σ.Υ), το οποίο παρέχει δωρεάν συμβουλευτική και ψυχολογική βοήθεια στον ενεργό φοιτητικό πληθυσμό όλων των Τμημάτων του Πανεπιστημίου και εν γένει συνδράμει με κάθε πρόσφορο μέσο συμβουλευτικά σε όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας αποσκοπώντας στην αρμονικότερη προσαρμογή στην ακαδημαϊκή ζωή. Οι δράσεις του ΚΕ.ΨΥ.Σ.Υ. υποστηρίζονται από μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δι.Π.) του Α.Ε.Ι. ή μόνιμο προσωπικό ειδικότητας ψυχιάτρου, ψυχολόγου και κοινωνικού λειτουργού, ή αντίστοιχου βασικού τίτλου σπουδών.
- β) Το Κέντρο Διασφάλισης και Ενίσχυσης της Ισότητας (ΚΕ.Δ.ΕΝ.Ι.), το οποίο συνδράμει στην προώθηση, τη διασφάλιση και την ενίσχυση (i) της ισότητας σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας και σε όλες τις διαδικασίες της ακαδημαϊκής ζωής, (ii) της ισότιμης πρόσβασης και ουσιαστικής συμμετοχής των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας καθώς και της ευαισθητοποίησης απέναντι σε ζητήματα ισότιμης ένταξης και φοίτησης στο χώρο του Πανεπιστημίου και (iii) της τήρησης της νομιμότητας στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας, της αντιμετώπισης φαινομένων κακοδιοίκησης και της διαφύλαξης της εύρυθμης λειτουργίας του Ιδρύματος.

Συνήγορος του/της Φοιτητή/-τριας

Στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο λειτουργεί ο θεσμός του/της “Συνήγορου του/της Φοιτητή/-τριας” (ΣτΦ), του οποίου οι αρμοδιότητες είναι:

- α) η διαμεσολάβηση μεταξύ φοιτητών/-τριών και καθηγητών/-τριών ή διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος,
- β) η τήρηση της νομιμότητας στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας,
- γ) η αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης σε θέματα που αφορούν στους/στις φοιτητές/-τριες,
- δ) η διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας του ιδρύματος

Ο/Η ΣτΦ δεν έχει αρμοδιότητα σε θέματα εξετάσεων και βαθμολογίας των φοιτητών/-τριών. Ο/Η ΣτΦ διερευνά υποθέσεις, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αναφορά φοιτητή/-τριας, και διαμεσολαβεί στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για την επίλυσή τους.

Ρυθμίσεις και παροχές για ειδικές ομάδες φοιτητών/-τριών

Στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο λειτουργεί ο θεσμός του/της “Συμβούλου Καθηγητή/-τριας Φοιτητών/-τριών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες” (ΣΦΜΕΕΑ). Ο/Η ΣΦΜΕΕΑ, έχει ως ρόλο τη διευκόλυνση της συμμετοχής των φοιτητών/-τριών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και μαθησιακές δυσκολίες σε όλες τις πτυχές της ακαδημαϊκής ζωής, καθώς και την ενημέρωση και υποστήριξη των ΦΜΕΕΑ και των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σε

θέματα που σχετίζονται με τις σπουδές και την ισότιμη ένταξη και φοίτηση στον χώρο του Πανεπιστημίου.

Παροχή Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών

Οι φοιτητές/-τριες αποκτούν με την εγγραφή τους όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης με τα οποία έχουν πρόσβαση στο σύνολο των ηλεκτρονικών υπηρεσιών που παρέχονται από το Πανεπιστήμιο και την πολιτεία. Το Κέντρο Πληροφορικής και Δικτύων (ΚΠΔ) του Πανεπιστημίου αναλαμβάνει την εγγραφή των φοιτητών/-τριών στον κατάλογο χρηστών του Πανεπιστημίου (LDAP) και στην συνέχεια δημιουργεί κωδικό πρόσβασης, ο οποίος κοινοποιείται ηλεκτρονικά στον/στην φοιτητή/-τρια. Η χρήση του συνθηματικού και του ονόματος χρήστη είναι αυστηρά προσωπική.

Οι φοιτητές/-τριες του Πανεπιστημίου έχουν πρόσβαση σε διάφορες κατηγορίες υπηρεσιών όπως:

α) βασικές ηλεκτρονικές υπηρεσίες (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, φιλοξενία ιστοσελίδων, δημιουργία και αποθήκευση αρχείων και δεδομένων στο υπολογιστικό νέφος, β) υπηρεσίες ηλεκτρονικής μάθησης (ηλεκτρονική τάξη, e-class), γ) υπηρεσίες πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και δ) χρήση εφαρμογών που εξασφαλίζει το Πανεπιστήμιο για όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας. Οι φοιτητές/-τριες πρέπει να συμμορφώνονται με τους όρους χρήσης ηλεκτρονικών υπηρεσιών και εφαρμογών, όπως αναφέρονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Κέντρου Πληροφορικής και Δικτύων και ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου. Σε περίπτωση όπου κάποιος/-α χρήστης/-στρια προβαίνει σε ενέργειες οι οποίες δεν είναι σύμφωνες με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την ορθή χρήση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών και του κανονισμού του ΚΠΔ, το ΚΠΔ δύναται να προβαίνει άμεσα σε απενεργοποίηση του λογαριασμού του/της.

Η εφαρμογή "Φοιτητολόγιο" παρέχει τη δυνατότητα σε κάθε φοιτητή/-τρια του Π.Μ.Σ. να παρακολουθεί την ακαδημαϊκή του πορεία (βαθμό μαθημάτων, μέσο όρο κ.α.) καθώς και να καταθέτει ηλεκτρονικά αιτήσεις για έγγραφα (π.χ. αναλυτική βαθμολογία). Επίσης, μέσω του φοιτητολογίου εγγράφεται στο τρέχον εξάμηνο.

Στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης, έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί στο Κέντρο Πληροφορικής και Δικτύων του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου η πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης open e-Class. Σε αυτήν αναρτώνται όλες οι παρουσιάσεις των διδασκόντων/-ουσών, ερωτηματολόγια, τεστ αυτοαξιολόγησης, εργασίες και πληροφοριακό υλικό του μαθήματος. Μέσω της ηλεκτρονικής τάξης, ο/η ΜΦ μπορεί να επικοινωνήσει με τον/τη διδάσκοντα/-ουσα για θέματα που αφορούν στο συγκεκριμένο μάθημα.

Χρήση εγκαταστάσεων και μέσων

Όλοι/-ες οι φοιτητές/-τριες, έχουν δικαίωμα στη χρήση των εγκαταστάσεων, των μέσων και ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Πανεπιστημίου στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης των δραστηριοτήτων του προγράμματος σπουδών. Για την άσκηση του δικαιώματος αυτού από το σύνολο των φοιτητών/-τριών, θα πρέπει να υφίστανται και να διατίθενται προς απρόσκοπτη χρήση όλες οι υποδομές που εξασφαλίζουν την ανεμπόδιστη πρόσβαση των ΦμΕΕΑ στις παρεχόμενες υπηρεσίες. Μετά το πέρας του χρόνου που διατίθεται, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών, για τη χρήση των εγκαταστάσεων και μέσων, οι φοιτητές/-τριες είναι υποχρεωμένοι/-ες να διακόπτουν τη χρήση παραδίδοντας τις εγκαταστάσεις και τα μέσα στην ίδια καλή κατάσταση που τους διατέθηκαν. Τυχόν φθορές των εγκαταστάσεων και των μέσων, που δεν οφείλονται στη συνήθη χρήση, επισύρουν πειθαρχικές ποινές κατά των δραστών μετά από σχετική εισήγηση του/της υπεύθυνου/-ης της ομάδας ή αναφορά του/της υπεύθυνου/-ης της επόμενης ομάδας φοιτητών/-τριών που θα κάνει χρήση. Παράλληλα, γίνεται ο σχετικός καταλογισμός των δαπανών αποκατάστασης των φθορών σε βάρος των δραστών μετά από απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου.

2. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Δομή, Ειδικεύσεις και χρονική διάρκεια Π.Μ.Σ. «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

---

1. Το ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στις παρακάτω τρεις ειδικεύσεις μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών:
  - Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη
  - Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων
  - Πολιτισμική Αγωγή:
2. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη ΜΔΣ ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, ενώ ως ανώτατο όριο φοίτησης ορίζονται τα τρία (3) ακαδημαϊκά έτη.
3. Το ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» δεν προσφέρει τη δυνατότητα μερικής φοίτησης.
4. Σε περίπτωση υπέρβασης του ανώτατου χρονικού ορίου φοίτησης, υπάρχει δυνατότητα παράτασης για σοβαρούς λόγους, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του/της ΜΦ και έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η παράταση δεν υπερβαίνει τα δύο (2) εξάμηνα. Στην περίπτωση αυτή, ο/η ΜΦ θα πρέπει να ολοκληρώσει επιτυχώς τις σπουδές του/της στο προβλεπόμενο διάστημα, ειδάλλως, και μετά την εκπνοή του χρονικού αυτού διαστήματος, ο φοιτητής/η φοιτήτρια διαγράφεται υποχρεωτικά από το ΠΜΣ με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.
5. Οι ΜΦ που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Σ.Ε. και έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.). Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Οι φοιτητές/φοιτήτριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

6. Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από τη ΣΕ, η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος. Η Συνέλευση εγκρίνει ή απορρίπτει την αίτηση για παράταση, λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση της ΣΕ. Σε περιπτώσεις αναστολής φοίτησης, ο/η ΜΦ συνεχίζει τα μαθήματα όταν προσφέρονται στα αντίστοιχα εξάμηνα της επόμενης περιόδου λειτουργίας του ΠΜΣ.
7. Η παρακολούθηση των μαθημάτων του προγράμματος γίνεται δια ζώσης. Στο πρόγραμμα δύνανται να χρησιμοποιούνται μέθοδοι σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, σε περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατή η μετακίνηση των διδασκόντων/-ουσών ή μέρους των φοιτητών/φοιτητριών σε ποσοστό που σε καμία περίπτωση δεν θα ξεπερνά το 30%.
8. Η επίσημη γλώσσα διεξαγωγής του προγράμματος είναι η Ελληνική, ενώ η συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να γίνει στα Ελληνικά ή Αγγλικά. Διδασκαλία μαθημάτων στην Αγγλική γλώσσα μπορεί να γίνει εφόσον ο/η διδάσκων/-ουσα καθηγητής/-τρια προέρχεται από το εξωτερικό.

Προϋποθέσεις Απόκτησης Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών

---

1. Για την απόκτηση του **Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης** απαιτούνται:
  - η επιτυχής παρακολούθηση όλων των μαθημάτων που ορίζονται από το πρόγραμμα σπουδών της κάθε κατεύθυνσης,
  - εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας υπό την επίβλεψη του/της ορισθέντος/-θείσας επιβλέποντα/-ουσας καθηγητή/-τριας,
2. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος φοίτησης το Π.Μ.Σ. απονέμει 120 πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Κατηγορίες και αριθμός εισακτέων

---

1. Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής καθώς και Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής συναφών γνωστικών αντικειμένων με αυτό του ΠΜΣ.
2. Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων/διδασκουσών του ΠΜΣ και την αναλογία φοιτητών-διδασκόντων, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας. Στη βάση των ανωτέρω, ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/φοιτητριών στο ΠΜΣ ορίζεται σε 45 συνολικά και στις τρεις ειδικεύσεις.

3. Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ειδικού Εκπαιδευτικού προσωπικού (ΕΕΠ), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.
4. Οι υπότροφοι του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) και οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του ΠΜΣ, εγγράφονται απευθείας στο ΠΜΣ.
5. Όλες οι κατηγορίες για να γίνουν δεκτές πρέπει να πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στον παρόντα κανονισμό.

Διαδικασία Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών/-τριών

---

1. Η επιλογή των φοιτητών/φοιτητριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού.
2. Κάθε Οκτώβριο, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Χαροκοπείου, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εισαγωγή ΜΦ στο ΠΜΣ στην οποία αναφέρονται οι ειδικεύσεις του ΠΜΣ, οι προϋποθέσεις συμμετοχής των υποψηφίων ΜΦ στη διαδικασία επιλογής, τα προαπαιτούμενα προσόντα των υποψηφίων, ο αριθμός των διαθέσιμων υποτροφιών και τα κριτήρια απονομής τους, τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν, οι προθεσμίες υποβολής των δικαιολογητικών και η ακριβής διαδικασία με την οποία πρέπει να υποβληθούν. Οι αιτήσεις των υποψηφίων μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται ηλεκτρονικά μέσω ψηφιακής παλτφόρμας του Πανεπιστημίου στη Γραμματεία του ΠΜΣ, σε προθεσμία που ορίζεται στην πρόσκληση και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στον έντυπο ή/και ηλεκτρονικό τύπο και στην ιστοσελίδα του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου και κοινοποιείται στα ενδιαφερόμενα Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) ή Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) καθώς και τους εποπτευόμενους φορείς αυτών.
3. Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει ανά διετία, μετά από εισήγηση της ΣΕ, τριμελή επιτροπή επιλογής εισακτέων αποτελούμενη από μέλη της ΣΕ.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής,
- Βιογραφικό σημείωμα,
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας,

- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών,
  - Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων με βαθμό πτυχίου,
  - Δεύτερος πανεπιστημιακός τίτλος σπουδών, μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών, διδακτορικός τίτλος, εάν υπάρχουν
  - Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας (δίπλωμα επιπέδου B2 ή ανωτέρου)
  - Πιστοποιητικό άλλης γλώσσας, εάν υπάρχει (δίπλωμα επιπέδου B2 ή ανωτέρου),
  - Αντίγραφα επιστημονικών δημοσιεύσεων ή άλλου επιστημονικού συγγραφικού έργου (εφόσον υπάρχουν)
  - Αντίγραφο πτυχιακής εργασίας σε ψηφιακή μορφή εάν υπάρχει
  - Αντίγραφα βεβαιώσεων παρακολούθησης επιμορφωτικών προγραμμάτων ή προγραμμάτων κατάρτισης (εφόσον υπάρχουν),
  - Αντίγραφο βεβαίωσης γνώσης Ηλεκτρονικού Υπολογιστή (Η/Υ) (εφόσον υπάρχει),
  - Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας σχετικής με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, εάν υπάρχουν,
  - Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής
  - Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων του ΠΜΣ, γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους
  - Συστατικές επιστολές
  - Όποιο επιπρόσθετο πιστοποιητικό κρίνουν σημαντικό για την αξιολόγηση της υποψηφιότητάς τους.
4. Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά στη διαθέσιμη πλατφόρμα του Πανεπιστημίου application.hua.gr. Η Γραμματεία του ΠΜΣ του Τμήματος παραλαμβάνει τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν στην παραπάνω πλατφόρμα με τα συνημμένα δικαιολογητικά των υποψηφίων. Τον έλεγχο των δικαιολογητικών ως προς την εγκυρότητα, κατά την κατάθεση τους, διενεργεί η Γραμματεία του ΠΜΣ και η επιτροπή επιλογής προβαίνει ακολούθως στην αξιολόγηση των δικαιολογητικών των αιτήσεων υποψηφιότητας.
5. Για τους φοιτητές/τις φοιτήτριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ), ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

6. Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα. Προκειμένου να αναγνωρισθεί ένας τίτλος σπουδών πρέπει:

- το ίδρυμα που απονέμει τους τίτλους να συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων, που τηρεί και επικαιροποιεί ο ΔΟΑΤΑΠ,

- ο φοιτητής/η φοιτήτρια να προσκομίσει βεβαίωση τύπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο ΑΕΙ.

7. Η επιλογή των εισακτέων γίνεται με αξιολόγηση του φακέλου του υποψηφίου/της υποψήφιας και με προφορική συνέντευξη, και βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία διασφαλίζουν τις αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας. Τα κριτήρια αυτά είναι τα παρακάτω:

Βαθμός Πτυχίου	9%
Μέσος όρος βαθμολογίας σε σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. μαθήματα του πρώτου κύκλου σπουδών	5%
Επίδοση σε πτυχιακή εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών	4%
Πιστοποιημένη γνώση αγγλικής γλώσσας	7%
Ειδικά προσόντα (κατοχή άλλου μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος, ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα σε συναφές γνωστικό αντικείμενο, δημοσιεύσεις, ανακοινώσεις, συμμετοχή σε σεμινάρια/συνέδρια, επιπλέον ξένες γλώσσες κ.α.)	38%
Συστατικές επιστολές	2%
Συνέντευξη με την επιτροπή επιλογής	35%

Κατά τη διαδικασία της προφορικής συνέντευξης αξιολογούνται σε ποσοστά:

- Η συνολική συγκρότηση και επιστημονική επάρκεια των υποψηφίων (15%)
- Το κίνητρο και το ενδιαφέρον τους για το πρόγραμμα (10%)
- Οι επικοινωνιακές δεξιότητες των υποψηφίων (10%).

Τα προαναφερθέντα κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφίων δύναται να διαφοροποιηθούν ύστερα από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία λαμβάνεται πριν από τη δημοσιοποίηση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

8. Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η επιτροπή επιλογής εισακτέων καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/φοιτητριών και τον υποβάλλει στη ΣΕ, η οποία με

τη σειρά της τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, γίνονται δεκτοί/δεκτές ως υπεράριθμοι/υπεράριθμες όλοι/όλες όσοι/όσες ισοβαθμίσουν σε ακέραια μονάδα με τον τελευταίο επιτυχόντα/την τελευταία επιτυχούσα. Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσοτέρων φοιτητών/φοιτητριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο ΠΜΣ οι επιλαχόντες/επιλαχούσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα. Οι επιτυχόντες/επιτυχούσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. πριν από την έναρξη των μαθημάτων. Ο κατάλογος των επιτυχόντων/επιτυχουσών δημοσιεύεται στον ιστότοπο του ΠΜΣ.

Εγγραφή στο Πρόγραμμα

9. Η φοιτητική ιδιότητα αποκτάται με την εγγραφή του/της φοιτητή/-τριας στο Π.Μ.Σ. Η φοίτηση είναι υποχρεωτική για όλους τους/τις φοιτητές/-τριες. Αυτό σημαίνει εγγραφή και παρακολούθηση σε όλα τα υποχρεωτικά και τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, όπου αυτό απαιτείται από το πρόγραμμα σπουδών.
10. Η εγγραφή του/της φοιτητή/-τριας στο πρόγραμμα είναι υποχρεωτική και πρέπει να γίνει πριν από την καταληκτική ημερομηνία, όπως αυτή εμφανίζεται στο ημερολόγιο ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων. Οι φοιτητές/-τριες πλήρους φοίτησης εγγράφονται κάθε εξάμηνο, ενώ οι φοιτητές/-τριες μερικής φοίτησης εγγράφονται κάθε έτος. Παραβίαση της προθεσμίας εγγραφής ισοδυναμεί με απώλεια της δυνατότητας παρακολούθησης του τρέχοντος εξαμήνου. Σε αυτή την περίπτωση, για τη συνέχιση της φοίτησης απαιτείται απόφαση της ΣΕ.

Υποχρεώσεις και Δικαιώματα Μεταπτυχιακών Φοιτητών/-τριών

---

1. Οι ΜΦ με την εγγραφή τους στο ΠΜΣ, αποδέχονται τις ακόλουθες υποχρεώσεις:
  - α) Αποδέχονται τους κανόνες λειτουργίας του ΠΜΣ, όπως αναπτύσσονται στον παρόντα Κανονισμό, τις αποφάσεις των οργάνων του ΠΜΣ και αναγνωρίζουν το δικαίωμα της Συνέλευσης Τμήματος να αποφασίσει τη διαγραφή τους σε περίπτωση οριστικής αποτυχίας,
  - β) τις υποχρεώσεις που καθορίζει κάθε διδάσκων/διδάσκουσα, για τη διδακτική και βαθμολογική διαχείριση του μαθήματος ευθύνης του/της,
  - γ) αποδέχονται τις αντίστοιχες οικονομικές υποχρεώσεις και αναγνωρίζουν το δικαίωμα της Συνέλευσης του Τμήματος να αποφασίσει τη διαγραφή τους, σε περίπτωση μη τήρησής τους,
  - δ) η συμμετοχή των ΜΦ στις εκπαιδευτικές διαδικασίες (μαθήματα, πρακτική άσκηση, σεμινάρια κ.λπ.) είναι υποχρεωτική. Τα προβλήματα που προκύπτουν σχετικά με την παρακολούθηση των μαθημάτων αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση αρχικά από τον διδάσκοντα/την διδάσκουσα και στη συνέχεια από τον Διευθυντή/την Διευθύντρια και τη ΣΕ του Π.Μ.Σ.,

ε) ημέρες μαθημάτων κατά τις οποίες τυχαίνει να είναι αργία δύνανται να μετατίθενται από τον διδάσκοντα/την διδάσκουσα για διεξαγωγή σε διαφορετική ημερομηνία,
στ) Δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις των μαθημάτων έχουν οι ΜΦ που έχουν συμπληρώσει το καθορισμένο ποσοστό παρακολούθησης των ωρών διδασκαλίας κάθε μαθήματος.

ζ) Οι ΜΦ οφείλουν να σέβονται την ακαδημαϊκή δεοντολογία και ιδίως τις προβλέψεις περί λογοκλοπής και πνευματικής ιδιοκτησίας.

2. Οι ΜΦ έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές/τις φοιτήτριες του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Σε κάθε ΜΦ, με την εγγραφή του/της στο ΠΜΣ, εκχωρούνται τα παρακάτω δικαιώματα: α) δικαιούνται να αιτηθούν και να λάβουν απαλλαγή από την καταβολή των τελών, σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που ορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις κατά το ακαδημαϊκό έτος σπουδών, β) δικαιούνται να λαμβάνουν υποτροφίες και να συμμετέχουν σε ανταποδοτικές δράσεις του ΠΜΣ, γ) το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο οφείλει να εξασφαλίζει στους/στις ΜΦ με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες τις απαραίτητες συνθήκες προσβασιμότητας, ώστε να δύνανται να ανταπεξέλθουν στο σύνολο των ακαδημαϊκών τους υποχρεώσεων. Το Τμήμα εφαρμόζει μέτρα μέσω των οποίων διασφαλίζεται το δικαίωμα αυτό, δ) δικαιούνται να κατοχυρώνουν πρόσθετες (μη υποχρεωτικές) δεξιότητες που αποκτούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και δεν συνυπολογίζονται στον τελικό βαθμό, και να αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος.
3. Το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο εξασφαλίζει στους/στις ΜΦ με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας του ΠΜΣ. Ο/Η Σύμβουλος Καθηγητής/Καθηγήτρια φοιτητών/φοιτητριών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη ΜΦ σε ακαδημαϊκά θέματα και θέματα φοίτησης ενώ το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης παρέχει ψυχολογική υποστήριξη.
4. Το Γραφείο Διασύνδεσης του Χαροκοπέιου παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη ΜΦ σε θέματα καριέρας, σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης.
5. Οι ΜΦ καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, εκπαιδευτικές επισκέψεις, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ.ά.
6. Η Συνέλευση του Τμήματος Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή ΜΦ εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
  - έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον παρόντα κανονισμό,
  - υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
  - έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
  - δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
  - υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι/ίδιες.
7. Σε περίπτωση που ΜΦ διαγραφεί από το ΠΜΣ, μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.
8. Οι ΜΦ μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/φοιτητριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS + ή CIVIS, κατά την κείμενη νομοθεσία στο πλαίσιο των ισχυουσών Συμφωνιών του Τμήματος Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης με Πανεπιστήμια της αλλοδαπής. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι τριάντα (30). Εξαιρείται η Πρακτική Άσκηση με εποπτεία της ειδίκευσης «Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη». Οι ΜΦ θα πρέπει να κάνουν αίτηση προς τη ΣΕ και να ακολουθήσουν τους όρους του προγράμματος. Το ΠΜΣ μπορούν να το παρακολουθήσουν και φοιτητές/φοιτήτριες από διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/φοιτητριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS+, σύμφωνα με τις συναφθείσες συνεργασίες.
9. Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
10. Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/διδάσκουσας από τους/τις ΜΦ (βλ. άρθρο 19).
11. Οι απόφοιτοι/απόφοιτες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.
12. Για τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» οι ΜΦ καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των τριών χιλιάδων και πεντακοσίων (3.500) ευρώ, το οποίο καταβάλλεται σε οκτώ ισόποσες δόσεις των 437,5 ευρώ κατά την έναρξη και λήξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Σε περίπτωση μη τήρησης των οικονομικών υποχρεώσεων, ο/η ΜΦ διαγράφεται από το ΠΜΣ. Σε ειδικές περιπτώσεις η ΣΕ μπορεί, μετά από αίτημα του/της ΜΦ, να παρατείνει την περίοδο καταβολής των διδάκτρων. Οι υποψήφιοι/υποψήφιες, σε περίπτωση που δεν μπορέσουν να

ικανοποιήσουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες γίνονται δεκτοί/δεκτές ή εάν αποχωρήσουν από το Πρόγραμμα οποτεδήποτε μετά την αποδοχή της αίτησής τους και την εκ μέρους τους αποδοχή της θέσης τους στο Πρόγραμμα, δεν δικαιούνται να ζητήσουν επιστροφή των διδάκτρων που κατέβαλαν για τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα.

Κανόνες δεοντολογίας για τους/τις φοιτητές/-τριες

---

1. Βασικό κανόνα δεοντολογίας για τους/τις φοιτητές/-τριες αποτελεί η αποφυγή της λογοκλοπής κατά την εκπόνηση των εργασιών που τους ανατίθενται, κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Η λογοκλοπή αποτελεί ευθεία παραβίαση της κείμενης νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας και η διαπίστωσή της συνεπάγεται σοβαρές πειθαρχικές παραβάσεις και κυρώσεις για τους/τις φοιτητές/-τριες που υποπίπτουν στο συγκεκριμένο παράπτωμα.
2. Απαγορεύεται ρητά: α) η χρήση των πνευματικών δημιουργημάτων τρίτων και η εμφάνισή τους από τους/τις φοιτητές/-τριες ως δικών τους, κατά την εκπλήρωση συγκεκριμένων υποχρεώσεων, β) η παρουσίαση εργασιών που έχουν εκπονηθεί συνεργατικά με άλλους/-ες φοιτητές/-τριες, ως δημιούργημα ατομικό, γ) η υποβολή, εν όλω ή εν μέρει, εργασίας που ενώ έχει εκπονηθεί για την εκπλήρωση συγκεκριμένων διδακτικών ή ερευνητικών απαιτήσεων κατά το παρελθόν, επανυποβάλλεται για την εκπλήρωση άλλων ή νέων διδακτικών ή ερευνητικών απαιτήσεων, δ) η κάθε μορφής αντιγραφή ή συνεργασία με τρίτα πρόσωπα κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε εξεταστικής διαδικασίας, καθώς και η χρήση κάθε είδους βοηθημάτων, σημειώσεων και ηλεκτρονικών μέσων, εκτός αν ο έχων την ευθύνη της εξεταστικής διαδικασίας επιτρέπει την χρήση αυτών, ε) η χρήση λογισμικού τεχνητής νοημοσύνης.
3. Οι φοιτητές/-τριες οφείλουν να σέβονται και να προστατεύουν τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό του Ιδρύματος, να μεριμνούν για την διαφύλαξη της καθαριότητας των χώρων του και να αποφεύγουν την πρόκληση ή την υπόθαλψη ταραχών ή ανάρμοστης συμπεριφοράς που μπορεί να προκαλέσει ζημιά στα κτήρια, τις εγκαταστάσεις και την περιουσία του.
4. Οι φοιτητές/-τριες οφείλουν να μην χρησιμοποιούν και να μην επιτρέπουν να χρησιμοποιείται ο χώρος ή οι εγκαταστάσεις του Ιδρύματος για παράνομες πράξεις ή πράξεις που προσβάλλουν την εικόνα ή την καλή φήμη του Ιδρύματος και να μην συμμετέχουν σε πράξεις που δεν συνάδουν με την ακαδημαϊκή αποστολή του Ιδρύματος ή εμποδίζουν την εύρυθμη λειτουργία του (οργάνων και υπηρεσιών, διδασκαλίας και έρευνας), την ακαδημαϊκή ελευθερία στην έρευνα και διδασκαλία και την ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών.
5. Δεν επιτρέπεται η ηχογράφηση, μαγνητοσκόπηση ή η λήψη φωτογραφιών από τους/τις φοιτητές/-τριες των διαλέξεων των διδασκόντων/-ουσών παρά μόνο με την έγγραφη σύμφωνη γνώμη του/της διδάσκοντα/-ουσας και όλων των παρευρισκόμενων φοιτητών/-τριών.

Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Μεταπτυχιακών Φοιτητών/-τριών

---

1. Ο/Η Ακαδημαϊκός Σύμβουλος σπουδών καθοδηγεί και υποστηρίζει τους/τις φοιτητές/-τριες στα προγράμματα σπουδών τους. Βασικοί ρόλοι του/της Ακαδημαϊκού Συμβούλου Σπουδών είναι: α) να λειτουργεί συμβουλευτικά στους/στις φοιτητές/-τριες ώστε να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους με τον πλέον ορθολογικό και αποδοτικό τρόπο, β) να προτείνει λύσεις στα προβλήματα που προκύπτουν και να παραπέμπει τον/την φοιτητή/-τρια στις κατάλληλες δομές του Πανεπιστημίου ανάλογα με το πρόβλημα και την δυσκολία που αντιμετωπίζει ο/η κάθε/μία φοιτητής/-τρια (π.χ. οικογενειακά, ψυχολογικά, οικονομικά θέματα, ζητήματα υγείας), γ) να δίνει συμβουλές και προτάσεις για την μελλοντική ακαδημαϊκή και επαγγελματική καριέρα του/της αποφοίτου.
2. Οι Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι ορίζονται, ανά φοιτητή/-τρια, εντός ενός μηνός από την εγγραφή των φοιτητών/-τριών στο Π.Μ.Σ. από την Συνέλευση της Σχολής ύστερα από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής. Ως ακαδημαϊκοί σύμβουλοι μπορούν να οριστούν μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος.
3. Ο αριθμός των φοιτητών/-τριών του Π.Μ.Σ. ισοκατανέμεται μεταξύ των μελών Δ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος και ο ορισμός γίνεται με τυχαιοποιημένο τρόπο.
4. Ο/Η Ακαδημαϊκός Σύμβουλος που ορίζεται για κάθε φοιτητή/-τρια παραμένει ο/η ίδιος/-α μέχρι την περάτωση των σπουδών.
5. Ενδεικτικά ο/η Ακαδημαϊκός Σύμβουλος:
  - Ενημερώνει για την λειτουργία και οργάνωση του και τις προσφερόμενες υποδομές.
  - Πληροφορεί για το περιεχόμενο των μαθημάτων, προτείνει αποτελεσματικούς τρόπους μελέτης, προτείνει την παρακολούθηση προπτυχιακών μαθημάτων αν κρίνει ότι αυτή θα καλύψει μαθησιακά ελλείμματα του/της φοιτητή/-τριας.
  - Συμβουλεύει για την επιλογή της θεματικής περιοχής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ώστε αυτή να συνάδει με τα προσωπικά ενδιαφέροντα και μελλοντικές επιδιώξεις του/της φοιτητή/-τριας και να είναι εφικτή η ολοκλήρωση της εντός των χρονικών ορίων φοίτησης.
  - Συζητάει προβλήματα που αφορούν την σχέση του/της με τους/τις διδάσκοντες/-ουσες, το διοικητικό προσωπικό του/της ή τους συμφοιτητές/-τριες του/της.
  - Παρέχει πληροφορίες για τις δυνατότητες κινητικότητας για σπουδές ή πρακτική άσκηση στο εσωτερικό ή εξωτερικό.
  - Παρέχει πληροφορίες για περαιτέρω Διδακτορικές σπουδές στο Τμήμα ή σε άλλο ΑΕΙ της ημεδαπής ή αλλοδαπής.
  - Συζητάει θέματα επαγγελματικής αποκατάστασης.
  - Ενημερώνει σχετικά με τις Υπηρεσίες που προσφέρει το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο στους/στις φοιτητές/-τριές του για την υποστήριξη των σπουδών τους.
6. Ο/Η Ακαδημαϊκός Σύμβουλος συνεργάζεται με την συντονιστική επιτροπή, τους/τις διδάσκοντες/ουσες και το διοικητικό προσωπικό του και την ΟΜΕΑ για τη διευθέτηση ζητημάτων που προκύπτουν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του/της

ακολουθώντας πάντα την πολιτική του Πανεπιστημίου για τη διαχείριση των προσωπικών δεδομένων των φοιτητών/-τριών

7. Αμέσως μετά τον ορισμό του/της, ο/η Ακαδημαϊκός Σύμβουλος φροντίζει να επικοινωνήσει με τους/τις μεταπτυχιακούς/-ες φοιτητές/-τριες και θέτει στη διάθεση τους τα στοιχεία επικοινωνίας του/της καθώς και τον τρόπο επικοινωνίας με αυτούς/-ές. Συμβουλευτικές συναντήσεις μπορεί να γίνουν κατόπιν αιτήματος του/της φοιτητή/-τριας ή με πρωτοβουλία του/της Ακαδημαϊκού Συμβούλου. Οι συμβουλευτικές συναντήσεις γίνονται κατ' ιδίαν, αλλά μπορούν να οργανώνονται και ομαδικά, για θέματα κοινού ενδιαφέροντος των φοιτητών/-τριών. Η Συμβουλευτική Συνάντηση μπορεί να πραγματοποιείται διά ζώσης ή εξ αποστάσεως. Ο/Η Ακαδημαϊκός Σύμβουλος φροντίζει να έχει τουλάχιστον μία (1) Συμβουλευτική Συνάντηση ανά εξάμηνο με κάθε φοιτητή/-τρια που του/της έχει ανατεθεί. Μετά την πραγματοποίηση Συμβουλευτικής Συνάντησης, και εφόσον από αυτήν προκύπτουν ζητήματα που αφορούν την εν γένει λειτουργία του, ο/η Ακαδημαϊκός Σύμβουλος συντάσσει σύντομη ενημερωτική έκθεση που υποβάλλεται στον/στη Διευθυντή/-ντρια του.

Μηχανισμός διαχείρισης παραπόνων και ενστάσεων

---

1. Στο Π.Μ.Σ. εφαρμόζεται Κανονισμός Λειτουργίας Μηχανισμού Διαχείρισης και Παραπόνων και Ενστάσεων (ΚαΛΜΔΠΕ) των φοιτητών/-τριών του Προγράμματος. Ο εν λόγω Μηχανισμός, συμβάλλει στον εντοπισμό και την επίλυση ζητημάτων που ανακύπτουν κατά τη λειτουργία του, επιδιώκει την αξιολόγηση και ανάλυση των γενεσιουργών αιτιών και αποσκοπεί στη διαρκή βελτίωση της συνολικής ακαδημαϊκής εμπειρίας των φοιτητών/-τριών. Ο εν λόγω Μηχανισμός δεν αντικαθιστά ούτε υποκαθιστά τη λειτουργία άλλων οργάνων ή φορέων του Ιδρύματος (π.χ. Πειθαρχικά Όργανα, Συνήγορο του/της Φοιτητή/-τριας, Δ.Υ.Π.Φ.Π “Αικατερίνη Μαριδάκη-Κασσωτάκη” κ.ά.).
2. Ως “Παράπονο” ορίζεται η δυσαρέσκεια που μπορεί να εκδηλώσει ένας/μία φοιτητής/-τρια, σχετικά με την ποιότητα των παρεχόμενων ακαδημαϊκών και διοικητικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της λειτουργίας του. Η δυσαρέσκεια εκφράζεται επωνύμως, μπορεί να εκφραστεί γραπτώς ή προφορικά και δεν εκφράζεται για λογαριασμό τρίτου προσώπου. Ως “Ένσταση” ορίζεται η γραπτή διατύπωση αντίρρησης ή αμφιβολίας που μπορεί να υποβάλει ένας/μία φοιτητής/-τρια αναφορικά με εκκρεμή ή προβληματική επίλυση ζητήματος που τον/την απασχολεί.
3. Αρμόδιο όργανο για την παρακολούθηση και ορθή εφαρμογή του ΚαΛΜΔΠΕ είναι ο/η Διευθυντής/-ντρια του. Σε περίπτωση που ο Διευθυντής/-ντρια του κρίνει ότι το ζήτημα υπερβαίνει τις αρμοδιότητές του/της, δύναται να το παραπέμψει στη Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του.

4. Κατά την εφαρμογή της διαδικασίας, σε όλα της τα στάδια, τα εμπλεκόμενα πρόσωπα έχουν την υποχρέωση της τήρησης και προστασίας των προσωπικών δεδομένων, όπως αυτή καθορίζεται από την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία.
5. Ο Μηχανισμός Διαχείρισης Παραπόνων και Ενστάσεων λειτουργεί κατά τα ακόλουθα Στάδια:
  - 1^ο Στάδιο: Επιδιώκεται η επίλυση του Παραπόνου με απευθείας διαλογική συζήτηση μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών. Η συζήτηση μπορεί να διεξαχθεί και με την παρουσία του/της Ακαδημαϊκού Συμβούλου. Κατόπιν της συζήτησης, εάν η προτεινόμενη λύση ικανοποιεί και τα δύο εμπλεκόμενα μέρη, το θέμα θεωρείται λήξαν και δεν χρήζουν περαιτέρω ενέργειες. Εάν το ζήτημα δεν επιλυθεί, ακολουθείται το 2^ο Στάδιο.
  - 2^ο Στάδιο:
    - α) Το Παράπονο ή η Ένσταση υποβάλλεται γραπτώς στη Γραμματεία του , σε εύλογο χρονικό διάστημα από τον χρόνο εμφάνισης του προβλήματος. Στο υποβληθέν έντυπο θα πρέπει να περιγράφονται με σαφήνεια και ακρίβεια τα πραγματικά περιστατικά, καθώς και οι τυχόν προσπάθειες επίλυσης του ζητήματος που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του 1^{ου} Σταδίου. Το έντυπο μπορεί να συνοδεύεται από υλικό τεκμηρίωσης και πρωτοκολλείται στη Γραμματεία του.
    - β) Η Γραμματεία του διαβιβάζει το Παράπονο ή την Ένσταση (μαζί με τυχόν συνοδευτικό υλικό) στον/στη Διευθυντή/-ντρια του, ο/η οποίος/-α προβαίνει στις ενδεδειγμένες ενέργειες για τη διερεύνηση και αντιμετώπιση του Παραπόνου ή Ένστασης. Αναλόγως της φύσης του ζητήματος, δύναται να καλέσει τον/την φοιτητή/-τρια να εκθέσει τις απόψεις του/της. Για τον τρόπο επίλυσης του Παραπόνου ή της Ένστασης, ο Διευθυντής/-ντρια του ενημερώνει τη Σ.Ε. του.
    - γ) Η Σ.Ε. του δύναται να παραπέμψει το ζήτημα ή να ζητήσει τη συνδρομή άλλου αρμοδίου οργάνου ή Φορέα του Ιδρύματος, σε περίπτωση που κρίνει ότι αυτό υπερβαίνει τις αρμοδιότητές του ή χρήζει διαφορετικής αντιμετώπισης.
    - δ) Η Ένσταση που υποβάλλει φοιτητής/-τρια μπορεί να γίνει αποδεκτή ή να απορριφθεί. Σε περίπτωση απόρριψης, δεν επιτρέπεται η εκ νέου υποβολή Ένστασης για το ίδιο ζήτημα.
    - ε) Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/-τρια εξακολουθεί να ενίσταται στην έκβαση επίλυσης του ζητήματος, μπορεί να απευθυνθεί γραπτώς στο αρμόδιο όργανο του Ιδρύματος για εκ νέου διερεύνηση.
6. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, ο/η φοιτητής/-τρια ενημερώνεται εγγράφως από τη Γραμματεία του για την οριστική απόφαση σχετικά με το ζήτημά του. Δικαίωμα ενημέρωσης για επιλυθείσα υπόθεση δύναται να έχει τρίτο πρόσωπο,

κατόπιν αίτησής του/της, υπό την προϋπόθεση ότι έχει -τεκμηριωμένα- έννομο συμφέρον.

Διδάσκοντες/ουσες

---

1. Το διδακτικό έργο στο πλαίσιο του ΠΜΣ ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης, μετά από εισήγηση της ΣΕ, στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων/διδασκουσών: α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΣΕΙ), β) ομότιμους καθηγητές/ομότιμες καθηγήτριες ή αφυπηρητήσαντα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου ή άλλου ΑΕΙ, γ) συνεργαζόμενους καθηγητές/συνεργαζόμενες καθηγήτριες, δ) εντεταλμένους διδάσκοντες/εντεταλμένες διδάσκουσες, ε) επισκέπτες καθηγητές/καθηγήτριες ή επισκέπτες ερευνητές/ερευνήτριες, στ) ερευνητές/ερευνήτριες και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής, ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.
2. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους/στις υποψήφιες διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/διδάσκουσας του ΠΜΣ.
3. Η ανάθεση του διδακτικού έργου του ΠΜΣ πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της ΣΕ του ΠΜΣ. Οι αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:
4. α) Το ονοματεπώνυμο του διδάσκοντος/της διδάσκουσας, β) την ιδιότητά του/της (π.χ. μέλος ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ κ.ά.), γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/διδάσκουσα (μάθημα, σεμινάριο, εποπτεία), δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα ή σεμινάριο.
5. Υποχρέωση του προσκεκλημένου διδάσκοντα/της προσκεκλημένης διδάσκουσας είναι να τηρεί το εβδομαδιαίο πρόγραμμα διδασκαλίας, όπως αυτό έχει καθοριστεί από τη ΣΕ, και να ακολουθεί τους όρους εξέτασης και αξιολόγησης, όπως αυτοί περιγράφονται στον παρόντα Κανονισμό.

6. Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.
7. Για κάθε μάθημα του ΠΜΣ ορίζεται ένα μέλος ΔΕΠ ως υπεύθυνος/υπεύθυνη μαθήματος, ο οποίος/η οποία καλύπτει τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) των διδακτέων ωρών του μαθήματος, το οποίο αντιστοιχεί σε δώδεκα (12) ώρες. Μέλος ΔΕΠ του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου δύναται να είναι υπεύθυνος/υπεύθυνη σε δύο (2) το πολύ μαθήματα ανά εξάμηνο σπουδών και ειδίκευση. Μέλος ΔΕΠ άλλου Πανεπιστημίου ή εξωτερικός/εξωτερική συνεργάτης δύναται να είναι Υπεύθυνος/Υπεύθυνη ή Διδάσκων/Διδάσκουσα σε ένα μάθημα ανά εξάμηνο.
8. Οι διδάσκοντες/διδάσκουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύναται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το ΠΜΣ.

Υποχρεώσεις Διδασκόντων/ουσων

---

1. Κάθε διδάσκων/-ουσα στο Π.Μ.Σ. έχει την υποχρέωση:
  - α) Να κατανοεί τη βασική αρχή ότι επίκεντρο του μεταπτυχιακού προγράμματος είναι η υπό διαμόρφωση προσωπικότητα του/της υποψηφίου/-ας επιστήμονα και ο σεβασμός της χωρίς όρους και διακρίσεις,
  - β) να προασπίζει την αξία και το κύρος της επιστημονικής και ερευνητικής διαδικασίας, οριοθετώντας με σαφήνεια κάθε φορά την ενδεδειγμένη πορεία κατάκτησης της επιστημονικής γνώσης,
  - γ) να προεκτείνει διαρκώς τους γνωστικούς του/της ορίζοντες και να ενημερώνεται συχνά για θέματα που άπτονται του επιστημονικού του/της πεδίου, προκειμένου να είναι σε θέση να προσφέρει σύνθετη, διεπιστημονική και σύγχρονη γνώση,
  - δ) να είναι προσιτός/-ή και συνεργάσιμος/-η με τους/τις μεταπτυχιακούς/-ές φοιτητές/-τριες και να προσφέρει χωρίς διακρίσεις τις γνώσεις και τις εμπειρίες του/της,
  - ε) να παρουσιάζει σαφές σχέδιο μαθήματος με οδηγίες, βιβλιογραφία και εμπλουτισμένο θεματολόγιο σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, ώστε η διδακτέα ύλη να καλύπτει επαρκώς τις επιστημονικές απαιτήσεις του αντικειμένου,
  - στ) να ανακοινώνει τα αποτελέσματα εξετάσεων, εργασιών, εργαστηριακών ασκήσεων και άλλων αξιολογήσεων εντός δεκαπέντα (15) ημερών από την ημέρα διεξαγωγής τους και να επιτρέπει την πρόσβαση των φοιτητών/-τριών στα γραπτά τους μετά τη διόρθωση,

- ζ) να έχει την τελική ευθύνη της επιλογής του θέματος έρευνας για κάθε έναν/μια από τους/τις υπό επίβλεψη μεταπτυχιακούς/-ές φοιτητές/-τριες και να εξαντλεί τις δυνατότητες επιτυχούς έκβασής της, ανεξάρτητα από τον υπόλοιπο φόρτο εργασίας,
- η) να ενημερώνει έγκαιρα τον/την Διευθυντή/-ντρια του Προγράμματος σε περίπτωση που, για οποιονδήποτε λόγο αδυνατεί να συνεχίσει την επίβλεψη ενός/μιας φοιτητή/-τριας, ώστε η επίβλεψη να ανατίθεται σε άλλον/-η διδάσκοντα/-ουσα,
- θ) να αποδέχεται τις διαδικασίες αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου που εισάγει το Π.Μ.Σ.,
- ι) να διαθέτει χρόνο για τους/τις φοιτητές/-τριες των οποίων έχει αναλάβει τον ρόλο του συμβούλου φοίτησης και σε περίπτωση που δεν μπορεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα να παραπέμπει στα αρμόδια όργανα.
- ια) Οι υπεύθυνοι/-ες των μαθημάτων οφείλουν να καταγράφουν τις παρουσίες των φοιτητών/-τριών στα μαθήματα και να ενημερώνουν την γραμματεία και τον/την Διευθυντή/-ντρια του εγκαίρως σε περίπτωση ελλιπούς παρακολούθησης από τους/τις φοιτητές/-τριες. Οι υπεύθυνοι των μαθημάτων οφείλουν να παραδίδουν τα παρουσιολόγια των μαθημάτων στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Αξιολόγηση της επίδοσης των Μεταπτυχιακών Φοιτητών/Φοιτητριών – Διαδικασία εξετάσεων

---

1. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δώδεκα (12) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου. Όλες οι υποχρεώσεις φοίτησης στο πλαίσιο των μαθημάτων, όπως η συγγραφή, παρουσίαση και παράδοση εργασιών, θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί πλήρως εντός της διάρκειας του εξαμήνου και μέχρι τη λήξη των εξετάσεων.
2. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος.
3. Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργασιών κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Ένας/Μία ΜΦ θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 75% των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο/η ΜΦ υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος αναλαμβάνοντας επίσης εκ νέου τις απαιτούμενες από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα εργασίες ή άλλες δραστηριότητες. Σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω μετά το πέρας του προβλεπόμενου από τον νόμο χρονικού διαστήματος, το

Θέμα παραπέμπεται στη ΣΕ του ΠΜΣ, η οποία εισηγείται την οριστική διαγραφή του/της ΜΦ από τα μητρώα του ΠΜΣ.

4. Η αξιολόγηση των ΜΦ και της επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του ΠΜΣ πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου, ή δύναται να στηριχθεί και σε ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου ή να εφαρμοστεί συνδυασμός όλων των παραπάνω. Τα κριτήρια και ο τρόπος αξιολόγησης ορίζονται από τον διδάσκοντα/την διδάσκουσα του κάθε μαθήματος, ανακοινώνονται στην αρχή κάθε εξαμήνου και περιγράφονται αναλυτικά στη σελίδα του μαθήματος στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολογική κλίμακα ορίζεται από το μηδέν έως το δέκα χρησιμοποιούμενου και του μισού (0,5) κατά την κρίση του διδάσκοντος/της διδάσκουσας. Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το έξι (6) και οι μεγαλύτεροί του. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα/την διδάσκουσα και εισάγονται/οριστικοποιούνται στο φοιτητολόγιο μέσα σε δύο (2) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα/διδάσκουσα, ο Διευθυντής/η Διευθύντρια του ΠΜΣ ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση του Τμήματος.
5. Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.
6. Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι και κατάλληλες προσαρμογές για την αξιολόγηση ΜΦ με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της ΣΕ και εισήγηση του/της Συμβούλου Καθηγητή/Καθηγήτριας Φοιτητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΦΜΕΕΑ) του Πανεπιστημίου.
7. Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο διδάσκων/η διδάσκουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο ίδιος/η ίδια πρόσφορο, τον/την ΜΦ (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο διδάσκων/η διδάσκουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του/μόνη της με τον εξεταζόμενο/την εξεταζόμενη ΜΦ.
8. Μαθήματα στα οποία κάποιος δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, οφείλει να τα επαναλάβει. Ο/Η ΜΦ θεωρείται ότι έχει αποτύχει στο μάθημα όταν: (α) ο τελικός βαθμός του/της στο μάθημα είναι μικρότερος από το έξι (06), (β) δεν έχει ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το μάθημα κατά τη διάρκεια του εξαμήνου στο οποίο προσφέρεται το μάθημα, και (γ) δεν προσέρχεται στην εξέταση.

Τονίζεται ότι σε περίπτωση εντοπισμού και διακρίβωσης λογοκλοπής σε εργασία του/της ΜΦ, η εργασία μηδενίζεται.

9. Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφιλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από αίτημα του αρμόδιου διδάσκοντα/της αρμόδιας διδάσκουσας και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Ενστάσεις για τη βαθμολόγηση σε μάθημα, υποβάλλονται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Η ένσταση εξετάζεται από Επιτροπή που συστήνεται από τη Συνέλευση Τμήματος για τον σκοπό αυτό, ειδάλως από τη ΣΕ. Η αναβαθμολόγηση πραγματοποιείται μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.
10. Αν ο/η ΜΦ αποτύχει περισσότερες από δύο (2) φορές στο ίδιο μάθημα, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό να θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του/της, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ του Τμήματος, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος/η υπεύθυνη της εξέτασης διδάσκων/διδάσκουσα. Σε περίπτωση αποτυχίας του/της ΜΦ στην εξέτασή του/της από την τριμελή επιτροπή, η Συνέλευση του Τμήματος δύναται να αποφασίσει κατά περίπτωση, και μετά από συνεκτίμηση της συνολικής πορείας του/της, την εκ νέου παρακολούθηση του μαθήματος από τον/την ΜΦ ή τη διαγραφή του/της από το ΠΜΣ.
11. Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για ένα έτος. Προς διευκόλυνση των εξεταστικών διαδικασιών ο εξεταστής/η εξετάστρια διατηρεί, σε ιδιαίτερο αρχείο, τα θέματα που θέτει σε κάθε εξεταστική περίοδο.
12. Ο τελικός βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) προκύπτει από τη βαθμολογία του/της ΜΦ στα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών και στην Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία με βάση τους αντίστοιχους συντελεστές βαρύτητας. Αναλυτικά, ο τελικός βαθμός είναι το άθροισμα της μέσης βαθμολογίας του/της ΜΦ στα μαθήματα πολλαπλασιαζόμενης με το συντελεστή 0,6 και της μέσης βαθμολογίας στη Δ.Ε. πολλαπλασιαζόμενης με το συντελεστή 0,4. Για την αποτύπωση του τελικού βαθμού χρησιμοποιείται η παρακάτω δεκαβάθμια βαθμολογική κλίμακα με προσέγγιση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο και χαρακτηρίζεται, με βάση την ακόλουθη βαθμολογική κλίμακα: Άριστα (10,00 έως 8,45), Λίαν καλώς (8,44 έως 6,95), Καλώς (6,94 έως 6,00). Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε ΜΦ οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών μαθημάτων, να ολοκληρώσει την ΠΑ, να τακτοποιήσει τυχόν οικονομικές εκκρεμότητες, να ολοκληρώσει όλες τις υποχρεώσεις του προς άλλες

υπηρεσίες του Πανεπιστημίου και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι 120 ECTS.

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ)

---

1. Η ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) γίνεται μετά την παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και την επιτυχή εξέταση σε αυτά, πλην το πολύ δύο (2).
2. Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που περιγράφονται στον παρόντα Κανονισμό και είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.
3. Οι ΜΦ καταθέτουν ηλεκτρονικά στη Γραμματεία του ΠΜΣ αίτηση με το θέμα της διπλωματικής εργασίας τους, αφού προηγουμένως έχουν επικοινωνήσει και συνεργαστεί με τους διδάσκοντες/τις διδάσκουσες και έχουν λάβει τη σύμφωνη γνώμη τους. Η Γραμματεία του ΠΜΣ σε εύλογο χρονικό διάστημα κοινοποιεί σε ΜΦ και διδάσκοντες/διδάσκουσες τη λίστα των δηλωθέντων θεμάτων διπλωματικής εργασίας. Οι διδάσκοντες/διδάσκουσες ελέγχουν τα θέματα που τους/τις αφορούν και, εφόσον συμφωνούν, προτείνουν δύο ακόμα διδάσκοντες/διδάσκουσες προκειμένου να συγκροτηθεί η τριμελής εξεταστική επιτροπή για την αξιολόγηση της ΜΔΕ. Σε περίπτωση που οι διδάσκοντες/διδάσκουσες διαφωνούν σε κάτι (π.χ. με τη διατύπωση του θέματος κ.ά.), θα πρέπει να ενημερώσουν έγκαιρα τους/τις ΜΦ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και η όποια τυχόν αλλαγή προκύψει να ανακοινωθεί στη ΣΕ. Η ΣΕ, με βάση την οριστική λίστα δηλωθέντων θεμάτων ΜΔΕ, ορίζει τον επιβλέποντα/την επιβλέπουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την αξιολόγηση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων/η επιβλέπουσα. Τα θέματα ΔΕ ανακοινώνονται και εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η γλώσσα συγγραφής της ΜΔΕ είναι η ελληνική (με εκτεταμένη περίληψη στην αγγλική), και σε ειδικές περιπτώσεις η αγγλική (με εκτεταμένη περίληψη στην ελληνική) με τη σύμφωνη γνώμη της ΣΕ, και ορίζεται μαζί με τον ορισμό του θέματος.
4. Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να τροποποιηθεί κατόπιν αίτησης του/της ΜΦ και της σύμφωνης γνώμης του επιβλέποντος/της επιβλέπουσας προς τη ΣΕ του ΠΜΣ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής ή τροποποίησης του θέματος της διπλωματικής εργασίας.
5. Για να εγκριθεί η εργασία ο/η ΜΦ οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της ΜΔΕ ο/η ΜΦ θα πρέπει υποχρεωτικά να έχει παρακολουθήσει δύο (2) τουλάχιστον δημόσιες υποστηρίξεις ΜΔΕ άλλου/άλλης ΜΦ του ΠΜΣ.

6. Ο Επιβλέπων/Η Επιβλέπουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της ΜΔΕ ορίζονται από τις κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο ΠΜΣ, υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος: α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΣΕΙ), β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου ή άλλου Α.Ε.Ι., γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές, δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες, ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές, στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της ΣΕ του ΠΜΣ, δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΤΕΠ και ΕΔΙΠ του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο ΠΜΣ. Μετά από αιτιολογημένη αίτηση του υποψηφίου, δύναται η ΣΕ να εγκρίνει αντικατάσταση του επιβλεπόντος ή μελών της εξεταστικής επιτροπής.
7. Ο αριθμός των ΜΔΕ που μπορεί να επιβλέπει κάθε διδάσκων/διδάσκουσα ορίζεται το τέσσερα (4).
8. Οι ΜΦ που εκπονούν ΜΔΕ θα πρέπει να έρχονται σε επικοινωνία με τον επιβλέποντα/την επιβλέπουσα σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά το διάστημα εκπόνησης της εργασίας.
9. Σε προκαθορισμένη ώρα γίνεται δημόσια υποστήριξη της ΜΔΕ διάρκειας έως τριάντα (30) λεπτών ενώπιον των μελών της Τριμελούς επιτροπής, η οποία στη συνέχεια καταθέτει την τελική βαθμολογία της εργασίας. Η δημόσια υποστήριξη των ΜΔΕ πραγματοποιείται τρεις (3) φορές τον χρόνο, στο τέλος των εξεταστικών περιόδων.
10. Η αξιολόγηση της ΜΔΕ γίνεται με βάση τα παρακάτω κριτήρια: α) την πληρότητα και ποιότητα του περιεχομένου της, β) τον βαθμό κατανόησης του θέματος και ανταπόκρισης στις απαιτήσεις του, γ) την τοποθέτησή της σε σχέση με την τρέχουσα τεχνολογία και μεθοδολογία και τη διεθνή βιβλιογραφία, δ) την επιτυχή δημόσια υποστήριξη και εξέταση.
11. Ο βαθμός της ΜΔΕ προκύπτει από τον μέσο όρο των βαθμών των τριών εξεταστών/εξεταστριών και είναι ακέραιος αριθμός. Η εξέταση είναι επιτυχής αν ο τελικός βαθμός είναι ανώτερος ή ίσος του έξι (6).
12. Σε περίπτωση απόρριψης της ΜΔΕ καθορίζεται από τη ΣΕ νέα ημερομηνία αξιολόγησης τουλάχιστον τρεις (3) μήνες μετά την πρώτη κρίση. Κατά το διάστημα

αυτό ο/η ΜΦ έχει υποχρέωση να κάνει τυχόν διορθώσεις που ζήτησε η Τριμελής επιτροπή.

13. Η ΜΔΕ είναι πρωτότυπο έργο του/της ΜΦ. Τα πνευματικά δικαιώματα της ΜΔΕ κατ' αρχήν, ανήκουν από κοινού και εξ ίσου στον/στην ΜΦ, στον επιβλέποντα/στην επιβλέπουσα και στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.
14. Οι ΜΔΕ εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ιδρυματικό Αποθετήριο της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης (ΒΚΠ) του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προδιαγραφές που προβλέπονται στις αποφάσεις των Τμημάτων και τον Κανονισμό λειτουργίας της ΒΚΠ.
15. Η χρονική διάρκεια εκπόνησης, παράδοσης και επιτυχούς αξιολόγησης της ΜΔΕ δεν μπορεί να ξεπερνά τα δύο επιπλέον ακαδημαϊκά εξάμηνα μετά το τέλος των τεσσάρων (4) εξαμήνων σπουδών του ΠΜΣ. Ειδικότερα, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των τεσσάρων (4) ακαδημαϊκών εξαμήνων Σπουδών, ο/η ΜΦ έχει δικαίωμα παράτασης δύο (2) επιπλέον ακαδημαϊκών εξαμήνων, με στόχο την ολοκλήρωση, παράδοση στην τριμελή επιτροπή παρακολούθησης και επιτυχή αξιολόγηση της ΜΔΕ.
16. Η ΜΔΕ παραδίδεται σε τρία αντίτυπα στα μέλη της εξεταστικής επιτροπής. Ο/Η ΜΦ οφείλει να λάβει υπόψη του τις παρατηρήσεις των εξεταστών/εξεταστριών πριν από τη διαμόρφωση της τελικής μορφής της εργασίας, γεγονός που πιστοποιεί ο επιβλέπων/η επιβλέπουσα της ΜΔΕ. Στη συνέχεια ο/η ΜΦ οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής, σε ημερομηνία που καθορίζεται από την επιτροπή, εντός μηνός από την υποβολή της οριστικής μορφής της εργασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται με την κλίμακα 1-10 (άριστα 10, βάση 6) και ο τελικός βαθμός προκύπτει από τον μέσο όρο των βαθμών των τριών εξεταστών/εξεταστριών. Αν η βαθμολογική απόκλιση μεταξύ του βαθμού του επιβλέποντος/της επιβλέπουσας και αυτών των άλλων εξεταστών/εξεταστριών υπερβαίνει τους τρεις (3) βαθμούς, η ΣΕ ορίζει άλλον εξεταστή/άλλη εξετάστρια από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος με ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, και ο τελικός βαθμός είναι ο μέσος όρος που προκύπτει από τον βαθμό του νέου βαθμολογητή/της νέας βαθμολογήτριας με τους δύο πλησιέστερους προς αυτόν. Η βαθμολογία κατατίθεται στη Γραμματεία του ΠΜΣ.

Υποτροφίες και βραβεία

1. Το ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» απονέμει στους/στις αποφοίτους οικονομικά βραβεία ανταποδοτικού χαρακτήρα, με την τίτλο: «Βραβεία Γεώργιος Καραμπατζός».

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

2. Το χρηματικό ποσό αυτών ορίζεται στα χίλια πεντακόσια (1500) ευρώ συνολικά ανά ειδίκευση, τα οποία μοιράζονται σε τρία ισόποσα βραβεία των πεντακοσίων (500) ευρώ που απονέμονται στους τρεις πρώτους αποφοιτήσαντες/στις τρεις πρώτες αποφοιτήσασες ανά ειδίκευση βάσει των ακόλουθων ακαδημαϊκών κριτηρίων: (α) Μέσος όρος συνολικής βαθμολογίας τουλάχιστον οκτώ και σαράντα πέντε εκατοστά (8,45) («Άριστα») και (β) Βαθμός ΜΔΕ δέκα (10). Σε περίπτωση ισοβαθμίας μεταξύ δύο ή και περισσότερων αποφοίτων τα βραβεία θα αποδίδονται με βάση τα ειδικότερα κατά τον νόμο κοινωνικο-οικονομικά κριτήρια. Τέλος, το ΠΜΣ διατηρεί το δικαίωμα αναπροσαρμογής του οικονομικού σκέλους των βραβείων με βάση τις εκάστοτε οικονομικές του δυνατότητες.
3. Το Πρόγραμμα υποστηρίζει μια σειρά από δραστηριότητες ανταποδοτικού χαρακτήρα όπως: (α) συμμετοχή σε Βιωματικά Σεμινάρια Προσωπικής Ανάπτυξης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης, (β) συμμετοχή σε Βιωματικές Ασκήσεις Επαγγελματικής Ανάπτυξης, (γ) δωρεάν συμμετοχή με ή χωρίς ανακοίνωση των ΜΦ σε διεθνή ή και πανελλήνια Συνέδρια ή ακόμα και επιστημονικές ημερίδες που λαμβάνουν χώρα στο Πανεπιστήμιο και είναι συνδιοργανωτές το ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός», (δ) δωρεάν επίσκεψη σε πολιτιστικούς, εκπαιδευτικούς και περιβαλλοντικούς χώρους ή/και δραστηριότητες, π.χ. μουσεία, θέατρα, μουσειοπαιδαγωγικά προγράμματα, εκπαιδευτικές δράσεις, περιβαλλοντικά προγράμματα πολιτισμικής ευαισθητοποίησης κ.ά. Οι όποιες οικονομικές υποχρεώσεις, π.χ. εισιτήρια, εισηγητές, αναλώσιμα κ.ά. καλύπτονται από τον προϋπολογισμό του ΠΜΣ, (ε) συμμετοχή σε περιοδικές εκπαιδευτικές εκδρομές στο πλαίσιο των οποίων μέρος των εξόδων καλύπτεται από τον προϋπολογισμό του ΠΜΣ, (στ) παρακολούθηση διαλέξεων στο πλαίσιο των οποίων προσκεκλημένοι από το ΠΜΣ, εξειδικευμένοι/εξειδικευμένες επιστήμονες, Έλληνες/Ελληνίδες και ξένοι/ξένες διαπραγματεύονται θέματα που αφορούν στις επιστημονικές περιοχές του ΠΜΣ. Το ΠΜΣ καλύπτει τα έξοδα μετακίνησης και διαμονής των προσκεκλημένων ομιλητών/ομιλητριών, (ζ) αγορά βιβλίων, ελληνόγλωσσων και ξενόγλωσσων, που οι ΜΦ χρειάζονται προκειμένου να τα αξιοποιήσουν στο πλαίσιο της μελέτης των διδακτικών ενοτήτων που διδάσκονται ή και στη βιβλιογραφική τεκμηρίωση των εργασιών τους.

Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Ο/Η ΜΦ ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) με τη συμπλήρωση του απαιτούμενου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του ΔΜΣ, καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και όλων των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του ΠΜΣ. Η Συνέλευση διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ).

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

2. Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/στην ΜΦ βεβαίωση περάτωσης σπουδών, τερματίζεται η φοιτητική του/της ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του/της στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.
3. Το ΔΜΣ πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό με βάση την ακόλουθη βαθμολογική κλίμακα: Άριστα (10,00 έως 8,45), Λίαν καλώς (8,44 έως 6,95), Καλώς (6,94 έως 6,00).
4. Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) είναι δημόσιο έγγραφο και ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου. Το δίπλωμα απονέμεται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών και ανακήρυξή του/της ΜΦ σε διπλωματούχο, σε ειδική πανηγυρική τελετή καθομολόγησης (ορκωμοσίας) και απονομής διπλωμάτων ενώπιον των Πρυτανικών Αρχών και του/της Προέδρου του Τμήματος ή νομίμων αναπληρωτών τους.
5. Το ΠΜΣ απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στις παρακάτω τρεις ειδικεύσεις: (α) Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη, (β) Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων και (γ) Πολιτισμική Αγωγή. Το ΔΜΣ αναγράφει τον τίτλο του ΠΜΣ και της ειδίκευσης, και η μορφή του καθορίζεται από τον Κανονισμό Σπουδών του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου.

Ορκωμοσία

1. Η ορκωμοσία γίνεται μετά το πέρας των εξεταστικών περιόδων Ιουνίου, Σεπτεμβρίου και Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου. Η ημερομηνία ορκωμοσίας αποφασίζεται από τις Πρυτανικές Αρχές και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου τουλάχιστον τρεις (3) εβδομάδες νωρίτερα.
2. Για τη συμμετοχή στην τελετή καθομολόγησης και τη λήψη του ΔΜΣ, οι απόφοιτοι/απόφοιτες καλούνται να υποβάλουν αίτηση ορκωμοσίας στη Γραμματεία του ΠΜΣ, σε ημερομηνίες που ανακοινώνονται από αυτή. Οι απόφοιτοι/απόφοιτες, οφείλουν έως την ημερομηνία της αίτησης ορκωμοσίας τους να έχουν τακτοποιήσει τυχόν εκκρεμότητες, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τα Τμήματα. Στην αίτησή τους δηλώνουν αν επιθυμούν να δώσουν θρησκευτικό ή πολιτικό όρκο.
3. Κατά την τελετή καθομολόγησης, αναγιγνώσκεται όρκος, στον οποίο δύναται να γίνεται επίκληση στον Θεό. Το κείμενο της καθομολόγησης απαγγέλλεται από τον/την πρωτεύσαντα/σα σε βαθμό του ΠΜΣ, σύμφωνα με την δηλωθείσα επιθυμία του/της (ανεξάρτητα από την ημερομηνία ανακήρυξης διπλωματούχου και της διάρκειας των σπουδών).

4. Οι διπλωματούχοι/διπλωματούχες ορκίζονται ανατείνοντας το δεξί χέρι και καλούνται κατ' αλφαβητική σειρά.
5. Το κείμενο του όρκου έχει ως εξής: «Προ του/της Πρυτάνεως του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, του οποίου ο μεταπτυχιακός τίτλος μου απονέμεται σήμερα, καθομολογώ δημοσία, ταύτην την επίσημον υπόσχεσιν: Θα υπηρετήσω εις την ζωήν μου την επιστήμην ταύτην με κοσμιότητα ηθών και σεμνότητα τρόπων και με όσην μοι είναι δυνατόν ενθερμοτέραν αφοσίωσιν. Θα την προαγάγω επί το τελειότερον και θα την αγλαΐσω επί το λαμπρότερον δια την ολονέν επί περισσότερους εξάπλωσιν του θείου φωτός της αληθείας. Και θ' αποφεύγω να επιδεικνύω κενόσοφον προπέτειαν, αντιστρατευόμενος/αντιστρατευομένη τας ορθάς διδασκαλίας των άλλων και να διδάσκω αντίθετα των όσων ο ίδιος/η ίδια καλώς πιστεύω, καπηλεύων/καπηλεύουσα την επιστήμην ή καταισχύνων/καταισχύνουσα του/της επιστήμονος το υψηλόν λειτούργημα. Εις την επίσημον της ώρας ταύτης υπόσχεσίν μου, είθε να με συνοδεύουν πάντοτε αι ευχαί των σεβαστών μου Διδασκάλων». Σε περίπτωση που ο/η πρωτεύσας/-σα επιθυμεί να κάνει κάνει επίκληση στον Θεό, στο τέλος του όρκου προστίθεται η φράση “και είθε να μου είναι ο Θεός αρωγός καθ' όλην μου την ζωήν».
6. Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς ολοκλήρωσης των σπουδών. Για ειδικούς λόγους, κατόπιν αίτησης που υποβάλλεται προς τη Γραμματεία του ΠΜΣ και εξετάζεται από τη ΣΕ, ο/η απόφοιτος μπορεί να ζητήσει τη χορήγηση του ΔΜΣ χωρίς να συμμετάσχει στην τελετή ορκωμοσίας, υπό την προϋπόθεση ότι έχει κάνει αίτηση ορκωμοσίας και έχει τακτοποιήσει τυχόν εκκρεμότητες.

Τέλη φοίτησης – Τρόπος καταβολής – Δωρεάν φοίτηση

---

1. Το ύψος των τελών φοίτησης ανέρχεται στο ποσό των τριών χιλιάδων και πεντακοσίων (3.500) ευρώ, το οποίο καταβάλλεται σε οκτώ ισόποσες δόσεις των 437,5 ευρώ κατά την έναρξη και λήξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου.
2. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/φοιτήτριες του ΠΜΣ, που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/απαλλασσόμενες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/φοιτητριών που εισάγονται στο ΠΜΣ ανά ακαδημαϊκό έτος.
3. Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής και εγγραφής των φοιτητών/φοιτητριών των ΠΜΣ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/υποψήφιας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε ΠΜΣ.

4. Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).
5. Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.
6. Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/φοιτητριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.
7. Τα μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 3.3. του παρόντος κανονισμού, απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.
8. Το Πανεπιστήμιο μεριμνά για τη χορήγηση υποτροφιών σε ΜΦ βάσει ακαδημαϊκών κριτηρίων.
- 9.

Αξιολόγηση Μαθημάτων και Διδασκόντων/-ουσών από τους/τις μεταπτυχιακούς/-ές φοιτητές/-τριες

---

1. Οι μεταπτυχιακοί/-ές φοιτητές/-τριες καλούνται να αξιολογήσουν τους/τις διδάσκοντες/-ουσες, το περιεχόμενο και την οργάνωση του μαθήματος, την υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας με τα κατάλληλα εποπτικά μέσα και τη χρήση νέων τεχνολογιών, τη σχέση των διδασκόντων/-ουσών με τους/τις φοιτητές/-τριες, τον τρόπο/την διαδικασία εξέτασης και αξιολόγησης των φοιτητών/-τριών, τη σύνδεση της διδασκαλίας με τα τελευταία ερευνητικά δεδομένα.
2. Η αξιολόγηση γίνεται μέσω ερωτηματολογίων τα οποία κοινοποιούνται στους/στις φοιτητές/-τριες πριν την ολοκλήρωση της διδασκαλίας των μαθημάτων μέσω ειδικά διαμορφωμένης πλατφόρμας και συμπληρώνονται ανώνυμα.
3. Η επεξεργασία των ερωτηματολογίων είναι ευθύνη της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) του Τμήματος και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται στον Πρόεδρο του Τμήματος, στον/στην Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και στους/στις διδάσκοντες/-ουσες των μαθημάτων μέσω κωδικοποιημένων φύλλων με τις απαντήσεις.
4. Ο/Η Διευθυντής/-ντρια του Π.Μ.Σ. και η ΣΕ είναι αρμόδιοι να προχωρήσουν, σε συνεργασία με τους/τις διδάσκοντες/-ουσες στην κατάρτιση εισήγησης για τη βελτίωση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών, όπου απαιτείται, με βάση τις αξιολογήσεις των φοιτητών/-τριών.

5. Κατά τη λήξη της θητείας της ΣΕ, με ευθύνη του/της απερχόμενου/-ης Διευθυντή/τριας, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ.
6. Τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του ΠΜΣ καθορίζονται με βάση το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (EQF,NQF), και τους Περιγραφικούς Δείκτες του Δουβλίνου (Dublin Descriptors), για το επίπεδο 7. Κατά την εφαρμογή του προγράμματος, αξιολογείται ο βαθμός επίτευξής τους με τα κατάλληλα εργαλεία και η ανατροφοδότηση της μαθησιακής διαδικασίας. Ειδικότερα, για κάθε μαθησιακό αποτέλεσμα που σχεδιάζεται και δημοσιοποιείται είναι απαραίτητο να σχεδιάζονται και να δημοσιοποιούνται και τα κριτήρια αξιολόγησής του.

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Γενικό πλαίσιο

---

1. Το ΠΜΣ ξεκινά το εαρινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.
2. Για την απόκτηση του ΜΔΣ απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες βάσει του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System, ECTS) για κάθε ειδίκευση. Ενενήντα (90) από αυτές αντιστοιχούν στα μαθήματα και τριάντα (30) αντιστοιχούν στη ΜΔΕ. Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως και, κατά περίπτωση, περιλαμβάνουν παραδόσεις (στην ελληνική γλώσσα), διαλέξεις, σεμινάρια εξειδικευμένης κατάρτισης και εργαστήρια (στην ελληνική ή στην αγγλική γλώσσα), διά ζώσης ή και εξ αποστάσεως σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
3. Η γλώσσα διδασκαλίας και η γλώσσα συγγραφής της ΜΔΕ είναι η ελληνική. Η συγγραφή της ΜΔΕ μπορεί να πραγματοποιηθεί εκτός από την Ελληνική, σε μία άλλη διεθνής γλώσσα (π.χ. αγγλική, γαλλική) κατόπιν αιτήσεως του/της ΜΦ, με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα/της επιβλέπουσας και της ΣΕ.
4. Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι ΜΦ υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, συγγραφή επιστημονικών εργασιών, καθώς και σε εκπόνηση ΜΔΕ. Εκτός των μαθημάτων, το ΠΜΣ υποστηρίζει μια σειρά από δραστηριότητες ανταποδοτικού χαρακτήρα για τους ΜΦ, όπως βραβεία, υποτροφίες, σεμινάρια, εργαστηριακές ασκήσεις, βιωματικές ασκήσεις προσωπικής ανάπτυξης και εκπαιδευτικές ασκήσεις σε σχολικές μονάδες, μουσεία, ιδρύματα και φορείς που ασχολούνται με τον πολιτισμό. Επιπρόσθετα, το ΠΜΣ διοργανώνει συνέδρια - ημερίδες με δωρεάν συμμετοχή των ΜΦ, επισκέψεις σε μουσεία και άλλους χώρους πολιτισμού, καθώς και εκπαιδευτικές εκδρομές.

Προς απόκτηση της απαιτούμενης πρακτικής εμπειρίας το πρόγραμμα της ειδίκευσης «Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη» περιλαμβάνει υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση (ΠΑ) σε φορείς ψυχικής υγείας, σχολικές μονάδες ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, σχολικές μονάδες γενικής εκπαίδευσης, Επιτροπές Διεπιστημονικής Υποστήριξης, Κέντρα Διάγνωσης, Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης, Ιδρύματα Παιδικής Προστασίας, Δομές Υποδοχής και Εκπαίδευσης Προσφύγων, Κέντρα εκπαίδευσης/Μονάδες φροντίδας παιδιών και εφήβων με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες κ.ά. Η Πρακτική Άσκηση πραγματοποιείται υπό την επίβλεψη/συνεργασία του επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ/διδάσκοντα/διδάσκουσας που είναι ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος της ΠΑ και των εποπτών εκπαιδευτικών και ψυχολόγων του εκάστοτε φορέα. Η ΠΑ έχει διάρκεια 500 ωρών και αντιστοιχεί σε 20 πιστωτικές μονάδες ECTS.

Η διδασκαλία στο πλαίσιο των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης ή εξ αποστάσεως, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και όσα ορίζονται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού.

Πίνακας Μαθημάτων Π.Μ.Σ. «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

Μαθήματα Α΄ Εξαμήνου Σπουδών		ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ	ECTS
Ειδίκευση «Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη»			
1223-4111	Παιδαγωγική Ψυχολογία	3	8
1223-4112	Ανάπτυξη του εκπαιδευτικού και αποτελεσματική μάθηση	3	8
1223-4113	Δυσκολίες στην επικοινωνία και τις διαπροσωπικές σχέσεις παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	3	7
1223-4114	Μεθοδολογία έρευνας	3	7
Ειδίκευση «Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων»			
1223-4121	Παιδαγωγική Ψυχολογία- Βιωματικά Σεμινάρια Προσωπικής Ανάπτυξης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης	3	9
1223-4122	Οργάνωση, διοίκηση και οικονομικά της εκπαίδευσης	3	7
1223-4123	Διαχείριση της σχολικής τάξης	3	7
1223-4124	Μεθοδολογία έρευνας	3	7
Ειδίκευση «Πολιτισμική Αγωγή»			
1223-4131	Παιδαγωγική Ψυχολογία- Βιωματικά Σεμινάρια Προσωπικής Ανάπτυξης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης	3	9
1223-4132	Πολιτισμός και Πολιτισμοί	3	7
1223-4133	Παιδαγωγική του θεάτρου	3	7
1223-4134	Μεθοδολογία έρευνας	3	7
Μαθήματα Β΄ Εξαμήνου Σπουδών			
Ειδίκευση «Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη»			
1223-4211	Συμβουλευτική Ψυχολογία στο σχολικό πλαίσιο	3	8
1223-4212	Ψυχοπαιδαγωγική αξιολόγηση	3	7
1223-4213	Μαθησιακές διαταραχές: Διάγνωση και αντιμετώπιση	3	8
1223-4214	Διαφοροποιημένη διδασκαλία στη σχολική τάξη	3	7

Ειδίκευση «Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων»			
1223-4221	Οργανωσιακή συμπεριφορά στην εκπαίδευση	3	7
1223-4222	Σχολική ηγεσία και επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού	3	8
1223-4223	Αξιολόγηση σχολικών μονάδων, εκπαιδευτικών και στελεχών εκπαίδευσης	3	7
1223-4224	Πολιτιστική Πολιτική στην εκπαιδευτική μονάδα	3	8

Ειδίκευση «Πολιτισμική Αγωγή»			
1223-4231	Ιστορία της ευρωπαϊκής τέχνης	3	8
1223-4232	Μουσειακή εκπαίδευση	3	7
1223-4233	Πολιτισμός και περιβάλλον	3	7
1223-4234	Πολιτιστική διαχείριση και τουρισμός	3	8

Μαθήματα Γ΄ Εξαμήνου Σπουδών		ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ	ECTS
-------------------------------------	--	----------------------------	-------------

Ειδίκευση «Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη»			
1223-4311	Διαπολιτισμικότητα και εκπαίδευση	3	5
1223-4312	Ανάπτυξη γνωστικών δεξιοτήτων στο σχολείο	3	5
1223-4313	Πρακτική Άσκηση	3	20

Ειδίκευση «Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων»			
1223-4321	Θεσμικό πλαίσιο διοίκησης σχολικών μονάδων	3	7
1223-4322	Αποτελεσματική ηγεσία και διοίκηση ανθρώπινων πόρων	3	8
1223-4323	Καινοτομία και επιχειρηματικότητα στην εκπαίδευση	3	7
1233-4324	Εφαρμογές των ΤΠΕ στη διοίκηση της εκπαίδευσης και την εκπαιδευτική πράξη	3	8

Ειδίκευση «Πολιτισμική Αγωγή»			
1223-4331	Πολιτιστικές διαδρομές	3	7
1223-4332	Πολιτισμική τεχνολογία	3	8
1223-4333	Λογοτεχνία και Τύπος στην εκπαίδευση	3	7
1223-4334	Διατροφή και Πολιτισμός	3	8

Μαθήματα Δ΄ Εξαμήνου Σπουδών		ECTS
Ειδίκευση «Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη»		
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία		30

Ειδίκευση «Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων	
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	30
Ειδίκευση «Πολιτισμική Αγωγή	
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	30

4. ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ «ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ»

1223-4111 – ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4111	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	8	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – έχουν κατανοήσει και να είναι σε θέση να αναλύουν βασικές έννοιες που σχετίζονται με τις συμπεριφοριστικές, γνωστικές και τις ουμανιστικές θεωρίες για τη μάθηση, τη θεωρία των πολλαπλών τύπων νοημοσύνης, και τη συναισθηματική νοημοσύνη – έχουν κατανοήσει το ρόλο των παραπάνω θεωριών στην εκπαιδευτική πράξη – έχουν κατανοήσει το ρόλο των θετικών συναισθημάτων στην εκπαιδευτική διαδικασία και την ποιότητα ζωής των αναπτυσσόμενων προσώπων – είναι σε θέση να προσδιορίσουν το ρόλο του σημερινού εκπαιδευτικού και του ψυχολόγου που βρίσκεται στο σχολικό πλαίσιο με βάση τις παραπάνω θεωρίες – έχουν καταστεί ικανοί να συγγράφουν και να παρουσιάζουν εργασίες κάνοντας χρήση της ξενόγλωσσης, κυρίως, βιβλιογραφίας.
<p>Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο</p>

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....
<ul style="list-style-type: none"> - Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Λήψη αποφάσεων - Αυτόνομη εργασία - Ομαδική εργασία - Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών - Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται θέματα που αφορούν στο ρόλο της Παιδαγωγικής Ψυχολογίας στην υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στις θεωρητικές προσεγγίσεις για την μάθηση του παιδιού με έμφαση στη γνωστική και την κοινωνική/συναισθηματική ανάπτυξη, στις ατομικές διαφορές των παιδιών στο σχολείο (νοημοσύνη, προσωπικότητα, κίνητρα, αυτοεκτίμηση, συναισθήματα κ), στο ψυχοκοινωνικό κλίμα της τάξης, στο ρόλο της οικογένειας στην ψυχολογική και γνωστική ανάπτυξη του παιδιού, στην ψυχολογία της μαθησιακής διαδικασίας, στη διαχείριση της σχολικής τάξης. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις σύγχρονες θεωρίες και απόψεις για το ρόλο των θετικών συναισθημάτων στη δημιουργία των διαπροσωπικών σχέσεων στο σχολείο και το ρόλο που ασκούν αυτές στη μαθησιακή διαδικασία.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης διδασκαλία, βιωματικές ασκήσεις σε μικρές ομάδες, προβολή εκπαιδευτικών ταινιών, μελέτη βασικής επιστημονικής βιβλιογραφίας, παρουσίαση στην τάξη από τους φοιτητές ξενόγλωσσων, κυρίως, άρθρων ή βιβλίων σχετικών με το περιεχόμενο του μαθήματος.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας και της ηλεκτρονικής τάξης του	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις, βιωματικές ασκήσεις, και άλλες δράσεις στην τάξη	70
	Μελέτη και παρουσίαση στην τάξη από τους φοιτητές ξενόγλωσσων, κυρίως, άρθρων ή βιβλίων	60

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

<p>επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (Project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Συγγραφή εργασιών	70
	Σύνολο Μαθήματος	200
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η γλώσσα διδασκαλίας και αξιολόγησης των φοιτητών είναι η Ελληνική.</p> <p>Οι φοιτητές αξιολογούνται με: α) γραπτή εξέταση (80%) του τελικού βαθμού και σύντομες εργασίες (20% του τελικού βαθμού).</p> <p>Οι σύντομες εργασίες περιλαμβάνουν σύντομη γραπτή (600 έως 800 λέξεις) και προφορική παρουσίαση ενός επιστημονικού άρθρου σχετικού με το περιεχόμενο του μαθήματος.</p> <p>Η γραπτή εργασία, η οποία βασίζεται σε βιβλιογραφική ανασκόπηση, περιλαμβάνει ανάπτυξη ενός θέματος, με 5000-5500 λέξεις, σχετικού με το περιεχόμενο του μαθήματος.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Μαριδάκη-Κασσωτάκη, Αικ. (2012). Παιδαγωγική Ψυχολογία. Αθήνα: Διάδραση
Slavin, R. E. (2007). Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη (Επιστημ. Επιμελ. Κόκκινος, Κ.). Αθήνα: Μεταίχμιο.
Elliott, S.N., Kratochwill, Th. R., J. Littlefield Cook, & J. F. Travers (2008). Εκπαιδευτική Ψυχολογία (Μεταφρ. Μ. Σόλμαν, Φρ. Καλύβα, Επιμ. Λεονταρή Αγγ. & Έφη Συγκολλίτου). Αθήνα: Gutenberg.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ψυχολογία
Επιστήμες Αγωγής
Παιδαγωγική Επιθεώρηση
Παιδαγωγικός Λόγος
Προσχολική και Σχολική Εκπαίδευση
Journal of Educational Psychology
European Journal of Psychology of Education

1223-4112 – ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4112	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	8	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	- Ειδικού Υπόβαθρου - Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (Για τους φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus υπάρχει η δυνατότητα για παράδοση εργασιών και εξέταση στην αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/OIK242/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να έχουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> – αποκτήσει σφαιρική γνώση των παιδαγωγικών πτυχών που σχετίζονται με θέματα εκπαιδευτικού επαγγελματισμού, οργάνωσης αποτελεσματικού μαθησιακού περιβάλλοντος και διδασκαλίας. – εξοικειωθεί με τη μελέτη της διεθνούς επιστημονικής αρθρογραφίας πάνω στα προαναφερόμενα θέματα. – αποκτήσει δεξιότητες αυτομόρφωσης, μελέτης πηγών και εξαγωγής χρήσιμων για αυτούς/αυτές συμπερασμάτων σε θέματα επαγγελματικής ανάπτυξης και αποτελεσματικής διδασκαλίας. – εξοικειωθεί με καλές πρακτικές και τεχνικές βελτίωσης της επαγγελματικής τους καθημερινότητας.
Γενικές Ικανότητες

- Ενίσχυση παιδαγωγικής συνείδησης και κατανόησης της επαγγελματικής ταυτότητας του/της εκπαιδευτικού στο σύγχρονο σχολείο
- Ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων, επαγγελματικής ηθικής και υπευθυνότητας
- Αυτόνομη εργασία-Μαθησιακή αυτορρύθμιση
- Ομαδική εργασία
- Προσαρμογή σε νέες επαγγελματικές καταστάσεις-απαιτήσεις
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με την χρήση και των απαραίτητων πληροφοριών
- Ενίσχυση της κριτικής και δημιουργικής σκέψης και έκφρασης των φοιτητών/φοιτητριών
- Ενίσχυση της αυτοαξιολογικής ικανότητας των φοιτητών/φοιτητριών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αφορά στον δάσκαλο/στη δασκάλα και την επαγγελματική του/της δράση στο σχολικό περιβάλλον. Εξετάζεται η έννοια του εκπαιδευτικού επαγγελματισμού, η έννοια και οι φάσεις επαγγελματικής ανάπτυξης του δασκάλου/της δασκάλας. Επίσης, εξετάζεται η έννοια του μαθησιακού περιβάλλοντος και της αποτελεσματικής διδασκαλίας, οι άξονες που τη συνθέτουν, οι παράγοντες που διαμορφώνουν το κλίμα της σχολικής τάξης. Ειδικότερα, διερευνώνται τα επαγγελματικά χαρακτηριστικά του σύγχρονου/της σύγχρονης εκπαιδευτικού, οι προσδοκίες και οι απόψεις του ίδιου/της ίδιας και της κοινωνίας σχετικά με το επάγγελμά του/της, τα στοιχεία που συνθέτουν τόσο τον ακαδημαϊκό όσο και τον κοινωνικό και συμβουλευτικό του/της ρόλο στο σχολείο και την κοινωνία, τα στάδια της επαγγελματικής του/της ανάπτυξης. Επιπλέον, μελετώνται οι βασικοί πυλώνες της αποτελεσματικής διδασκαλίας, όπως τα ενδοδομικά της χαρακτηριστικά, η διαχείριση της σχολικής τάξης, η προετοιμασία της διδασκαλίας, η ανατροφοδότηση του εκπαιδευτικού έργου, η διαχείριση του σχολικού χρόνου, η επικοινωνία με μαθητές, γονείς και συναδέλφους και τοπικούς φορείς.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> - Πρόσωπο με πρόσωπο - Υποστήριξη του διδακτικού έργου μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης (e-class) 	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την επικοινωνία με τους φοιτητές/φοιτητρίες, καθώς και επικοινωνία μαζί τους μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	25
	Διαδραστική διδασκαλία-αλληλεπίδραση	35
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	35
	Δραστηριότητες αφομοίωσης και ανατροφοδότησης	35
	Ομαδικές δραστηριότητες	30
	Προσωπική/μη καθοδηγούμενη μελέτη/συγγραφή εργασίας	40
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	200

<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ</p>	<p>Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών/φοιτητριών βασίζεται:</p> <p>α. Σε γραπτή εξέταση που αντιστοιχεί στο 100% της τελικής συνολικής βαθμολογίας και λαμβάνει χώρα μετά την ολοκλήρωση της διδακτικής περιόδου και αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις κριτικού αναστοχασμού μέσω της μελέτης συγκεκριμένων εκπαιδευτικών σεναρίων ή άλλων έγκυρων εκπαιδευτικών πηγών που σχετίζονται άμεσα με τις διδακτικές ενότητες που μελετήθηκαν στο πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος.</p> <p>Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης των γραπτών απαντήσεων των φοιτητών/φοιτητριών είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Παιδαγωγική ορθότητα και επιστημονική τεκμηρίωση απαντήσεων - Ικανότητα ορθής αξιοποίησης και χρήσης παιδαγωγικών εννοιών και όρων που μελετήθηκαν στο πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος - Κριτική και συνθετική ικανότητα ως προς την εξέταση των προσφερόμενων πηγών - Πρωτοτυπία και δημιουργικότητα ως προς τη διατύπωση παιδαγωγικών-διδακτικών προτάσεων - Εκφραστική ικανότητα, σαφήνεια και περιεκτικότητα απαντήσεων - Οργάνωση σκέψης-Δομή γραπτού λόγου - Μορφή γραπτού δοκιμίου <p>β. Στην προαιρετική εκπόνηση γραπτής εργασίας από τους φοιτητές/φοιτήτριες, που βασίζεται σε συστηματική και οργανωμένη βιβλιογραφική ανασκόπηση, της οποίας η βαθμολογία αντιστοιχεί στο 30 % του τελικού συνολικού βαθμού. Στην περίπτωση αυτή, ο βαθμός της γραπτής εξέτασης αντιστοιχεί στο 70% της τελικής συνολικής βαθμολογίας.</p> <p>Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης των γραπτών εργασιών των φοιτητών/φοιτητριών είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - η αποδεδειγμένη ευρεία χρήση βιβλιογραφικών πηγών και δεδομένων που σχετίζονται με το υπό εξέταση θέμα - η κριτική ανάλυση πρόσφατης βιβλιογραφίας – κατανόηση, ερμηνεία σύγκριση και παρουσίαση των βιβλιογραφικών και ερευνητικών δεδομένων - η πληρότητα των συμπερασμάτων και προτάσεων - η ορθότητα της καταγραφής των βιβλιογραφικών αναφορών (references), τόσο στο σώμα, όσο και στο τέλος της εργασίας - η γενική δόμηση και μορφή της εργασίας (ενότητες, παραγραφοποίηση, σχήματα, πίνακες - η σαφήνεια του γραπτού λόγου <p>Όλα τα παραπάνω κριτήρια αξιολόγησης γίνονται γνωστά στους φοιτητές και τις φοιτήτριες στο πρώτο μάθημα και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος της ηλεκτρονικής τάξης καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.</p>
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Freiberg, J. (2002). Essential skills for new teachers. *Educational Leadership*, 59, 56-60.
- Hunt, G., Wiseman, J. D., & Touzel, J. T. (2009). *Effective teaching: Preparation and implementation*. USA: Charles C. Thomas Publisher.
- Koutrouba, K. (2012). A profile of effective teacher: Greek secondary education teachers' perceptions. *European Journal of Teacher Education*, 35(3), 359-374.
- Koutrouba, K. (2013). Student misbehavior in secondary education: Greek teachers' views and attitudes. *Educational Review*, 65(1), 1-19.
- Koutrouba, K. (2016). Defining teacher effectiveness in secondary education: The perceptions of Greek students. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 15(10), 73-91.
- Marzano, R., & Marzano, J. (2003). The key to classroom management. *Educational Leadership*, 61(1), 1-8.
- Papastamatis, A., Panitsidou, E., Giavrimis, P., & Papanis, E. (2008) Facilitating teachers' & educators' effective professional development. *Review of European Studies*, 1(2), 83-90.
- Thornberg, R. (2008). School children's reasoning about school rules, *Research Papers in Education*, 23(1), 37-52.
- Ματσαγγούρας, Η. (2008). Σχέσεις σχολείου και οικογένειας: Εναλλακτικές θεωρήσεις του περιεχομένου και του πλαισίου των σχέσεων. Στο Α. Μπρούζος, Π. Μισαηλίδη, Α. Εμβαλωτής, & Α. Ευκλείδη (επιμ.), *Επιστημονική Επετηρίδα της Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδος: Σχολείο & Οικογένεια*, vol. 6 (σ.σ.35-68) Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

B. Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Improving Schools
- Educational Studies
- Teaching and Teacher Education
- School Effectiveness and School Improvement
- International Journal of Instruction

1223-4113 – ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ		ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	
ΤΜΗΜΑ		ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4113	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		Ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, ανάπτυξης δεξιοτήτων	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		Κανένα	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:		Ελληνική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΑΙΡΕΣ ERASMUS		ΝΑΙ (Για τους φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus υπάρχει η δυνατότητα για παράδοση εργασιών και εξέταση στην αγγλική)	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		https://eclass.hua.gr/courses/OIK200/	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα αποσκοπεί στο να συμβάλλει στην ανάπτυξη γνώσης και δεξιοτήτων γύρω από θεματικές περιοχές που αφορούν στην ανάπτυξη της επικοινωνίας και της κοινωνικής συμπεριφοράς σε τυπικά αναπτυσσόμενους και μη τυπικά αναπτυσσόμενους μαθητικούς πληθυσμούς με έμφαση στη διαταραχή στο φάσμα του αυτισμού και την κώφωση/βαρηκοΐα. Επιπρόσθετα, το μάθημα στοχεύει στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης και προβληματισμού για το ρόλο των διανθρώπινων σχέσεων, που αναπτύσσονται στη σχολική τάξη, στη μάθηση και τη συμπεριφορά παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Με την επιτυχή περάτωση της περιόδου μάθησης για το συγκεκριμένο μάθημα οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να:

- περιγράφουν την κοινωνική, συναισθηματική και γλωσσική ανάπτυξη των παιδιών σχολικής ηλικίας με και χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
- διασαφηνίζουν εννοιολογικά την επικοινωνία και την κοινωνική κατανόηση κατά τη σχολική ηλικία
- διακρίνουν και να εξηγούν τους εγγενείς και περιβαλλοντικούς παράγοντες που επιδρούν στην κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών στο σχολικό περιβάλλον και οδηγούν σε δυσκολίες στην κοινωνική συμπεριφορά
- περιγράφουν τις εκφάνσεις των δυσκολιών στην κοινωνική κατανόηση και επικοινωνία των παιδιών και εφήβων με διαταραχή στο φάσμα του αυτισμού και με απώλεια ακοής ή άλλες μαθησιακές διαταραχές
- αναγνωρίζουν και να αξιολογούν τις επιπτώσεις των δυσκολιών στην επικοινωνία στην κοινωνική προσαρμογή των παιδιών και εφήβων
- εκτιμούν το ρόλο του σχολείου στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών
- εξετάζουν τη φύση των δυσκολιών των παιδιών στην επικοινωνία με βάση τη βιβλιογραφία
- εξετάζουν κατάλληλες μεθόδους παρέμβασης και διαχείρισης προβλημάτων στην τάξη
- συνεργάζονται
- διαχειρίζονται εποικοδομητικά την αυτοτελή μελέτη μέσα από τη χρήση των πολλαπλών

<p>πηγών πληροφόρησης</p> <ul style="list-style-type: none"> – αναπτύσσουν ακαδημαϊκή σκέψη και να τεκμηριώνουν γραπτά και προφορικά την άποψη τους με τη χρήση επιστημονικών ευρημάτων
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση εμπειρικών δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση της Τεχνολογίας και των ακαδημαϊκών υπηρεσιών πληροφόρησης</p> <p>Αυτόνομη εργασία, αυτορρύθμιση.</p> <p>Ομαδική εργασία, συνεργασία, επιχειρηματολογία και παροχή ανατροφοδότησης.</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα.</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.</p> <p>Προσαρμογή σε νέες εκπαιδευτικές ανάγκες-συνθήκες με βάση τις δυνατότητες και τις δυσκολίες των μαθητών.</p> <p>Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα ετερότητας</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος επιδιώκεται η κατανόηση και ανάλυση εννοιών που σχετίζονται με το γνωστικό, γλωσσικό, συναισθηματικό και κοινωνικό υπόβαθρο της επικοινωνίας και των διαπροσωπικών σχέσεων στο σχολείο καθώς και η εξέταση της φύσης και των αιτιών των προβλημάτων επικοινωνίας και κοινωνικής προσαρμογής παιδιών και εφήβων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Έμφαση δίνεται στην εξέταση της γλωσσικής ικανότητας, της ικανότητας επικοινωνίας και των διαπροσωπικών σχέσεων παιδιών και εφήβων με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού, με ειδικές μαθησιακές διαταραχές καθώς και κωφών ή βαρήκων παιδιών και εφήβων. Τα θέματα που θα συζητηθούν περιλαμβάνουν την εννοιολογική διασάφηση της κατανόησης του νου, της γλώσσας και της επικοινωνίας, τη «Θεωρία του Νου» και το εμπειρικό παράδειγμα της αναφορικής επικοινωνίας, τις ερμηνευτικές θεωρίες για την ανάπτυξη της κοινωνικής κατανόησης και του ελέγχου της κατανόησης, το ρόλο του περιβάλλοντος (σχολείο, οικογένεια) στην ανάπτυξη της σκέψης και της επικοινωνίας στο σχολικό περιβάλλον, τη φιλία και το ρόλο της στην ικανότητα μάθησης και στη συμπεριφορά του παιδιού, τη φύση των δυσκολιών επικοινωνίας παιδιών και εφήβων και τις δυσκολίες στην κοινωνική προσαρμογή στο σχολικό περιβάλλον, τη ρύθμιση συναισθημάτων. Επιπλέον, στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού, ενθαρρύνεται η κριτική σκέψη στην αξιολόγηση και το σχεδιασμό ψυχοπαιδαγωγικών προσεγγίσεων ενίσχυσης των δεξιοτήτων επικοινωνίας και της κοινωνικής συμπεριφοράς των μαθητών με και χωρίς τυπική ανάπτυξη στο γενικό σχολείο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, προβολή εκπαιδευτικών ταινιών, βιωματικές ασκήσεις σε μικρές ομάδες, μελέτες περίπτωσης, μελέτη και επεξεργασία βασικής επιστημονικής αρθρογραφίας, ανάπτυξη επιχειρηματολογίας. Μέρος του μαθήματος υλοποιείται με εξ' αποστάσεως εκπαίδευση μέσω πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης.				
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στο πλαίσιο του μαθήματος, υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας, της εξ' αποστάσεως διδασκαλίας και της επικοινωνίας με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες με τη χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.				
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Καταγισμός ιδεών-διάλεξη</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Καταγισμός ιδεών-διάλεξη	20
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου				
Καταγισμός ιδεών-διάλεξη	20				

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

	Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας/αρθρογραφίας	25
	Συγγραφή εργασίας	40
	Παρουσίαση και συζήτηση εργασίας	15
	Δημόσια έκφραση επιχειρηματολογίας στην τάξη	10
	Ομαδικές, βιωματικές ασκήσεις στο πλαίσιο μελέτης περίπτωσης	15
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη και ανατροφοδότηση	25
	Εξατομικευμένη καθοδήγηση και συμβουλευτική	5
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	175
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	<p>Η γλώσσα αξιολόγησης των φοιτητών/φοιτητριών στο πλαίσιο του μαθήματος είναι η Ελληνική, ενώ για τους φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus η γλώσσα αξιολόγησης είναι η Αγγλική.</p> <p>Οι φοιτητές/φοιτήτριες αξιολογούνται με εργασία, η οποία αποτελείται από γραπτή βιβλιογραφική ανασκόπηση έκτασης 4000 λέξεων (60% του τελικού βαθμού), δημόσια προφορική παρουσίαση διάρκειας 10' - 12' (30% του τελικού βαθμού) και ανάπτυξη επιχειρηματολογίας διάρκειας 5' - 7' σε ένα ερώτημα που θα προετοιμάσει ο φοιτητής/η φοιτήτρια στο πλαίσιο του μαθήματος (10% του τελικού βαθμού).</p> <p>Τα κριτήρια βαθμολόγησης της γραπτής βιβλιογραφικής ανασκόπησης είναι τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ποιότητα ανασκοπούμενης βιβλιογραφίας (δημοσιευμένη έρευνα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές) - Ποιότητα της ανάλυσης της βιβλιογραφίας (βαθμός σύνθεσης, σύγκρισης και κριτικής αποτίμησης της θεωρίας, της μεθόδου και των αποτελεσμάτων των ανασκοπούμενων ερευνών, ισορροπία στη διατύπωση θέσεων και κριτικής) - Σκοπός και συνάφεια του θέματος με το περιεχόμενο της ανασκόπησης - Διατύπωση προτάσεων για μελλοντική έρευνα - Δομή, συνοχή, σαφήνεια και έκταση εργασίας (±10%) - Σαφήνεια κριτηρίων επιλογής των ανασκοπούμενων ερευνών - Μορφή ανασκόπησης σύμφωνα με τα σχετικά κριτήρια της Αμερικανικής Ψυχολογικής Εταιρείας (American Psychological Association) <p>Τα κριτήρια βαθμολόγησης της προφορικής παρουσίασης είναι τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Περιεχόμενο και δομή - Δεξιότητες παρουσίασης - Προετοιμασία και διαχείριση χρόνου - Ανταπόκριση σε ερωτήσεις και γνώσεις γύρω το θέμα

	<p>παρουσίασης</p> <p>Τα κριτήρια βαθμολόγησης της επιχειρηματολογίας του φοιτητή και της φοιτήτριας είναι τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Σεβασμός στην αντίθετη άποψη - Πληρότητα πληροφόρησης - Αντίκρουση - Χρήση ερευνητικών δεδομένων, στατιστικών στοιχείων - Οργάνωση - Κατανόηση θέματος <p>Οι μέθοδοι και τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών και φοιτητριών αναφέρονται αναλυτικά στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι/όλες οι φοιτητές/φοιτήτριες.</p> <p>Ανατροφοδότηση στο πλαίσιο της αξιολόγησης των φοιτητών/φοιτητριών παρέχεται με τη βοήθεια της ηλεκτρονικής τάξης του μαθήματος.</p>
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη βιβλιογραφία

- Antonopoulou, K., Xanthou, E., & Kouvava, S. (2021). Best friendship relationships: how are they perceived by primary school children in Greece? *Education 3-13*, 50(8), 1018-1030.
- Andreou, M., & Skrimpa, V. (2020). Theory of mind deficits and neurophysiological operations in autism spectrum disorders: a review. *Brain Sciences*, 10(6), 393.
- Frith, U., & Happé, F. (1994). Autism: Beyond “theory of mind”. *Cognition*, 50(1-3), 115-132.
- Grieve, R., & Hughes, M. (1997). *Understanding children: essays in honour of Margaret Donaldson*. Oxford Malden, MA: Blackwell.
- Kouvava, S., Antonopoulou, K., Ralli, A., Kokkinos, C., & Maridaki-Kassotaki, K. (2022). Children’s Vocabulary and Friendships: A Comparative Study between Children with and without Specific Learning Disorder and Attention Deficit Hyperactivity Disorder. *Dyslexia*, 28, 149–165.
- Krysztofiak, M., & Pluta, A. (2021). Theory of mind development in deaf children with cochlear implants: literature review. *Journal of Hearing Science*, 11(2), 9-18.
- Μαριδάκη-Κασσωτάκη, Αικ. (1999). *Σύγχρονες απόψεις για τη σκέψη του παιδιού*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Potter, C., & Whittaker, C. (2001). *Enabling communication in children with autism*. London: Jessica Kingsley Publishers.
- Rieffe, C. (2012). Awareness and regulation of emotions in deaf children. *British Journal of Developmental Psychology*, 30(4), 477-492.
- Siegel, M. (2008). *Marvelous minds: the discovery of what children know*. Oxford: Oxford University Press.
- Schick, B., De Villiers, P., De Villiers, J., & Hoffmeister, R. (2007). Language and Theory of Mind: A Study of Deaf Children. *Child Development*, 78, 376-396. doi:10.1111/j.1467-8624.2007.01004.x
- Yu, C.-L., Stanzione, C. M., Wellman, H. M., & Lederberg, A. R. (2021). Theory-of-Mind Development in Young Deaf Children With Early Hearing Provisions. *Psychological Science*, 32(1), 109-119.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

Ψυχολογία

Προσχολική & Σχολική Εκπαίδευση

Έρευνα στην Εκπαίδευση

Διάλογοι! Θεωρία & Πράξη στις Επιστήμες της Αγωγής και της Εκπαίδευσης

Autism

British Journal of Developmental Psychology

British Journal of Educational Psychology

Child Development

Journal of Deaf Studies and Deaf Education

1223-4114 – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4114	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική Γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/OIK212/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα αυτό στοχεύει στην ανάπτυξη της γνώσης και της κατανόησης σε θέματα που αφορούν τον σχεδιασμό έρευνας, την ηθική και δεοντολογία της επιστημονικής έρευνας, την ποσοτική και την ποιοτική έρευνα στην εκπαίδευση. Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - επιλέγουν μεθόδους έρευνας, να διατυπώνουν και να απαντούν σε ερευνητικά ερωτήματα - προετοιμάζουν σχέδια έρευνας - αναγνωρίζουν ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας - διενεργούν διαφορετικές ποσοτικές αναλύσεις - σχεδιάζουν και να υλοποιούν σχέδια ποιοτικής έρευνας - γράφουν μια επιστημονική εργασία <p>Επιπλέον, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να έχουν αναπτύξει δεξιότητες στους παρακάτω τομείς:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Γραπτή και προφορική επικοινωνία - Συνεργασία. - Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση βιβλιογραφίας. - Αυτοαξιολόγηση - Διαχείριση χρόνου - Αυτόνομη εργασία - Χρήση των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης - Ερμηνεία στατιστικών αποτελεσμάτων, πινάκων και γραφημάτων
Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία.
Ομαδική εργασία.
Λήψη αποφάσεων
Σχεδιασμός ερευνητικών προτάσεων
Προαγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα συζητηθούν τα παρακάτω θέματα: Σχεδιασμός έρευνας, μέθοδοι έρευνας, ερευνητικός πληθυσμός και μέσα συλλογής ερευνητικών δεδομένων. Ποιοτική έρευνα. Ποσοτική έρευνα. Περιγραφική στατιστική. Επαγωγική στατιστική. Επεξεργασία ερευνητικών δεδομένων. Ανάλυση και σχολιασμός ερευνητικών αποτελεσμάτων. Δομή και συγγραφή επιστημονικής εργασίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, ασκήσεις σε μικρές ομάδες, μελέτη και επεξεργασία επιστημονικής αρθρογραφίας.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	20
	Συγγραφή εργασίας	40
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας/αρθρογραφίας	50
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη και ανατροφοδότηση	50
	Εξατομικευμένη καθοδήγηση και συμβουλευτική	15
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	175
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	Η γλώσσα αξιολόγησης των φοιτητών και φοιτητριών στο πλαίσιο του μαθήματος είναι η Ελληνική, ενώ για τους φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus η γλώσσα αξιολόγησης είναι η Αγγλική. Οι φοιτητές/φοιτήτριες αξιολογούνται με: (α) γραπτό σχέδιο ποιοτικής έρευνας έκτασης 1000 λέξεων (40% του τελικού βαθμού) και (β) συγγραφή επιστημονικού άρθρου με ποσοτική έρευνα έκτασης 2000 λέξεων (60% του τελικού βαθμού). Τα κριτήρια αξιολόγησης των εργασιών των φοιτητών/φοιτητριών βασίζονται στα διεθνή κριτήρια αξιολόγησης της επιστημονικής έρευνας της Αμερικανικής Ψυχολογικής Εταιρείας. Οι μέθοδοι και τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών και φοιτητριών αναφέρονται αναλυτικά στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές/φοιτήτριες. Ανατροφοδότηση στο πλαίσιο της αξιολόγησης των φοιτητών/φοιτητριών παρέχεται με τη βοήθεια της ηλεκτρονικής τάξης του μαθήματος.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
Berndt, A. E. (2020). Sampling Methods. *Journal of Human Lactation*, 36(2), 224–226.

Eco, U. (2001). Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία. Αθήνα: Νήσος.
Ρούσσο, Π., & Τσαούσης, Γ. (2011). Στατιστική στις επιστήμες της συμπεριφοράς με τη χρήση του SPSS. Αθήνα: Τόπος.
Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2012). Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αθήνα: Μεταίχμιο.
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
International Journal of Qualitative Methods
International Journal of Research & Method in Education

1223-4211 – ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4211	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	8	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	- Ειδικού υποβάθρου - Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (Για τους φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus υπάρχει η δυνατότητα για παράδοση εργασιών και εξέταση στην αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται:</p> <p>(1) να είναι σε επαφή με τα σύγχρονα μοντέλα συμβουλευτικών παρεμβάσεων στο πλαίσιο της σχολικής κοινότητας (π.χ. μοντέλο ενδυνάμωσης, βραχείας συμβουλευτικής επίλυσης προβλημάτων, διαχείρισης κρίσεων και διαλεκτικής συμβουλευτικής).</p> <p>(2) να γνωρίζουν τα πρωτόκολλα εφαρμογής συμβουλευτικής σε μαθητές/μαθήτριες (π.χ απόρρητο κλπ.)</p> <p>(3) να αποκτήσουν δεξιότητες με στόχο την αποτελεσματική επικοινωνία και διαχείριση των μαθητών/μαθητριών.</p> <p>(4) να αποκτήσουν δεξιότητες αποτελεσματικής επικοινωνίας και συνεργασίας με γονείς και εκπαιδευτικούς.</p> <p>(5) να έρθουν σε επαφή με ομαδικά προγράμματα με στόχο την πρόληψη φαινομένων, όπως η ενδο-σχολική βία, ο σχολικός εκφοβισμός, η ενσυναίσθηση και η ενίσχυση της κοινωνικο-συναισθηματικής ανάπτυξης των μαθητών/μαθητριών.</p>
Γενικές Ικανότητες

Στόχοι μαθήματος

- Να εμπλακούν οι φοιτητές/φοιτήτριες σε μια κριτική επισκόπηση των θεωρητικών-ερευνητικών δεδομένων που αφορούν σε σύγχρονα μοντέλα σχολικών συμβουλευτικών παρεμβάσεων.
- Να κατανοούν, να εξοικειωθούν και να μπορούν να αξιολογήσουν τη συμβουλευτική διαδικασία.
- Να εξασκηθούν στην απόκτηση βασικών δεξιοτήτων συμβουλευτικής για την αποτελεσματική επικοινωνία με μαθητές/μαθήτριες και γονείς.
- Να αποκτήσουν γνώσεις σχεδιασμού και εφαρμογής προληπτικών προγραμμάτων αλλά και δράσεων ενίσχυσης της κοινωνικο-συναισθηματικής ανάπτυξης των μαθητών/μαθητριών.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στη συμβουλευτική στο σχολικό περιβάλλον, στη σχέση του επαγγελματία ψυχικής υγείας με την εκπαίδευση και το συμβουλευτικό ρόλο του εκπαιδευτικού. Ειδικότερα, αναπτύσσονται οι θεωρητικές αρχές της σχολικής συμβουλευτικής, τα βασικά θεωρητικά μοντέλα και τα βασικά μοντέλα συμβουλευτικών παρεμβάσεων στο σχολείο. Ταυτόχρονα αναλύονται οι αρχές, οι ιδιαιτερότητες και τα ζητήματα δεοντολογίας που διέπουν τη συμβουλευτική μαθητών/μαθητριών με ή χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Οι κύριες θεματικές του αθλήματος είναι: (α) διαχείριση κρίσεων, (β) οι βασικές δεξιότητες συμβουλευτικής, και (γ) πρακτικές συνεργασίας με τους γονείς. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι ψυχολόγοι και οι εκπαιδευτικοί τις γνώσεις και τις δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις συναισθηματικές και άλλες προσωπικές δυσκολίες των μαθητών/μαθητριών τους.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> - Πρόσωπο με πρόσωπο - Υποστήριξη του διδακτικού έργου μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης (e-class) 	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την επικοινωνία με τους φοιτητές/φοιτήτριες, καθώς και επικοινωνία μαζί τους μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εργασία	30
	Διαλέξεις	30
	Διαδραστική διδασκαλία-αλληλεπίδραση	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Δραστηριότητες αφομοίωσης και ανατροφοδότησης	20
	Ομαδικές δραστηριότητες	30
	Αυτόνομη/μη καθοδηγούμενη μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	200

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	Η γλώσσα διδασκαλίας και αξιολόγησης των φοιτητών/φοιτητριών είναι η Ελληνική. Οι φοιτητές/φοιτήτριες αξιολογούνται με: α) γραπτή εξέταση (80%) του τελικού βαθμού και μικρές εργασίες (20% του τελικού βαθμού). Οι μικρές εργασίες περιλαμβάνουν σύντομη γραπτή (600 έως 800 λέξεις) και προφορική παρουσίαση ενός επιστημονικού άρθρου σχετικού με το περιεχόμενο του μαθήματος. Η γραπτή εργασία, η οποία βασίζεται σε βιβλιογραφική ανασκόπηση, περιλαμβάνει ανάπτυξη ενός θέματος, με 5000-5500 λέξεις, σχετικού με το περιεχόμενο του μαθήματος.
---	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Armstrong, T. (2019). *Mindfulness in the classroom. Strategies for promoting concentration, compassion, and calm*. Virginia: ASCD
- Κουγιουμτζής, Γ. (2018). *Mentoring Εκπαιδευτικών & Διαστάσεις Εφαρμοσμένης Ψυχολογίας και Συμβουλευτικής*. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Μακρή- Μπότσαρη, Ε. (2010). *Εκφοβισμός, Επιθετικότητα, Θυμός. Θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές διαχείρισης*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Μαλικιώση-Λοίζου, Μ. (2011). *Η Συμβουλευτική Ψυχολογία στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.
- McLeod, J. (2005). *Εισαγωγή στη συμβουλευτική*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σταλίκας, Α., & Μυτσκίδου, Π. (Επιμ.) (2011). *Εισαγωγή στη Θετική Ψυχολογία*. Αθήνα: Τόπος.
- Χατζηχρήστου, Χ. Γ. (2004). *Εισαγωγή στη Σχολική Ψυχολογία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Χατζηχρήστου, Χ. Γ. (2014). *Συμβουλευτική στη Σχολική Κοινότητα*. Αθήνα: Gutenberg.

1223-4212 – ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4212	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υπόβαθρου, Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ERASMUS	Σε περίπτωση παρακολούθησης από φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus μπορεί να γίνει στα Αγγλικά		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι εκπαιδευόμενοι/εκπαιδευόμενες αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - έχουν γνώση των βασικών θεωριών σχετικά με αξιολόγηση σε όλους τους τομείς της εκπαιδευτικής πράξης και κατανόηση που βασίζεται και ενισχύει τις γνώσεις των βασικών σπουδών και της πείρας τους, και, συγχρόνως, τους παρέχει τη βάση για εκπόνηση ερευνητικών εργασιών - είναι σε θέση να εκπονούν και να εφαρμόζουν έγκυρες, αξιόπιστες και αντικειμενικές αξιολογήσεις στην εκπαιδευτική πράξη της δραστηριότητάς τους ή/και σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα στα οποία μπορεί να βρεθούν στο μέλλον - έχουν την ικανότητα να συνδυάζουν γνώσεις που απέκτησαν και να χειρίζονται πολύπλοκα θέματα, καθώς επίσης να διατυπώνουν κρίσεις - είναι σε θέση να κοινοποιούν με σαφήνεια και καθαρότητα τα συμπεράσματά τους αλλά και τη γνώση, τόσο σε εξειδικευμένο όσο και σε μη εξειδικευμένο κοινό - διαθέτουν τις απαραίτητες μαθησιακές δεξιότητες που τους επιτρέπουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους με τρόπο σε μεγάλο βαθμό αυτοδύναμο ή και αυτόνομο.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> - Λήψη αποφάσεων - Αυτόνομη εργασία - Ομαδική εργασία - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών - Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ασχολείται με όλες τις αξιολογήσεις που σχετίζονται με το σχολείο. Εστιάζει κυρίως στην αξιολόγηση του μαθητή, γίνονται ωστόσο και αναφορές στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και της σχολικής μονάδας. Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του μαθήματος εξετάζονται οι σύγχρονες θεωρίες αξιολόγησης δίνοντας έμφαση στην αξιολόγηση των ψυχολογικών και γνωστικών ικανοτήτων των μαθητών. Αναλύεται το θεωρητικό υπόβαθρο των ψυχομετρικών αξιολογικών δοκιμασιών, αλλά και της αξιολόγησης με αναφορά σε κριτήρια. Τονίζονται οι θεωρίες και τα ερευνητικά δεδομένα σχετικά με τις αξιολογικές πρακτικές των εκπαιδευτικών, με τη διαμορφωτική αξιολόγηση, καθώς και στην αυθεντική αξιολόγηση μέσω πορτφόλιο. Τέλος, παρουσιάζονται η διεθνής έρευνα και οι πρακτικές σχετικά με την αποτελεσματικότητα του σχολείου και για τον αποτελεσματικό εκπαιδευτικό και τα μέσα αξιολόγησής του. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη θεωρία και τις πρακτικές αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού. Επίσης, το μάθημα απασχολούν και οι ιδιαιτερότητες της ελληνικής εκπαιδευτικής πραγματικότητας που έχουν οδηγήσει στη μη αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και πώς αυτή μπορεί να εφαρμοστεί.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο Με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση e-class Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου Δυνατότητα για προσωπικής συνεργασίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας big blue button	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Δαλέξεις	36 ώρες
	Εκπόνηση ομαδικών ή ατομικών εργασιών	69 ώρες
	Προσωπική Μελέτη	70 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	7 ECTS X 25 ώρες 175 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	ΓΛΩΣΣΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ: <ul style="list-style-type: none"> - Διαγνωστική αξιολόγηση στην αρχή της εκπαιδευτική διαδικασίας - Διαμορφωτική αξιολόγηση καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος μέσω ανατροφοδότησης σε παρουσιάσεις και εργασίες - Παρουσιάσεις - Τελική ερευνητική ή βιβλιογραφική εργασία (Οδηγίες εκπόνησης παρουσιάσεων και εργασιών καθώς και κριτήρια αξιολόγησής τους στο e-class του μαθήματος)	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Danielson, C. (2008). *The handbook for enhancing professional practice : using the framework for teaching in your school*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
Gipps, C. (2012). *Beyond testing : towards a theory of educational assessment* (Classic ed. ed.). London: Routledge.
Lambert, D., & Lines, D. (2001). *Understanding assessment : purposes, perceptions, practice*. London: RoutledgeFalmer.
Wyatt-Smith, C., & Cumming, J. (2009). *Educational assessment in the 21st century : connecting theory and practice*. Dordrecht; London: Springer.

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

1223-4213 – ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ: ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4213	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ: ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	8	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική Γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/OIK193/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα αυτό αποσκοπεί στο να συμβάλει στην ανάπτυξη της γνώσης και της κατανόησης γύρω από τις εφαρμογές της θεωρίας και της έρευνας της Παιδαγωγικής Ψυχολογίας στην εκπαίδευση, με σκοπό τη βελτίωση και ανάπτυξη της κοινωνικής, συναισθηματικής και γνωστικής συμπεριφοράς μαθητών και μαθητριών με μαθησιακές δυσκολίες. Με την επιτυχή περάτωση της περιόδου μάθησης για το συγκεκριμένο μάθημα οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – διακρίνουν ανάμεσα στις ποικίλες μορφές ειδικών μαθησιακών διαταραχών – αναγνωρίζουν τη σημασία της πρόληψης στη βελτίωση της ποιότητας της σχολικής ζωής για όλους τους μαθητές/τις μαθήτριες – κατανοούν τα στάδια της διαγνωστικής διαδικασίας – εκτιμούν τη χρησιμότητα και καταλληλότητα μεθόδων και εργαλείων ανίχνευσης και αξιολόγησης μαθησιακών διαταραχών αλλά και ψυχοκοινωνικών προβλημάτων των παιδιών – αναλύουν και να αξιολογούν διαφορετικές προσεγγίσεις σχολικών παρεμβάσεων με σκοπό τη βελτίωση της σχολικής ζωής των παιδιών – εφαρμόζουν τις γνώσεις τους στο πλαίσιο συγκεκριμένων μελετών περίπτωσης και υποθετικών σεναρίων στο σχολικό περιβάλλον. <p>Επιπλέον, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να έχουν αναπτύξει δεξιότητες στους παρακάτω τομείς:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Γραπτή και προφορική επικοινωνία, ανάπτυξη επιχειρηματολογίας. – Συνεργασία. – Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση βιβλιογραφίας. – Αυτοαξιολόγηση
Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση εμπειρικών δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση της Τεχνολογίας και των ακαδημαϊκών υπηρεσιών πληροφόρησης
Αυτόνομη εργασία, αυτο-ρύθμιση.
Ομαδική εργασία, συνεργασία, επιχειρηματολογία και παροχή ανατροφοδότησης.
Σεβασμός στη διαφορετικότητα.
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
Προσαρμογή σε νέες εκπαιδευτικές ανάγκες-συνθήκες με βάση τις δυνατότητες και τις δυσκολίες των μαθητών.
Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα ετερότητας
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι ενότητες οι οποίες αναπτύσσονται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι οι ακόλουθες: εννοιολογική διασάφηση των μαθησιακών διαταραχών με βάση τα σύγχρονα παγκόσμια διαγνωστικά κριτήρια, τα στάδια και τα χαρακτηριστικά της διαγνωστικής έρευνας και διαδικασίας, ψυχομετρικά εργαλεία – κλίμακες συμπεριφοράς - άτυπη αξιολόγηση, ειδική μαθησιακή διαταραχή σχετιζόμενη με τον γραπτό λόγο, διαταραχή ελλειμματικής προσοχής/υπερκινητικότητα, δυσκολίες προσαρμογής, ψυχολογία και οικολογία μάθησης, το σχολικό περιβάλλον και ο ρόλος του στην πρόληψη, αναγνώριση και αντιμετώπιση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής, έγκαιρη διάγνωση και παρέμβαση, μοντέλα εφαρμογής προγραμμάτων παρέμβασης στον χώρο του σχολείου, ποιότητα σχολικής ζωής.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, προβολή εκπαιδευτικών ταινιών, βιωματικές ασκήσεις σε μικρές ομάδες, μελέτες περίπτωσης, ανάπτυξη επιχειρηματολογίας, μελέτη και επεξεργασία επιστημονικής αρθρογραφίας.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Καταιγισμός ιδεών-διάλεξη	20
	Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας/αρθρογραφίας	25
	Συγγραφή εργασίας	40
	Παρουσίαση και συζήτηση εργασίας	25
	Δημόσια έκφραση επιχειρηματολογίας στην τάξη	25
	Ομαδικές, βιωματικές ασκήσεις στο πλαίσιο μελέτης περίπτωσης	25
	Εξατομικευμένη καθοδήγηση και συμβουλευτική	20
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	200
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	Η γλώσσα αξιολόγησης στο πλαίσιο του μαθήματος είναι η Ελληνική, ενώ για τους φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus η γλώσσα αξιολόγησης είναι η Αγγλική. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αξιολογούνται με εργασία, η	

	<p>οποία αποτελείται από γραπτή βιβλιογραφική ανασκόπηση έκτασης 3000 λέξεων (50% του τελικού βαθμού), δημόσια αναρτημένη παρουσίαση (αφίσα) με σύντομο σχολιασμό διάρκειας 8' - 10' (25% του τελικού βαθμού) και προφορική παρουσίαση υποθετικού σεναρίου διάγνωσης και αντιμετώπισης δυσκολιών στον χώρο της σχολικής τάξης διάρκειας 8' - 10' (25% του τελικού βαθμού).</p> <p>Τα κριτήρια βαθμολόγησης της γραπτής βιβλιογραφικής ανασκόπησης είναι τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δομή - οργάνωση - Ποιότητα της ανάλυσης της βιβλιογραφίας (βαθμός σύνθεσης, σύγκρισης και κριτικής αποτίμησης της θεωρίας, της μεθόδου και των αποτελεσμάτων των ανασκοπούμενων ερευνών, ισορροπία στη διατύπωση θέσεων και κριτικής) - Σκοπός και συνάφεια του θέματος με το περιεχόμενο της ανασκόπησης - Διατύπωση προτάσεων για μελλοντική έρευνα - Δομή, συνοχή, σαφήνεια και έκταση εργασίας (±10%) - Σαφήνεια κριτηρίων επιλογής των ανασκοπούμενων ερευνών - Μορφή ανασκόπησης σύμφωνα με τα σχετικά κριτήρια της Αμερικανικής Ψυχολογικής Εταιρείας (American Psychological Association) <p>Τα κριτήρια βαθμολόγησης της αναρτημένης παρουσίασης (αφίσας) με σχολιασμό είναι τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Περιεχόμενο - Προφορική αλληλεπίδραση <p>Τα κριτήρια βαθμολόγησης της παρουσίασης του υποθετικού σεναρίου είναι τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Χρήση ολιστικής/οικολογικής προσέγγισης στην παρουσίαση του υποθετικού σεναρίου/της μελέτης περίπτωσης - Συνοπτική περιγραφή δυνατοτήτων και δυσκολιών - Ανάλυση και τεκμηρίωση των διαγνωστικών εργαλείων και των προτεινόμενων παρεμβάσεων - Παρουσίαση των στόχων της παρέμβασης - Εκτίμηση και διατύπωση τρόπων πρόληψης και προτάσεων για βελτίωση των αποτελεσμάτων - Διαχείριση χρόνου - Ανταπόκριση σε ερωτήματα - Κατανόηση θέματος <p>Οι μέθοδοι και τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών και φοιτητριών αναφέρονται αναλυτικά στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές και όλες οι φοιτήτριες. Ανατροφοδότηση στο πλαίσιο της αξιολόγησης παρέχεται με τη βοήθεια της ηλεκτρονικής τάξης του μαθήματος.</p>
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Cavendish, W. (2013). Identification of learning disabilities: Implications of proposed DSM-5 criteria for

- school-based assessment. *Journal of Learning Disabilities*, 46(1), 52-57.
- Humphrey, N., Kalamouka, A., Wigelsworth, M., Lendrum, A., Lennie, C., & Farrell, P. (2010). New Beginnings: Evaluation of a short social-emotional intervention for primary-aged children. *Educational Psychology*, 30(5), 513-532.
- Kouvava, S. & Antonopoulou, K. (2020). Sibling and friendship relationships of children with attention-deficit/hyperactivity disorder and typical development. *Early Child Development and Care*, 190(6), 935-947.
- Μαριδάκη-Κασσωτάκη, Αικ. (2011). *Δυσκολίες μάθησης: Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση*. Αθήνα: Διάδραση.
- Russell, G., Ryder, D., Norwich, B., & Ford, T. (2015). Behavioural difficulties that co-occur with specific word reading difficulties: a UK population-based cohort study. *Dyslexia*, 21, 123-141.
- Sciutto, M. J., Terjesen, M. D., Kuc' erová, A., Michalová, Z., Schmiedeler, S., Antonopoulou, K., Shaker, N. Z., Lee, J., Alkahtani, K., Drake, B., & Rossouw, J. (2016). Cross-national comparisons of teachers' knowledge and misconceptions of ADHD. *International Perspectives in Psychology: Research, Practice, Consultation*, 5(1), 34-50.
- Woods, K., Bond, C., Tyldesley, K., Farrell, P., & Humphrey, N. (2011). The role of school psychologists in child protection and safeguarding. *School Psychology International*, 32(4), 361-376.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

Ψυχολογία

Προσχολική & Σχολική Εκπαίδευση

Έρευνα στην Εκπαίδευση

Διάλογοι! Θεωρία & Πράξη στις Επιστήμες της Αγωγής και της Εκπαίδευσης

British Journal of Educational Psychology

Dyslexia

Educational Psychology

International Journal of School and Educational Psychology

Journal of Learning Disabilities

1223-4214 – ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-42141	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (Για τους φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus υπάρχει η δυνατότητα για παράδοση εργασιών και εξέταση στην αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/OIK308/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να έχουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> – αποκτήσει σφαιρική γνώση των ειδικότερων πτυχών που σχετίζονται με την έννοια της διαφοροποίησης στη διδασκαλία και μάλιστα σε τάξεις μικτής ικανότητας – εξοικειωθεί με τη μελέτη της διεθνούς επιστημονικής αρθρογραφίας πάνω στις θεματικές που αφορούν στη διαφοροποίηση της διδασκαλίας σε τάξεις μικτής ικανότητας. – αποκτήσει δεξιότητες αυτομόρφωσης, μελέτης πηγών και εξαγωγής χρήσιμων για αυτούς/αυτές συμπερασμάτων σε θέματα επαγγελματικής ανάπτυξης και αποτελεσματικής διδασκαλίας. – οικειωθεί με καλές πρακτικές και τεχνικές βελτίωσης της επαγγελματικής τους καθημερινότητας. – εξοικειωθεί με τεχνικές αυτοαξιολόγησης και αυτορρύθμισης της μάθησης.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> – Ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων του/της εκπαιδευτικού στο πλαίσιο της διαφοροποίησης της διδασκαλίας στη σχολική τάξη – Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής υπευθυνότητας και παιδαγωγικής ευαισθησίας και ίσης μεταχείρισης μαθητών/μαθητριών με διαφορετική μαθησιακή δυναμική, εκπαιδευτικές ανάγκες και ικανότητες – Αυτόνομη εργασία-Μαθησιακή αυτορρύθμιση – Ομαδική εργασία – Προσαρμογή σε νέες επαγγελματικές καταστάσεις-απαιτήσεις – Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με την χρήση και των απαραίτητων πληροφοριών – Προαγωγή της κριτικής και δημιουργικής σκέψης και έκφρασης των φοιτητών/φοιτητριών – Καλλιέργεια της ερευνητικής δυναμικής των φοιτητών/φοιτητριών – Ενίσχυση της αυτοαξιολογικής ικανότητας των φοιτητών/φοιτητριών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το συγκεκριμένο μάθημα αφορά στην έννοια της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και την εφαρμογή της σε τάξεις μικτής ικανότητας. Οι μαθητές/μαθήτριες που φοιτούν στα συμβατικά σχολεία είναι «διαφορετικοί» ως προς τα μαθησιακό τους προφίλ, τη μαθησιακή ετοιμότητα και το ενδιαφέρον μάθησης, δηλαδή τους μαθησιακούς μηχανισμούς μέσω των οποίων διαχειρίζονται και προσεγγίζουν τη γνώση και παράλληλα αναπτύσσουν νέες δεξιότητες. Η διαφοροποιημένη διδασκαλία, ως ψυχοπαιδαγωγική και διδακτική πρόταση, δεν υπόσχεται έτοιμες λύσεις, όμως διατυπώνει εναλλακτικές διδακτικές προτάσεις ως προς το περιεχόμενο, τη διαδικασία και το προϊόν της διδασκαλίας, με στόχο την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη και αποτελεσματικότερη ενσωμάτωση των μαθητών/μαθητριών στη μαθησιακή διαδικασία.

Οι ενότητες που θα μελετηθούν είναι:

- Η έννοια της μαθησιακής διαφορετικότητας στη σχολική τάξη
- Η έννοια και η αναγκαιότητα της διαφοροποίησης της διδασκαλίας σε τάξεις μικτής ικανότητας
- Προϋποθέσεις εφαρμογής της διαφοροποιημένης διδασκαλίας σε τάξεις μικτής ικανότητας
- Μαθησιακό περιβάλλον και διαφοροποιημένη διδασκαλία
- Χαρακτηριστικά του μαθησιακού περιβάλλοντος σε τάξεις διαφοροποιημένης δυναμικής
- Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού σε τάξεις όπου εφαρμόζεται η διαφοροποιημένη διδασκαλία
- Ο σχεδιασμός και η προετοιμασία της διδασκαλίας, ως προϋπόθεση αποτελεσματικής εφαρμογής της διαφοροποιημένης διδασκαλίας
- Τα είδη της διαφοροποίησης στη διδακτική πράξη
- Η αξιολόγηση σε τάξεις μικτής ικανότητας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> - Πρόσωπο με πρόσωπο - Υποστήριξη του διδακτικού έργου μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης (e-class)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την επικοινωνία με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες, καθώς και επικοινωνία μαζί τους μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	20
	Διαδραστική διδασκαλία-αλληλεπίδραση	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Δραστηριότητες αφομοίωσης και ανατροφοδότησης	30
	Ομαδικές δραστηριότητες	25
	Αυτόνομη/μη καθοδηγούμενη μελέτη-συγγραφή εργασίας	40
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	175

<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ</p>	<p>Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών/φοιτητριών βασίζεται:</p> <p>α. Σε γραπτή εξέταση που αντιστοιχεί στο 60% της τελικής συνολικής βαθμολογίας και λαμβάνει χώρα μετά την ολοκλήρωση της διδακτικής περιόδου και αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις κριτικού αναστοχασμού μέσω της μελέτης συγκεκριμένων εκπαιδευτικών σεναρίων ή άλλων έγκυρων εκπαιδευτικών πηγών που σχετίζονται άμεσα με τις διδακτικές ενότητες που μελετήθηκαν στο πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος.</p> <p>Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης των γραπτών απαντήσεων των φοιτητών/φοιτητριών είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Παιδαγωγική ορθότητα και επιστημονική τεκμηρίωση απαντήσεων - Ικανότητα ορθής αξιοποίησης και χρήσης παιδαγωγικών εννοιών και όρων που μελετήθηκαν στο πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος - Κριτική και συνθετική ικανότητα ως προς την εξέταση των προσφερόμενων πηγών - Πρωτοτυπία και δημιουργικότητα ως προς τη διατύπωση παιδαγωγικών-διδακτικών προτάσεων - Εκφραστική ικανότητα, σαφήνεια και περιεκτικότητα απαντήσεων - Οργάνωση σκέψης-Δομή γραπτού λόγου - Μορφή γραπτού δοκιμίου <p>β. Σε εκπόνηση γραπτής εργασίας από τους φοιτητές/φοιτήτριες, που βασίζεται σε συστηματική και οργανωμένη βιβλιογραφική ανασκόπηση, της οποίας η βαθμολογία αντιστοιχεί στο 40 % του τελικού συνολικού βαθμού.</p> <p>Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης των γραπτών εργασιών των φοιτητών/φοιτητριών είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - η αποδεδειγμένη ευρεία χρήση βιβλιογραφικών πηγών και δεδομένων που σχετίζονται με το υπό εξέταση θέμα - η κριτική ανάλυση πρόσφατης βιβλιογραφίας – κατανόηση, ερμηνεία σύγκριση και παρουσίαση των βιβλιογραφικών και ερευνητικών δεδομένων - η πληρότητα των συμπερασμάτων και προτάσεων - η ορθότητα της καταγραφής των βιβλιογραφικών αναφορών τόσο στο σώμα, όσο και στο τέλος της εργασίας - η γενική δόμηση και μορφή της εργασίας (ενότητες, παραγραφοποίηση, σχήματα, πίνακες - η σαφήνεια του γραπτού λόγου <p>Όλα τα παραπάνω κριτήρια αξιολόγησης γίνονται γνωστά στους φοιτητές/στις φοιτήτριες στο πρώτο μάθημα και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος της ηλεκτρονικής τάξης καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.</p>
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Koutselini, M. (2008). Listening to students' voices for teaching in mixed ability classrooms: Presuppositions and considerations for differentiated instruction. *Learning and teaching*, 1(1), 17-30.

Moon, R. T. (2005). The role of assessment in differentiation. *Theory into Practice*, 44(3), 226-233.

Sternberg, J. R., & Zhang, L. (2005). Styles of thinking as a basis of differentiated instruction. *Theory into Practice*, 44(3), 245-253.

Tomlinson, A. C. (2001). *Πώς να διαφοροποιήσουμε τη διδασκαλία μας σε τάξεις μικτής ικανότητας* (Ειρ. Κορρέ μτφ). Αθήνα: Εκδ. Γρηγόρη.

- Tomlinson, A. C. (2008). The goals of differentiation. *Educational Leadership*, Nov. 2008, 26-30.
<http://dx.doi.org/10.12681/icodl.649>
- Tomlinson, A. C. (2014). *The differentiated classroom. Responding to the needs of all students*. USA: ASCD.
- Βαλιαντή, Σ. (2015). Η διαφοροποίηση της διδασκαλίας σε τάξεις μικτής ικανότητας μέσα από τις εμπειρίες εκπαιδευτικών και μαθητών: Μια ποιοτική διερεύνηση της της αποτελεσματικότητας και των προϋποθέσεων εφαρμογής της. *Επιστήμες Αγωγής*, 1/2015, 7-35
- Σουρτζή, Μ., Ιωακειμίδου Β., Βλάχος, Ν., Κουτσοσπύρου, Χ., & Χατζημηχαΐλιδης, Β. (2013). Μία τάξη για όλους In: *Proceedings of 70 International Conference in Open and Distance Learning*, τομ. 7^{ος}, μέρος Β' (p.p. 161-169).
- Β. Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
- Improving Schools
  - Educational Studies
  - Teaching and Teacher Education
  - School Effectiveness and School Improvement
  - International Journal of Instruction

1223-4311 – ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4311	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	- Ειδικού υποβάθρου - Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (Για τους φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus υπάρχει η δυνατότητα για παράδοση εργασιών και εξέταση στην αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Αναμένεται ότι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα καταστούν ικανοί:</p> <ul style="list-style-type: none"> - να κατανοούν τις βασικές αρχές και τους στόχους της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και να αντιλαμβάνονται την πολυπολιτισμικότητα ως ένα «εν δυνάμει προνόμιο» και όχι ως ένα κοινωνικό πρόβλημα. - να αναγνωρίζουν τις διαφορετικές θεωρητικές - ερμηνευτικές προσεγγίσεις της πολυπολιτισμικότητας των σύγχρονων κοινωνιών και την αναγκαιότητα υιοθέτησης διαπολιτισμικής φύσεως παρεμβάσεων στο σχολείο και την κοινωνία, ώστε να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά οι προκλήσεις της νέας εποχής. - να κατανοούν το ρόλο που καλείται να διαδραματίσει η εκπαίδευση στο διαμορφούμενο πολυπολιτισμικό κοινωνικό περιβάλλον και τη δική τους υποχρέωση για την ενίσχυση μιας δίκαιης και ευνομούμενης - δημοκρατικής πολιτείας. - να αποκτούν συνείδηση των διεργασιών διαμόρφωσης και αλλαγής των στερεοτυπικών αντιλήψεων και στάσεων στις διομαδικές σχέσεις, καθώς και στις συνθήκες που συχνά οδηγούν σε διακρίσεις, ρατσισμό και συγκρούσεις. - να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν στη σχολική τάξη διδακτικές πρακτικές σύμφωνα με τις αρχές και τους στόχους της διαπολιτισμικής διδασκαλίας.
Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί στην:

- Ενίσχυση επαγγελματικών ικανοτήτων του/της εκπαιδευτικού που αφορούν στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή αποτελεσματικών πρακτικών παιδαγωγικής διαχείρισης της πολυπολιτισμικότητας στο σχολείο.
- Ενίσχυση της ικανότητας ανάλυσης διαδικασιών και σύνθεσης δεδομένων του πολυπολιτισμικού περιβάλλοντος που επηρεάζουν το σχολείο και τις λειτουργίες του.
- Ενίσχυση του σεβασμού στην πολυπολιτισμικότητα και στη διαφορετικότητα.
- Ενίσχυση της διαπολιτισμικής επικοινωνιακής ικανότητας.
- Ενίσχυση της κριτικής και δημιουργικής σκέψης.
- Ενίσχυση της ικανότητας εργασίας και συνεργασίας σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα.
- Ενίσχυση της ερευνητικής ικανότητας σε θέματα πολυπολιτισμικότητας και διαπολιτισμικότητας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος δομείται γύρω από τους θεματικούς άξονες «μετανάστευση και πολυπολιτισμικότητα», «θεωρία της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης», «διαπολιτισμική εκπαίδευση στην Ελλάδα», «πρακτικές διαπολιτισμικής διδασκαλίας στο σχολείο» και «διαπολιτισμική επικοινωνιακή ικανότητα». Στο πλαίσιο που ορίζουν οι παραπάνω άξονες αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στη διασάφηση των διαδικασιών που ορίζουν τη δυναμική των διομαδικών σχέσεων στην πολυπολιτισμική κοινωνία, μέσω θεωρητικής εμβάθυνσης στις έννοιες του πολιτισμού, της κουλτούρας, των πολιτισμικών διαφορών, των στερεοτύπων, των εθνοτικών προκαταλήψεων, του ρατσισμού και του επιπολιτισμού, καθώς και στις διαδικασίες κοινωνικής ένταξης των μεταναστών. Αναδεικνύονται, έτσι, οι εκπαιδευτικές προκλήσεις της πολυπολιτισμικότητας οι οποίες στη συνέχεια εξειδικεύονται με περιεχόμενα σχετικά (α) με τις κυρίαρχες κατευθύνσεις διαπολιτισμικής εκπαίδευσης (οικουμενισμός vs σχετικισμός), (β) με τον τρόπο πρόσληψης του διαπολιτισμικού λόγου στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας, κυρίως σε επίπεδο Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών και σχολικών εγχειριδίων, καθώς και (γ) με θεωρητικά θεμελιωμένα παραδείγματα εφαρμογών διαπολιτισμικής διδασκαλίας στο σχολική τάξη. Τέλος, μελετώνται οι διαστάσεις της διαπολιτισμικής ικανότητας και αναδεικνύεται βιωματικά η σημασία της στο πλαίσιο των πολιτισμικών επαφών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> - Πρόσωπο με πρόσωπο - Υποστήριξη του διδακτικού έργου μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης (e-class) 																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την επικοινωνία με τους φοιτητές/φοιτήτριες, καθώς και επικοινωνία μαζί τους μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Δραστηριότητα</th> <th style="text-align: center;">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία-αλληλεπίδραση</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td>Δραστηριότητες αφομοίωσης και ανατροφοδότησης</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td>Ομαδικές δραστηριότητες</td> <td style="text-align: center;">15</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη/μη καθοδηγούμενη μελέτη</td> <td style="text-align: center;">30</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά</td> <td style="text-align: center;">125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	20	Διαδραστική διδασκαλία-αλληλεπίδραση	20	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20	Δραστηριότητες αφομοίωσης και ανατροφοδότησης	20	Ομαδικές δραστηριότητες	15	Αυτόνομη/μη καθοδηγούμενη μελέτη	30	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Διαλέξεις	20																
Διαδραστική διδασκαλία-αλληλεπίδραση	20																
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20																
Δραστηριότητες αφομοίωσης και ανατροφοδότησης	20																
Ομαδικές δραστηριότητες	15																
Αυτόνομη/μη καθοδηγούμενη μελέτη	30																
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά	125																

	πιστωτική μονάδα)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών/φοιτητριών γίνεται με γραπτή εξέταση στο τέλος των μαθημάτων. Το αποτέλεσμα της αντιστοιχεί στο 100% της τελικής βαθμολογίας.</p> <p>Με τη μορφή μιας μελέτης περίπτωσης παρουσιάζεται στους φοιτητές/φοιτήτριες ένα γεγονός/ένα πρόβλημα/ένα ζήτημα που αφορά είτε στις διομαδικές σχέσεις μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας είτε στις εφαρμοζόμενες διδακτικές πρακτικές στο περιβάλλον ενός πολυπολιτισμικού σχολείου. Οι φοιτητές/φοιτήτριες καλούνται να απαντήσουν τεκμηριωμένα στις σχετικές με την περίπτωση ερωτήσεις.</p> <p>Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης των γραπτών απαντήσεων είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η ικανότητα κριτικής επιλογής και χρήσης των κατάλληλων για την τεκμηρίωση των απαντήσεων θεωρητικών εργαλείων/εννοιών - Η ικανότητα τεκμηρίωσης των απαντήσεων με επιστημονικά σαφή και συνεκτικό τρόπο - Η ικανότητα διατύπωσης απαντήσεων εστιασμένων με ακρίβεια στα περιεχόμενα των ερωτήσεων - Η ποιότητα και η δομή του γραπτού λόγου <p>Πέραν της γραπτής εξέτασης, στους φοιτητές/φοιτήτριες δίνεται η δυνατότητα να εκπονήσουν προαιρετικά γραπτή εργασία σε θέμα συναφές με τα περιεχόμενα του μαθήματος και στη βάση μιας συστηματικής και συγκροτημένης βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Η βαθμολογία της προαιρετικής εργασίας αντιστοιχεί στο 30% του τελικού βαθμού. Κατά συνέπεια, ο βαθμός της γραπτής εξέτασης αντιστοιχεί στο 70% του τελικού βαθμού.</p> <p>Η αξιολόγηση των γραπτών εργασιών γίνεται σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ποικιλία και εύρος των βιβλιογραφικών πηγών - Ικανότητα συνεκτικής σύνθεσης των πληροφοριών και των δεδομένων - Σαφήνεια του εννοιολογικού πλαισίου - Βαθμός εστίασης στο θέμα της εργασίας - Οργάνωση και δομή της εργασίας, ποιότητα του γραπτού λόγου - Σωστή χρήση του επιλεγμένου συστήματος βιβλιογραφικών αναφορών <p>Τα προαναφερόμενα κριτήρια τόσο για τη γραπτή εξέταση, όσο και την εκπόνηση της προαιρετικής εργασίας γίνονται γνωστά στους φοιτητές/στις φοιτήτριες κατά την έναρξη των μαθημάτων. Βρίσκονται, επίσης, αναρτημένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Ανδρούσου, Α., & Ασκούνη, Ν. (Επιμ.) (2011). Πολιτισμική ετερότητα και ανθρώπινα δικαιώματα. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Banks, J. A. (2004). Εισαγωγή στην Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση. Αθήνα: Παπαζήση.
- Γκόβαρης, Χ. (2013) (Επιμ.). Διδασκαλία και μάθηση στο διαπολιτισμικό σχολείο. Αθήνα: Gutenberg.
- Γκότοβος, Α. (2002). Παιδαγωγική αλληλεπίδραση. Αθήνα: Gutenberg.

Γκότοβος, Α. (2002). *Εκπαίδευση και ετερότητα*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
Gundaga, J., & Jacobs, S. (2009). *Διαπολιτισμική Ευρώπη: Διαφορετικότητα και κοινωνική πολιτική*. Αθήνα: Ατραπός, (επιμέλεια-μετάφραση στην ελληνική γλώσσα, Ν. Παλαιολόγου).
Cummins, J. (1999). *Ταυτότητες υπό διαπραγμάτευση. Εκπαίδευση με σκοπό την ενδυνάμωση σε μια κοινωνία της Ετερότητας*. Αθήνα: Gutenberg.
Δαμανάκης Μ. (1997). *Η εκπαίδευση των παλιννοστώντων και αλλοδαπών μαθητών στην Ελλάδα. Διαπολιτισμική προσέγγιση*. Αθήνα: Gutenberg.
Μάρκου, Γ. (1999) (επιμ.). *Διαπολιτισμική Αγωγή, θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης*. Αθήνα: Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής.
Σκούρτου, Ε. (2011). *Η διγλωσσία στο σχολείο*. Αθήνα: Gutenberg.

Β. Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

British Journal of Educational Studies
Compare: A Journal of Comparative and International Education
Diaspora, Indigenous and Minority Education
Επιστήμες της Αγωγής
Intercultural Education

1223-4312 – ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4312	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υπόβαθρου, Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (Για τους φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus υπάρχει η δυνατότητα για παράδοση εργασιών και εξέταση στην αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να:
<ul style="list-style-type: none"> – έχουν γνώση των βασικών θεωριών σχετικά με την κριτική και τη δημιουργική σκέψη και κατανόηση που βασίζεται και ενισχύει τις γνώσεις των βασικών σπουδών και της πείρας τους, και, συγχρόνως, τους παρέχει τη βάση για εκπόνηση ερευνητικών εργασιών. – είναι σε θέση να εκπονούν και να εφαρμόζουν προγράμματα για την καλλιέργεια της κριτικής και της δημιουργικής σκέψης στην εκπαιδευτική πράξη της δραστηριότητάς τους ή/και σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα στα οποία μπορεί να βρεθούν στο μέλλον – έχουν την ικανότητα να συνδυάζουν γνώσεις που απέκτησαν και να χειρίζονται πολύπλοκα θέματα, καθώς επίσης να διατυπώνουν κρίσεις – είναι σε θέση να κοινοποιούν με σαφήνεια και καθαρότητα τα συμπεράσματά τους αλλά και τη γνώση, τόσο σε εξειδικευμένο όσο και σε μη εξειδικευμένο κοινό. – διαθέτουν τις απαραίτητες μαθησιακές δεξιότητες που τους επιτρέπουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους με τρόπο σε μεγάλο βαθμό αυτοδύναμο ή και αυτόνομο.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> – Λήψη αποφάσεων – Αυτόνομη εργασία – Ομαδική εργασία – Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον – Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών – Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα – Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τα τελευταία χρόνια, με την καταλυτική για την επιστήμη ανάπτυξη των τεχνολογιών της πληροφορίας τα Αναλυτικά Προγράμματα αποκτούν νέες στοχεύσεις και περιεχόμενα. Δεν αποσκοπούν πια πρωτίστως στην απόκτηση γνώσης από την πλευρά των μαθητών και των μαθητριών, αλλά κυρίως στην απόκτηση γνωστικών δεξιοτήτων που σχετίζονται με την αναζήτηση, τη χρήση και την εφαρμογή της γνώσης στην πραγματική ζωή. Στο μάθημα αυτό λοιπόν εξετάζονται οι νέες προτάσεις για τις δεξιότητες που θα είναι χρήσιμες στον εικοστό πρώτο αιώνα, η μετάβαση από τα 3 R την ανάγνωση, τη γραφή και την αριθμητική (reading, writing, arithmetic) στα 3C την κριτική σκέψη, τη δημιουργικότητα, την επικοινωνία και τη συνεργασία (critical thinking, creativity, communication and collaboration). Το μάθημα ασχολείται με την εκπόνηση προγραμμάτων που στοχεύουν κυρίως στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας των μαθητών και των μαθητριών. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος εξετάζονται θεωρητικές προσεγγίσεις και ερευνητικά δεδομένα αναφορικά με τη νοημοσύνη και τις εκτελεστικές λειτουργίες, που σχετίζονται με την κριτική σκέψη και τη δημιουργικότητα, καθώς και η θεωρητική συζήτηση για το αν αυτές είναι δυνατόν να καλλιεργηθούν στο σχολείο. Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα ερευνητικά δεδομένα σχετικά με τα προγράμματα που έχουν εφαρμοστεί για την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας των μαθητών/μαθητριών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	ΠΡΟΣΩΠΟ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΟ	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	ΧΡΗΣΗ e-class ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ BIG BLUE BUTTON	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36 ώρες
	Εκπόνηση ομαδικών ή ατομικών εργασιών	39 ώρες
	Προσωπική Μελέτη	50 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	5 ECTS X 25 ώρες 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	ΓΛΩΣΣΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ: <ul style="list-style-type: none"> - Διαγνωστική αξιολόγηση στην αρχή της εκπαιδευτικής διαδικασίας - Διαμορφωτική αξιολόγηση καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος μέσω ανατροφοδότησης σε παρουσιάσεις και εργασίες - Παρουσιάσεις - Τελική ερευνητική ή βιβλιογραφική εργασία Οδηγίες εκπόνησης παρουσιάσεων και εργασιών καθώς και κριτήρια αξιολόγησής υπάρχουν στο e-class του μαθήματος.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Cropley, A. J. (2001). *Creativity in education & learning: A guide for teachers and educators*. New York: Routledge.
 Leicester, M., & Taylor, D. (2010). *Critical thinking across the curriculum : developing critical thinking skills, literacy and philosophy in the primary classroom*. Maidenhead: Open University Press.
 Nosich, G. M. (2012). *Learning to think things through : a guide to critical thinking across the curriculum* (4th ed. ed.). Boston, MA: Pearson.

Sternberg, R. J., & Williams, W. M. (1996). *How to develop student creativity*. Alexandria, Va.: Association for Supervision and Curriculum Development.

1223-4313 – ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4313	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	20	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης & ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/OIK318/		

1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες κατάλληλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Η Πρακτική Άσκηση αποσκοπεί στην καλλιέργεια και ενίσχυση μιας ευρείας περιοχής ειδικών εκπαιδευτικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων για την προαγωγή της ισότητας και της ποιότητας των ευκαιριών στην εκπαίδευση ευάλωτων παιδιών και εφήβων που φοιτούν σε γενικά σχολεία ή σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής. Με την επιτυχή περάτωση της περιόδου μάθησης για το συγκεκριμένο μάθημα οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να:

- ανιχνεύουν, διακρίνουν και να περιγράφουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες, τις δυνατότητες και δυσκολίες και τις ειδικές μαθησιακές διαταραχές παιδιών και εφήβων
- εκτιμούν την καταλληλότητα των περιβαλλοντικών συνθηκών εκπαίδευσης παιδιών και εφήβων με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες
- επιλέγουν και να εφαρμόζουν κατάλληλα μέσα/εργαλεία για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών αναγκών παιδιών και εφήβων με και χωρίς ειδικές μαθησιακές διαταραχές
- ερμηνεύουν τα αποτελέσματα εκπαιδευτικών αξιολογήσεων των ειδικών αναγκών παιδιών και εφήβων
- αναγνωρίζουν και να διακρίνουν ανάμεσα σε ποικίλες εκπαιδευτικές παρεμβάσεις λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες των παιδιών
- επιλέγουν κατάλληλες εκπαιδευτικές παρεμβάσεις
- κατανοούν την ανάγκη για διαρκή έλεγχο της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της εκπαιδευτικής παρέμβασης
- επικοινωνούν και να συνεργάζονται με ευάλωτα παιδιά και εφήβους και τις οικογένειές τους
- επικοινωνούν και να συνεργάζονται στο πλαίσιο διεπιστημονικών και πολυεπιστημονικών ομάδων με σκοπό την εκπαιδευτική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη παιδιών και εφήβων
- αναστοχάζονται, να παρέχουν ανατροφοδότηση, να ενεργούν και να παίρνουν αποφάσεις στο πλαίσιο εκπαιδευτικών και ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων
- εκτιμούν τον ρόλο του περιβάλλοντος στην πρόληψη και αντιμετώπιση των μαθησιακών αναγκών παιδιών και εφήβων με ή χωρίς δυσκολίες στη μάθηση και την κοινωνική συμπεριφορά
- αποφασίζουν και να δοκιμάζουν προσαρμογές στο εκπαιδευτικό και ψυχοκοινωνικό περιβάλλον του αναπτυσσόμενου ανθρώπου για τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών
- κατανοούν θέματα σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο για την εκπαίδευση και υποστήριξη παιδιών και εφήβων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και δυνατότητες
- αντιλαμβάνονται τον κρίσιμο ρόλο της σύζευξης της εκπαίδευσης και της ψυχολογίας στην υποστήριξη του παιδιού, του εκπαιδευτικού και της οικογένειας

Επιπλέον, οι φοιτητές αναμένεται να έχουν αναπτύξει δεξιότητες στους παρακάτω τομείς:

- Γραπτή και προφορική επικοινωνία.
- Συνεργασία και προσωπική ανάπτυξη.
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση βιβλιογραφίας.
- Αυτοαξιολόγηση.
- Αναστοχασμός
- Επίλυση προβλήματος
- Λήψη αποφάσεων
- Κοινωνική κατανόηση

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην

πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

Άλλες...

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των κατάλληλων εργαλείων ανίχνευσης, αναγνώρισης, αξιολόγησης εκπαιδευτικών αναγκών, δυνατοτήτων και δυσκολιών και παρέμβασης στο πλαίσιο ποικίλων μελετών περίπτωσης.
Αυτόνομη εργασία, αυτορρύθμιση.
Ομαδική εργασία, συνεργασία, αναστοχασμός, έλεγχος προόδου και παροχή ανατροφοδότησης.
Σεβασμός στη διαφορετικότητα.
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής κατά τη διάρκεια και μετά το πέρας της παρέμβασης.
Προσαρμογή σε νέες εκπαιδευτικές ανάγκες-συνθήκες με βάση τις δυνατότητες και τις δυσκολίες των μαθητών.
Ομαδική και εξατομικευμένη προσέγγιση
Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων αναφορικά με τις μεθόδους εκπαιδευτικής αξιολόγησης και παρέμβασης
Σχεδιασμός παρέμβασης
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα ετερότητας
Προαγωγή της δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Πρακτική Άσκηση (ΠΑ) είναι ατομική, έχει διάρκεια 500 ωρών οι οποίες κατανέμονται στις παρακάτω φάσεις:

-320 ώρες πρακτικής άσκησης πραγματοποιούνται με φυσική παρουσία κατά το ήμισυ (ή άλλη αναλογία) σε (α) συνεργαζόμενες Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή/και σε σχολικές μονάδες γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, όπου φοιτούν παιδιά και έφηβοι με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, και (β) συνεργαζόμενους διαγνωστικούς φορείς ή πιστοποιημένα από το Υπουργείο Παιδείας Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα και Κέντρα Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, σε συμβουλευτικούς σταθμούς των Δήμων, σε σχολεία που λειτουργούν εντός δημόσιων νοσοκομείων και σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου αναγνωρισμένα ως Ειδικώς Φιλανθρωπικά Σωματεία/Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας και Δημέρευσης ΑμεΑ εποπτευόμενα από το Υπουργείο Εργασίας τα οποία παρέχουν εκπαίδευση, κατάρτιση και συμβουλευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες σε άτομα άνω των δεκαπέντε ετών με αναπηρίες.

-100 ώρες αφιερώνονται σε οργανωμένες συναντήσεις στον χώρο του Πανεπιστημίου, στο πλαίσιο (α) ενημέρωσης και καθοδήγησης για τη διαδικασία υλοποίησης της ΠΑ, (β) ακαδημαϊκής εποπτείας και ανάλυσης πραγματικών μελετών περίπτωσης από τις δομές της ΠΑ των φοιτητών/φοιτητριών, (γ) εξειδικευμένων σεμιναρίων γύρω από θέματα Σχολικής Ψυχολογίας και Ειδικής Αγωγής και (δ) βιωματικών σεμιναρίων προσωπικής ανάπτυξης και συμβουλευτικής υποστήριξης (όπως αναγνώριση και έκφραση συναισθημάτων, καλλιέργεια δεξιοτήτων επικοινωνίας, και ενσυναίσθησης, διαχείριση άγχους και προβλημάτων σχολικής τάξης, κ.λπ.) μέσω ποικίλων ψυχοθεραπευτικών προσεγγίσεων.

-80 ώρες αφιερώνονται στην αποτελεσματική διαχείριση του φόρτου εργασίας της ΠΑ, δηλ. στην εργασία που απαιτείται για την προετοιμασία της ΠΑ, τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και ολοκλήρωση των μαθησιακών δραστηριοτήτων και λοιπών υποχρεώσεων (συμπλήρωση παρουσιολογίου, ημερολογίου δραστηριοτήτων και δελτίου αναστοχασμού, μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας/αρθρογραφίας, αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη, συγγραφή και παρουσίαση εργασίας, εξατομικευμένη καθοδήγηση και συμβουλευτική, προετοιμασία παρουσίασης μελέτης περίπτωσης), καθώς και την επίτευξη των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της ΠΑ.

Η υλοποίηση των 320 ωρών της ΠΑ στους φορείς υποδοχής ξεκινάει κατά το εαρινό εξάμηνο του δεύτερου έτους με δυνατότητα παράτασης έως την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων ωρών ΠΑ. Οι φοιτητές/φοιτήτριες ασκούνται στην υποστήριξη παιδιών και εφήβων με επίσημη διάγνωση ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών και μαθησιακών ή αναπτυξιακών διαταραχών. Η ΠΑ μπορεί να υλοποιηθεί τόσο σε πρωινές, όσο και σε απογευματινές ώρες.

Η εποπτεία πραγματοποιείται σε ομάδες στον χώρο του Πανεπιστημίου και οι Προσωπικοί Σύμβουλοι/Ακαδημαϊκοί Επόπτες/Επόπτριες καθοδηγούν και ανατροφοδοτούν τους ασκούμενους φοιτητές και τις ασκούμενες φοιτήτριες με βάση επιστημονικά τεκμηριωμένες θεωρητικές και εμπειρικές γνώσεις στο πλαίσιο της περιγραφής, ανάλυσης και κατανόησης πραγματικής περίπτωσης από τον χώρο της ΠΑ. Τα εξειδικευμένα σεμινάρια γίνονται από ειδικούς επιστήμονες ή

διδάσκοντες/διδάσκουσες του ΠΜΣ σε θέματα ειδικής αγωγής και σχολικής ψυχολογίας. Τα βιωματικά σεμινάρια προσωπικής ανάπτυξης και συμβουλευτικής υποστήριξης πραγματοποιούνται σε ομάδες από ειδικούς ψυχολόγους και ψυχοθεραπευτές/ψυχοθεραπεύτριες και αποσκοπούν στην προσωπική και επαγγελματική ενδυνάμωση των ασκούμενων.

Στο περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνονται θέματα όπως η παρατήρηση και καταγραφή στο σχολικό πλαίσιο κατά την ΠΑ, ζητήματα ανίχνευσης και αξιολόγησης δυνατοτήτων και δυσκολιών/ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, ζητήματα διεπιστημονικής προσέγγισης και συνεργασίας, ζητήματα αλληλεπίδρασης με τους εκπαιδευτικούς, τους θεραπευτές και την οικογένεια, διδακτικές και ψυχοπαιδαγωγικές πρακτικές, ο ρόλος του περιβάλλοντος στην πρόληψη και την αντιμετώπιση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής, τεχνικές συμπερίληψης, το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την ειδική αγωγή και εκπαίδευση στη χώρα μας καθώς και ζητήματα δεοντολογίας και επαγγελματισμού.

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρακτική Άσκηση με φυσική παρουσία Δια ζώσης και εξ αποστάσεως εποπτεία των φοιτητών/φοιτητριών Πρόσωπο με πρόσωπο, μελέτες περίπτωσης, μελέτη και επεξεργασία επιστημονικής αρθρογραφίας.</p>																							
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. κατά την καταγραφή των δελτίων αξιολόγησης-παραδοτέων και κατά την επικοινωνία με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες (διαδικτυακή επικοινωνία, διακίνηση εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας) Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</p>																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας/ εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="662 1102 1198 1189">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1198 1102 1374 1189">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="662 1189 1198 1227">Πρακτική Άσκηση στο φορέα υποδοχής</td> <td data-bbox="1198 1189 1374 1227">320</td> </tr> <tr> <td data-bbox="662 1227 1198 1361">Επιστημονική εποπτεία της άσκησης των φοιτητών/φοιτητριών, Παρουσίαση, ανάλυση και συζήτηση μελέτης περίπτωσης</td> <td data-bbox="1198 1227 1374 1361">60</td> </tr> <tr> <td data-bbox="662 1361 1198 1400">Ειδικά σεμινάρια</td> <td data-bbox="1198 1361 1374 1400">12</td> </tr> <tr> <td data-bbox="662 1400 1198 1487">Βιωματικά σεμινάρια προσωπικής ανάπτυξης και συμβουλευτικής υποστήριξης</td> <td data-bbox="1198 1400 1374 1487">22</td> </tr> <tr> <td data-bbox="662 1487 1198 1552">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας/αρθρογραφίας</td> <td data-bbox="1198 1487 1374 1552">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="662 1552 1198 1590">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1198 1552 1374 1590">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="662 1590 1198 1655">Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη και ανατροφοδότηση</td> <td data-bbox="1198 1590 1374 1655">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="662 1655 1198 1720">Εξατομικευμένη ενημέρωση, καθοδήγηση και συμβουλευτική</td> <td data-bbox="1198 1655 1374 1720">26</td> </tr> <tr> <td data-bbox="662 1720 1198 1758">Προετοιμασία και οργάνωση ΠΑ</td> <td data-bbox="1198 1720 1374 1758"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="662 1758 1198 1821">Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="1198 1758 1374 1821">500</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Πρακτική Άσκηση στο φορέα υποδοχής	320	Επιστημονική εποπτεία της άσκησης των φοιτητών/φοιτητριών, Παρουσίαση, ανάλυση και συζήτηση μελέτης περίπτωσης	60	Ειδικά σεμινάρια	12	Βιωματικά σεμινάρια προσωπικής ανάπτυξης και συμβουλευτικής υποστήριξης	22	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας/αρθρογραφίας	20	Συγγραφή εργασίας	20	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη και ανατροφοδότηση	20	Εξατομικευμένη ενημέρωση, καθοδήγηση και συμβουλευτική	26	Προετοιμασία και οργάνωση ΠΑ		Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	500	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Πρακτική Άσκηση στο φορέα υποδοχής	320																							
Επιστημονική εποπτεία της άσκησης των φοιτητών/φοιτητριών, Παρουσίαση, ανάλυση και συζήτηση μελέτης περίπτωσης	60																							
Ειδικά σεμινάρια	12																							
Βιωματικά σεμινάρια προσωπικής ανάπτυξης και συμβουλευτικής υποστήριξης	22																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας/αρθρογραφίας	20																							
Συγγραφή εργασίας	20																							
Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη και ανατροφοδότηση	20																							
Εξατομικευμένη ενημέρωση, καθοδήγηση και συμβουλευτική	26																							
Προετοιμασία και οργάνωση ΠΑ																								
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	500																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών,</p>	<p>Η γλώσσα αξιολόγησης των φοιτητών/φοιτητριών στο πλαίσιο του μαθήματος είναι η Ελληνική. Η επίδοση των φοιτητών/φοιτητριών αξιολογείται με τα παρακάτω: -Δελτία αξιολόγησης και έκθεση προόδου ασκούμενου φοιτητή/ασκούμενης φοιτήτριας από φορείς υποδοχής. Η</p>																							

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

<p>Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>έκθεση προόδου περιέχει πληροφορίες σχετικά με τις εκπαιδευτικές-ψυχοκοινωνικές δραστηριότητες του ασκούμενου φοιτητή και της ασκούμενης φοιτήτριας που αφορούν στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών αναγκών των παιδιών/εφήβων, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση εκπαιδευτικών και ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων, καθώς και την καταγραφή των αποτελεσμάτων της παρέμβασης. Το δελτίο αξιολόγησης αναφέρεται και στην ποιότητα της συνεργασίας του ασκούμενου/της ασκούμενης με τους επόπτες/τις επόπτριες της ΠΑ στους φορείς και στον βαθμό προσαρμογής του/της στο περιβάλλον του φορέα (50% του τελικού βαθμού).</p> <p>-Δημόσια προφορική παρουσίαση μελέτης περίπτωσης μαθητή/μαθήτριας με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και δυνατότητες στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης 10' - 12' (25% του τελικού βαθμού)</p> <p>-Γραπτή εργασία έκτασης 3000 λέξεων (25% του τελικού βαθμού) στο πλαίσιο της οποίας περιγράφονται λεπτομερώς δύο περιπτώσεις μαθητών/μαθητριών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες οι οποίοι αξιολογήθηκαν και υποστηρίχθηκαν από τον ασκούμενο φοιτητή/την ασκούμενη φοιτήτρια στον χώρο του φορέα υποδοχής. Στην εργασία αυτή οι φοιτητές/φοιτήτριες περιγράφουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών/μαθητριών, διατυπώνουν τους στόχους και το περιεχόμενο της παρέμβασης και τα αποτελέσματα της. Επιπλέον, περιλαμβάνουν κατάλληλη επιστημονική τεκμηρίωση.</p> <p>Οι μέθοδοι και τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών/φοιτητριών αναφέρονται αναλυτικά στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες καθώς και οι σύμβουλοι/επόπτες/επόπτριές τους. Ανατροφοδότηση στο πλαίσιο της αξιολόγησης των φοιτητών/φοιτητριών παρέχεται με τη βοήθεια της ηλεκτρονικής τάξης του μαθήματος και μέσα από τακτικές εξατομικευμένες ή ομαδικές συναντήσεις με τους/τις προσωπικούς/προσωπικές συμβούλους και επόπτες/επόπτριες.</p>
--	---

4. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Ainscow, M. (2005). Developing inclusive education systems: what are the levers for change? *Journal of Educational Change*, 6(2), 109-124.
- Ainscow, M., Howes, A., Farrell, P., & Frankham, J. (2003). Making sense of the development of inclusive practices. *European Journal of Special Needs Education*, 18(2), 227-242.
- Albritton, K., Mathews, R. E., & Boyle, S. G. (2019). Is the Role of the School Psychologist in Early Childhood Truly Expanding? A National Survey Examining School Psychologists' Practices and Training Experiences. *Journal of Applied School Psychology*, 35(1), 1-19.
- Esposito, R., & Carroll, C. (2019). Special educational needs coordinators' practice in England 40 years on from the Warnock Report. *Frontiers in Education*, 4, 75.
- Florian, L., & Spratt, J. (2013). Enacting inclusion: A framework for interrogating inclusive practice. *European Journal of Special Needs Education*, 28(2), 119-135.

Nilholm, C., & Alm, B. (2010). An inclusive classroom? A case study of inclusiveness, teacher strategies, and children's experiences. *European Journal of Special Needs Education, 25*(3), 239-252.

Hjorne, E., & Saljo, R. (2004). "There Is Something About Julia": Symptoms, categories, and the process of invoking Attention Deficit Hyperactivity Disorder in the Swedish school: A case study. *Journal of Language, Identity, and Education, 3*(1), 1-24.

Girolammeto, L., Sussman, F., & Weitzman, F. (2007). Using case study methods to investigate the effects of interactive intervention for children with autism spectrum disorders. *Journal of Communication Disorders, 40*, 470-492.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά

Ψυχολογία

Προσχολική & Σχολική Εκπαίδευση

Autism

British Journal of Educational Psychology

Dyslexia

European Journal of Special Needs Education

Exceptional Children

Inclusive Practices

International Journal of Inclusive Education

Intervention in School and Clinic

Journal of Applied School Psychology

-Ιστοσελίδα:

<https://prosvasimo.iep.edu.gr/el/> (Σχεδιάζω για όλους)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ «ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ»

1223-4121 – ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ- ΒΙΩΜΑΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4121	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ-ΒΙΩΜΑΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		9
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υπόβαθρου, υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Σε περίπτωση παρακολούθησης από φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus μπορεί να γίνει στα Αγγλικά		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να:

- έχουν κατανοήσει και να είναι σε θέση να αναλύουν βασικές έννοιες που σχετίζονται με τις συμπεριφοριστικές, γνωστικές και τις ουμανιστικές θεωρίες για τη μάθηση, τη θεωρία των πολλαπλών τύπων νοημοσύνης και τη συναισθηματική νοημοσύνη
- έχουν κατανοήσει τον ρόλο των παραπάνω θεωριών στην εκπαιδευτική πράξη
- έχουν κατανοήσει τον ρόλο των θετικών συναισθημάτων στην εκπαιδευτική διαδικασία και την ποιότητα ζωής των αναπτυσσόμενων προσώπων
- είναι σε θέση να προσδιορίσουν τον ρόλο του/της εκπαιδευτικού και του/της ψυχολόγου που βρίσκεται στο σχολικό πλαίσιο, με βάση τις παραπάνω θεωρίες
- έχουν καταστεί ικανοί/ικανές να συγγράφουν και να παρουσιάζουν εργασίες κάνοντας χρήση της ξενόγλωσσας, κυρίως, βιβλιογραφίας
- αντιλαμβάνονται τον ρόλο της ψυχικής ανθεκτικότητας στην προσωπική και την ολόπλευρη ανάπτυξη του ανθρώπου
- αξιοποιούν ψυχοεκπαιδευτικές τεχνικές καλλιέργειας της ψυχοκοινωνικότητας των παιδιών

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Προσωπική ενδυνάμωση, ενίσχυση της ενσυναίσθησης και του αλληλοσεβασμού

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται θέματα που αφορούν στον ρόλο της Παιδαγωγικής Ψυχολογίας στην υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στις θεωρητικές προσεγγίσεις για τη μάθηση του παιδιού με έμφαση στη γνωστική και την κοινωνική/συναισθηματική ανάπτυξη, στις ατομικές διαφορές των παιδιών στο σχολείο (νοημοσύνη, προσωπικότητα, κίνητρα, αυτοεκτίμηση, συναισθήματα, κ.ά.), στο ψυχοκοινωνικό κλίμα της τάξης, στον ρόλο της οικογένειας στην ψυχολογική και γνωστική ανάπτυξη του παιδιού, στην ψυχολογία της μαθησιακής διαδικασίας, στη διαχείριση της σχολικής τάξης. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις σύγχρονες θεωρίες και απόψεις για τον ρόλο των θετικών συναισθημάτων στη δημιουργία των διαπροσωπικών σχέσεων στο σχολείο και τον ρόλο που ασκούν αυτές στη μαθησιακή διαδικασία. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος εντάσσονται τα 'Βιωματικά Σεμινάρια Προσωπικής Ανάπτυξης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης' διάρκειας 22 ωρών. Τα σεμινάρια αυτά αποσκοπούν στην ευαισθητοποίηση των φοιτητών/φοιτητριών σε θέματα επικοινωνίας και προσωπικής ανάπτυξης, όπως αναγνώριση και έκφραση συναισθημάτων, χρήση της ενσυναίσθησης ως μέσου επικοινωνίας, διαχείριση του άγχους, αντιμετώπιση προβλημάτων στον χώρο της εκπαίδευσης και άλλους εργασιακούς χώρους, ισότητα φύλων, κ.ά. Τα σεμινάρια περιλαμβάνουν βιωματικές ασκήσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται μέσω ποικίλων ψυχοθεραπευτικών μεθόδων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης διδασκαλία, βιωματικές ασκήσεις σε μικρές ομάδες, προβολή εκπαιδευτικών ταινιών, μελέτη βασικής επιστημονικής βιβλιογραφίας, παρουσίαση στην τάξη από τους φοιτητές/φοιτήτριες ξενόγλωσσων, κυρίως, άρθρων ή βιβλίων σχετικών με το περιεχόμενο του μαθήματος.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	50
	Μελέτη και παρουσίαση στην τάξη από τους φοιτητές/τις φοιτήτριες ξενόγλωσσων, κυρίως, άρθρων ή βιβλίων	60
	Συγγραφή σύντομων εργασιών	55
	Βιωματικές ασκήσεις	60
	Σύνολο Μαθήματος	225
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	Η γλώσσα διδασκαλίας και αξιολόγησης των φοιτητών/φοιτητριών είναι η Ελληνική.	

	<p>Οι φοιτητές/φοιτήτριες αξιολογούνται με: α) γραπτή εξέταση (80%) του τελικού βαθμού και μικρές εργασίες (20% του τελικού βαθμού) ή β) γραπτή εργασία (80%) του τελικού βαθμού και μικρές εργασίες (20% του τελικού βαθμού).</p> <p>Οι μικρές εργασίες περιλαμβάνουν σύντομη γραπτή (600 έως 800 λέξεις) και προφορική παρουσίαση ενός επιστημονικού άρθρου σχετικού με το περιεχόμενο του μαθήματος.</p> <p>Η γραπτή εργασία, η οποία βασίζεται σε βιβλιογραφική ανασκόπηση, περιλαμβάνει ανάπτυξη ενός θέματος, με 5000-5500 λέξεις, σχετικού με το περιεχόμενο του μαθήματος.</p>
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη ενδεικτική Βιβλιογραφία:

Άρθρα από ελληνικά και ξενόγλωσσα περιοδικά σχετικά με τα θέματα που απαρτίζουν το περιεχόμενο του μαθήματος

Μαριδάκη-Κασσωτάκη, Αικ. (2012). *Παιδαγωγική Ψυχολογία*. Αθήνα: Διάδραση

Slavin, R. E. (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη* (Επιστημ. Επιμελ. Κόκκινος, Κ.).

Αθήνα: Μεταίχμιο.

Elliott, S. N., Kratochwill, Th. R., Littlefield Cook, J., & Travers, J. F. (2008). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία* (Μεταφρ. Μ. Σόλμαν, Φρ. Καλύβα, Επιμ. Λεονταρή Αγγ. & Έφη Συγκολλίτου). Αθήνα: Gutenberg.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ψυχολογία

Επιστήμες Αγωγής

Παιδαγωγική Επιθεώρηση

Παιδαγωγικός Λόγος

Προσχολική και Σχολική Εκπαίδευση

Journal of Educational Psychology

European Journal of Psychology of Education

1223-4122 – ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4122	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	3		7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονική Περιοχή & Ανάπτυξη Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά και Αγγλικά για τους Erasmus Φοιτητές/Φοιτήτριες		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-class		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στο μάθημα αναλύονται οι βασικές έννοιες της οργάνωσης, διοίκησης, των οικονομικών της εκπαίδευσης, του σχεδιασμού-προγραμματισμού, της λήψης αποφάσεων, της διεύθυνσης – ηγεσίας, του ελέγχου, κ.λπ., έννοιες οι οποίες προσδιορίζουν τη διοίκηση της εκπαίδευσης και τη διαφοροποιούν από άλλα γνωστικά πεδία. Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι μεταπτυχιακές φοιτήτριες τα επιστημονικά εκείνα εφόδια που θα τους επιτρέψουν να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – αναλύουν βασικές έννοιες – κλειδιά της διοικητικής επιστήμης – αντιμετωπίζουν τις διοικητικές δραστηριότητες του σχολικού οργανισμού με τη δέουσα υπευθυνότητα – κατανοούν την έννοια της αγοράς των εκπαιδευτικών υπηρεσιών και των εκπαιδευτικών επενδύσεων – κατανοούν τους ρόλους της κρατικής παρέμβασης στην αγορά των εκπαιδευτικών υπηρεσιών – κατανοούν πώς χρησιμοποιούνται οι πόροι στον χώρο της εκπαίδευσης και πώς θα βελτιωθεί η αποτελεσματική τους χρήση – γνωρίζουν τους τρόπους χρηματοδότησης των εκπαιδευτικών υπηρεσιών – αναλύουν τον τρόπο με τον οποίο οι αποφάσεις στις εκπαιδευτικές υπηρεσίες επηρεάζουν κοινωνικά φαινόμενα, όπως η φτώχεια, οι οικονομικές ανισότητες, η ανεργία και ο κοινωνικός αποκλεισμός
Γενικές Ικανότητες

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

- Λήψη Αποφάσεων
- Ηγεσία
- Ομαδική Εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Νέες και Καινοτόμες Ιδέες (Δεξιότητες Καινοτομίας)
- Δημιουργικότητα
- Σχεδιασμός Στρατηγικών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στη διοικητική σκέψη. Η λειτουργία του Σχεδιασμού - Προγραμματισμού. Στρατηγικός Προγραμματισμός. Λήψη αποφάσεων-Στρατηγικές Αποφάσεις. Οργανωτική Θεωρία. Βασικά θέματα Οργανωτικού Σχεδιασμού. Η λειτουργία της Διεύθυνσης. Η λειτουργία του Ελέγχου. Η εκπαιδευτική μονάδα ως ανοικτό σύστημα. Διοικητική δραστηριότητα του διευθυντή/της διευθύντριας σχολείου. Διαχείριση κρίσεων στο σχολείο. Η Οργάνωση και λειτουργία μιας σχολικής μονάδας. Μελέτη Περιπτώσεων. Διοικητική οργάνωση του κράτους, πράξεις των διοικητικών οργάνων, γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, ερμηνεία της εκπαιδευτικής νομοθεσίας, εφαρμογή του διοικητικού δικαίου στη σχολική εκπαίδευση, διοικητική διαδικασία, αρχές καλής διοίκησης, βασικές οργανωτικές αρχές, υπαλληλικός κώδικας, καθηκοντολόγιο εκπαιδευτικών και ειδικού εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού, υπηρεσιακή κατάσταση των εκπαιδευτικών, πειθαρχικό δίκαιο δημοσίων υπαλλήλων - εκπαιδευτικών, επιλογή διευθυντών σχολείων. Η εκπαίδευση ως αγαθό και η αγορά εκπαιδευτικών υπηρεσιών, ισορροπία στην αγορά εκπαιδευτικών υπηρεσιών, κόστος και χρηματοδότηση εκπαιδευτικών υπηρεσιών, εκπαίδευση και αγορά εργασίας, εκπαίδευση και οικονομική ανάπτυξη, θεωρίες για τη θεωρία του ανθρώπινου κεφαλαίου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>50</td></tr><tr><td>Μελέτη & Ανάλυση Βιβλιογραφίας</td><td>60</td></tr><tr><td>Πρακτική Εφαρμογή</td><td>65</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>175</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	50	Μελέτη & Ανάλυση Βιβλιογραφίας	60	Πρακτική Εφαρμογή	65	Σύνολο Μαθήματος	175
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	50										
Μελέτη & Ανάλυση Βιβλιογραφίας	60										
Πρακτική Εφαρμογή	65										
Σύνολο Μαθήματος	175										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	Η αξιολόγηση του μαθήματος βασίζεται 100% σε γραπτές εξετάσεις.										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η παρακάτω βιβλιογραφία είναι ενδεικτική και βοηθά τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τις μεταπτυχιακές φοιτήτριες να επεκτείνουν τις γνώσεις τους στο συγκεκριμένο αντικείμενο και να κατανοήσουν καλύτερα τις έννοιες. Ως διδακτικά βοηθήματα θα δοθούν στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/στις μεταπτυχιακές φοιτήτριες άρθρα επιλεγμένων συγγραφέων, καθώς και εκτενής βιβλιογραφία.

Bush, T. (2011) *Theories of Educational Leadership & Management*. (4th Edition). London: Sage Publications.

Cecchi, D. (2006). *The Economics of Education. Human Capital, Family Background and Inequality*. Cambridge University Press.

Middlewood, D., & Abbott, I. (2012). *Achieving success with your leadership project*. London: Sage Publications.
Everard, K. B., Morris, G., & Wilson, I. (2004). *Effective school management*. (4th Edition). London: Sage Publications.
Walker, A., & Dimmock, C. (Eds) (2002). *School Leadership and Administration*. London: Routledge Publications.

Γιαννακόπουλος, Ν., & Ντεμούσης, Μ. (2015). *Οικονομική της εκπαίδευσης* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://hdl.handle.net/11419/3522>
Σαϊτή, Α., & Σαϊτής, Χ. (2011). *Εισαγωγή στη Διοίκηση της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.
Σεραφεντινίδου, Μ. (2003). *Το φαινόμενο της γραφειοκρατίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg..
Μπουραντάς, Δ. (2005). *Ηγεσία: Ο δρόμος της συνεχούς επιτυχίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Συναφή Επιστημονικά Περιοδικά
Journal of Management Education
International Journal of Management Education
Quality Assurance in Education

1223-4123 – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4123	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/OIK303/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να έχουν:

- αποκτήσει σφαιρική γνώση των βασικών αρχών και μορφών διαχείρισης της επικοινωνίας μέσα στη σχολική τάξη.
- εξοικειωθεί με τη μελέτη της διεθνούς επιστημονικής αρθρογραφίας πάνω σε σχετικά θέματα.
- καλλιεργήσει δεξιότητες αυτομόρφωσης, μελέτης πηγών και εξαγωγής χρήσιμων συμπερασμάτων για αυτούς/αυτές, σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης της σχολικής τάξης.
- οικειωθεί με καλές πρακτικές και τεχνικές βελτίωσης της διαχείρισης της σχολικής τάξης στο πλαίσιο της επαγγελματικής καθημερινότητας.
- εκπαιδευτεί στην αξιολόγηση των διαφορετικών τύπων μάθησης.
- αναπτύξει την ικανότητα πρόσληψης, ανάλυσης και ερμηνείας πληροφοριών.
- προσαρμόσει την οργάνωση της διδασκαλίας με βάση τις ανάγκες των μαθητών/μαθητριών.

Γενικές Ικανότητες

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

- Ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων του/της εκπαιδευτικού σε ό,τι αφορά στην αποτελεσματική επικοινωνία μέσα στη σχολική τάξη.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής υπευθυνότητας και παιδαγωγικής ευαισθησίας και ισότιμης μεταχείρισης μαθητών/μαθητριών με διαφορετικό συμπεριφορικό προφίλ και μαθησιακή δυναμική.
- Αυτόνομη εργασία-Μαθησιακή αυτορρύθμιση.
- Ομαδική εργασία.
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων πληροφοριών.
- Προαγωγή της κριτικής και δημιουργικής σκέψης και έκφρασης των φοιτητών/φοιτητριών.
- Καλλιέργεια της ερευνητικής δυναμικής των φοιτητών/φοιτητριών σε θέματα διαφοροποιημένης και εναλλακτικής διδακτικής.
- Ενίσχυση της αυτοαξιολογικής ικανότητας των φοιτητών/φοιτητριών.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αφορά στη διαχείριση της σχολικής τάξης και της επικοινωνίας μέσα σε αυτή, αλλά και στο ευρύτερο σχολικό περιβάλλον. Σχετίζεται με την ειδικότερη επαγγελματική δεξιότητα του/της εκπαιδευτικού να διαμορφώνει το μαθησιακό περιβάλλον της σχολικής τάξης με τέτοιο τρόπο, ώστε να προάγεται η ψυχοασυναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών/μαθητριών του/της. Στο παραπάνω πλαίσιο μελετώνται οι βασικές αρχές διαχείρισης της διδασκαλίας της τάξης (κλίμα, συμπεριφορά μαθητών/μαθητριών, περιβάλλον), οι αρχές της συμπερίληψης, οι παράγοντες που διαμορφώνουν την ανάπτυξη των διαπροσωπικών σχέσεων, η οργάνωση της σχολικής τάξης, η προσαρμογή των μαθητών και μαθητριών στο περιβάλλον της τάξης, η επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών και μεταξύ σχολείου-οικογένειας-κοινότητας. Επίσης, μελετώνται οι βασικές τεχνικές επίλυσης συγκρούσεων και κρίσεων στην τάξη και το σχολείο μέσα από μελέτες περίπτωσης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> - Πρόσωπο με πρόσωπο - Υποστήριξη του διδακτικού έργου μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης (e-class)																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την επικοινωνία με τους φοιτητές/φοιτήτριες, καθώς και επικοινωνία μαζί τους μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>25</td></tr><tr><td>Διαδραστική διδασκαλία-αλληλεπίδραση</td><td>25</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>25</td></tr><tr><td>Δραστηριότητες αφομοίωσης και ανατροφοδότησης</td><td>35</td></tr><tr><td>Ομαδικές δραστηριότητες</td><td>25</td></tr><tr><td>Αυτόνομη/μη καθοδηγούμενη μελέτη/συγγραφή εργασίας</td><td>40</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td><td>175</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	25	Διαδραστική διδασκαλία-αλληλεπίδραση	25	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	25	Δραστηριότητες αφομοίωσης και ανατροφοδότησης	35	Ομαδικές δραστηριότητες	25	Αυτόνομη/μη καθοδηγούμενη μελέτη/συγγραφή εργασίας	40	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	175
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Διαλέξεις	25																
Διαδραστική διδασκαλία-αλληλεπίδραση	25																
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	25																
Δραστηριότητες αφομοίωσης και ανατροφοδότησης	35																
Ομαδικές δραστηριότητες	25																
Αυτόνομη/μη καθοδηγούμενη μελέτη/συγγραφή εργασίας	40																
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	175																

<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ</p>	<p>Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών/φοιτητριών βασίζεται:</p> <p>α. Σε γραπτή εξέταση που αντιστοιχεί στο 100% της τελικής συνολικής βαθμολογίας και λαμβάνει χώρα μετά την ολοκλήρωση της διδακτικής περιόδου και αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις κριτικού αναστοχασμού μέσω της μελέτης συγκεκριμένων εκπαιδευτικών σεναρίων ή άλλων έγκυρων εκπαιδευτικών πηγών που σχετίζονται άμεσα με τις διδακτικές ενότητες που μελετήθηκαν στο πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος.</p> <p>Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης των γραπτών απαντήσεων των φοιτητών/φοιτητριών είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Παιδαγωγική ορθότητα και επιστημονική τεκμηρίωση απαντήσεων. - Ικανότητα ορθής αξιοποίησης και χρήσης παιδαγωγικών εννοιών και όρων που μελετήθηκαν στο πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος. - Κριτική και συνθετική ικανότητα ως προς την εξέταση των προσφερόμενων πηγών. - Πρωτοτυπία και δημιουργικότητα ως προς τη διατύπωση παιδαγωγικών-διδακτικών προτάσεων. - Εκφραστική ικανότητα, σαφήνεια και περιεκτικότητα απαντήσεων. - Οργάνωση σκέψης-Δομή γραπτού λόγου. - Μορφή γραπτού δοκιμίου. <p>β. Στην προαιρετική εκπόνηση γραπτής εργασίας από τους φοιτητές/φοιτήτριες, που βασίζεται σε συστηματική και οργανωμένη βιβλιογραφική ανασκόπηση, της οποίας η βαθμολογία αντιστοιχεί στο 30 % του τελικού συνολικού βαθμού. Στην περίπτωση αυτή, ο βαθμός της γραπτής εξέτασης αντιστοιχεί στο 70% της τελικής συνολικής βαθμολογίας.</p> <p>Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης των γραπτών εργασιών των φοιτητών/φοιτητριών είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - η αποδεδειγμένη ευρεία χρήση βιβλιογραφικών πηγών και δεδομένων που σχετίζονται με το υπό εξέταση θέμα. - η κριτική ανάλυση πρόσφατης βιβλιογραφίας – κατανόηση, ερμηνεία σύγκριση και παρουσίαση των βιβλιογραφικών και ερευνητικών δεδομένων. - η πληρότητα των συμπερασμάτων και προτάσεων. - η ορθότητα της καταγραφής των βιβλιογραφικών αναφορών (references) τόσο στο σώμα όσο και στο τέλος της εργασίας. - η γενική δόμηση και μορφή της εργασίας (ενότητες, παραγραφοποίηση, σχήματα, πίνακες - η σαφήνεια του γραπτού λόγου. <p>Όλα τα παραπάνω κριτήρια αξιολόγησης γίνονται γνωστά στους φοιτητές/φοιτήτριες στο πρώτο μάθημα και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος της ηλεκτρονικής τάξης καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.</p>
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Koutrouba, K. (2013). Student misbehavior in secondary education: Greek teachers' views and attitudes. *Educational Review*, 65(1), 1-19.
- Koutrouba, K. (2016). Defining teacher effectiveness in secondary education: The perceptions of Greek students. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 15(10), 73-91.
- Kyriacou, C. (2009). *Effective teaching in schools. Theory and Practice*. U.K.: Nelson Thornes Ltd.
- Marzano, R., & Marzano, J. (2003). The key to classroom management. *Educational Leadership*, 61(1), 1-8.
- Ματσαγγούρας, Η. (2008) Σχέσεις σχολείου και οικογένειας: Εναλλακτικές θεωρήσεις του περιεχομένου και του πλαισίου των σχέσεων. Στο Α. Μπρούζος, Π. Μισαηλίδη, Α. Εμβαλωτής, & Α. Ευκλείδη (επιμ.), *Επιστημονική Επετηρίδα της Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδος: Σχολείο & Οικογένεια*, vol. 6 (σ.σ.35-68) Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Papastamatis, A., Panitsidou, E., Giavrimis, P., & Papanis, E. (2008). Facilitating teachers' & educators' effective professional development. *Review of European Studies*, 1(2), 83-90.
- Thornberg, R. (2008). School children's reasoning about school rules, *Research Papers in Education*, 23(1), 37-52

B. Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Improving Schools
Educational Studies
Teaching and Teacher Education
School Effectiveness and School Improvement
International Journal of Instruction

1223-4124 – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ & ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4124	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/OIK212/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα αυτό στοχεύει στην ανάπτυξη της γνώσης και της κατανόησης σε θέματα που αφορούν στον σχεδιασμό έρευνας, την ηθική και δεοντολογία της επιστημονικής έρευνας, την ποσοτική και την ποιοτική έρευνα στην εκπαίδευση. Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να:

- επιλέγουν μεθόδους έρευνας, να διατυπώνουν και να απαντούν σε ερευνητικά ερωτήματα
- προετοιμάζουν σχέδια έρευνας
- αναγνωρίζουν ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας
- διενεργούν διαφορετικές ποσοτικές αναλύσεις
- σχεδιάζουν και να υλοποιούν σχέδια ποιοτικής έρευνας
- γράφουν μια επιστημονική εργασία

Επιπλέον, οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να έχουν αναπτύξει δεξιότητες στους παρακάτω τομείς:

- Γραπτή και προφορική επικοινωνία
- Συνεργασία.
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση βιβλιογραφίας.
- Αυτοαξιολόγηση
- Διαχείριση χρόνου
- Αυτόνομη εργασία
- Χρήση των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης
- Ερμηνεία στατιστικών αποτελεσμάτων, πινάκων και γραφημάτων

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία.
Ομαδική εργασία.
Λήψη αποφάσεων
Σχεδιασμός ερευνητικών προτάσεων
Προαγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στην επιστημονική εργασία. Σχεδιασμός και υλοποίηση έρευνας. Μορφές δεδομένων. Ταξινόμηση στατιστικών δεδομένων. Δειγματοληψία. Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας. Βιβλιογραφική επισκόπηση. Ανάλυση των επιστημονικών κειμένων, καθώς και οι τρόποι αναζήτησης πηγών σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Οδηγίες συγγραφής μιας επιστημονικής εργασίας και των βιβλιογραφικών αναφορών και δευτερογενών δεδομένων. Καταγραφή βιβλιογραφίας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Διατύπωση ερευνητικών υποθέσεων. Κωδικοποίηση δεδομένων και δημιουργία βάσης δεδομένων. Καταχώρηση-Παρουσίαση δεδομένων. Βασικοί ορισμοί και στατιστικό υπόβαθρο. Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων. Ανάλυση συσχέτισης. Έλεγχοι για τη διαφορά των μέσων. ANOVA. Διερευνητική παραγοντική ανάλυση. Εκτίμηση Υποδειγμάτων. Παρουσίαση αποτελεσμάτων της έρευνας. Συγγραφή μελέτης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	20
	Συγγραφή εργασίας	40
	Μελέτη και ανάλυση	50
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη και	50
	Εξατομικευμένη καθοδήγηση και συμβουλευτική	15
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας	175
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	<p>Η γλώσσα αξιολόγησης των φοιτητών/φοιτητριών στο πλαίσιο του μαθήματος είναι η Ελληνική, ενώ για τους φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus η γλώσσα αξιολόγησης είναι η Αγγλική. Οι φοιτητές/φοιτήτριες αξιολογούνται με: (α) γραπτό σχέδιο ποιοτικής έρευνας έκτασης 1000 λέξεων (40% του τελικού βαθμού) και (β) συγγραφή επιστημονικού άρθρου με ποσοτική έρευνα έκτασης 2000 λέξεων (60% του τελικού βαθμού). Τα κριτήρια αξιολόγησης των εργασιών των φοιτητών/φοιτητριών βασίζονται στα διεθνή κριτήρια αξιολόγησης της επιστημονικής έρευνας της Αμερικανικής Ψυχολογικής Εταιρείας. Οι μέθοδοι και τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών/φοιτητριών αναφέρονται αναλυτικά στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος στην</p>

	οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές/φοιτήτριες. Ανατροφοδότηση στο πλαίσιο της αξιολόγησης των φοιτητών/φοιτητριών παρέχεται με τη βοήθεια της ηλεκτρονικής τάξης του μαθήματος.
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Berndt, A. E. (2020). Sampling Methods. *Journal of Human Lactation*, 36(2), 224–226.
Eco, U. (2001). Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία. Αθήνα: Νήσος.
Ρούσσο, Π., & Τσαούσης, Γ. (2011). Στατιστική στις επιστήμες της συμπεριφοράς με τη χρήση του SPSS. Αθήνα: Τόπος.
Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2012). Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αθήνα: Μεταίχμιο.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International Journal of Qualitative Methods
International Journal of Research Methods in Education

1223-4221 – ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4221	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υπόβαθρου, υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Σε περίπτωση παρακολούθησης από φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus μπορεί να γίνει στα Αγγλικά		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=17		

1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση των διαλέξεων οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/μεταπτυχιακές φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> – γνωρίζουν και να συζητούν τις κύριες θεωρίες Οργανωσιακής Συμπεριφοράς. – αναφέρονται και να σχολιάζουν εμπειριστατωμένα την Ελληνική και ξένη βιβλιογραφία που αφορά στην Οργανωσιακή Συμπεριφορά στους Εκπαιδευτικούς Οργανισμούς. – εξηγούν κριτικά βασικά ζητήματα Οργανωσιακής Συμπεριφοράς σε Εκπαιδευτικούς Οργανισμούς. – αντιλαμβάνονται, να περιγράφουν και να αντιμετωπίζουν με όρους Οργανωσιακής Συμπεριφοράς ζητήματα που δημιουργούνται στην καθημερινότητα των Εκπαιδευτικών Οργανισμών, έχοντας μελετήσει και εμβαθύνει σε συγκεκριμένα παραδείγματα και συναφείς μελέτες περιπτώσεων. – είναι εξοικειωμένοι/εξοικειωμένες σε σταθμισμένα εργαλεία μέτρησης ή / και αξιολόγησης χαρακτηριστικών και συμπεριφορών που σχετίζονται με την Οργανωσιακή Συμπεριφορά σε Εκπαιδευτικούς Οργανισμούς. – χρησιμοποιούν ψηφιακά ή άλλα εργαλεία συναφή με τη διαπίστωση, μέτρηση και ανάλυση ζητημάτων Οργανωσιακής Συμπεριφοράς.
Γενικές Ικανότητες

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος της Οργανωσιακής Συμπεριφοράς οι εκπαιδευόμενοι/εκπαιδευόμενες αναμένεται να έχουν αποκτήσει και αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες/ικανότητες:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Επίδειξη ευαισθησίας σε θέματα που αφορούν την ψυχολογία των εργαζομένων μέσα στον εργασιακό τους χώρο

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Οι ακόλουθες θεματικές ενότητες καλύπτουν ενδελεχώς τις βασικές διαστάσεις του μαθήματος της Οργανωσιακής Συμπεριφοράς:

Εισαγωγή στην οργανωσιακή συμπεριφορά. Αντίληψη, προσωπικότητα και συναισθηματική νοημοσύνη. Παρακίνηση - παρώθηση. Στάσεις, αξίες και διαφορετικότητα. Ομάδες και ομαδική εργασία. Ικανότητες και οργανωσιακή συμπεριφορά. Οργανωσιακή Κουλτούρα - Κλίμα. Οργανωσιακή μάθηση και ανάπτυξη ατομικών και συλλογικών ικανοτήτων. Ηγεσία και εξουσία στους Οργανισμούς. Συγκρούσεις και διαπραγματεύσεις. Επικοινωνία στους οργανισμούς. Λήψη αποφάσεων. Συγκρούσεις και διαπραγματεύσεις. Οργανωσιακή αλλαγή.

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διάλεξη Αμφιθέατρου																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ms Powerpoint, Eclass, Google Forms, Email																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ</td><td>50</td></tr><tr><td>ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ</td><td>35</td></tr><tr><td>ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ</td><td>20</td></tr><tr><td>ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ</td><td>35</td></tr><tr><td>ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ</td><td>20</td></tr><tr><td>ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ και ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (συναφείς με τις διαλέξεις και την εξέταση)</td><td>15</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>175</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	50	ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ	35	ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	20	ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ	35	ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	20	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ και ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (συναφείς με τις διαλέξεις και την εξέταση)	15	Σύνολο Μαθήματος	175
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	50																
ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ	35																
ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	20																
ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ	35																
ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	20																
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ και ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (συναφείς με τις διαλέξεις και την εξέταση)	15																
Σύνολο Μαθήματος	175																
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	Η αξιολόγηση των φοιτητών/φοιτητριών έχει ως ακολούθως: Α. Τελική εξέταση: 75% - Βασίζεται στη μελέτη της βιβλιογραφίας, σημειώσεων του διδάσκοντος, και των ατομικών σημειώσεων του κάθε μεταπτυχιακού φοιτητή/μεταπτυχιακής φοιτήτριας. Β. Εργασία: 25% - Οι φοιτητές/φοιτήτριες καλούνται να επιλέξουν μια σύγχρονη ή και κλασική θεματολογία της Οργανωσιακής Συμπεριφοράς πάνω στην οποία θα εκπονήσουν την εργασία τους. Οι φοιτητές/φοιτήτριες ενθαρρύνονται να συλλέξουν																

	ποιοτικά ή ποσοτικά δεδομένα τα οποία θα συνδυάσουν επιμελώς με την ψυχολογικές θεωρίες τις οποίες έχουν επιλέξει.
--	--

4. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική:

Αθανασούλα - Ρέππα (2010). Εκπαιδευτική διοίκηση και οργανωσιακή συμπεριφορά : Η παιδαγωγική της διοίκησης της εκπαίδευσης. Αθήνα: Έλλην.

Konopaske, R., Ivancevich J., & Matteson M. (2021). Οργανωτική συμπεριφορά και διοίκηση (11η Έκδοση) (Επιστ. Επιμέλεια: Δ. Ιορδάνογλου – Λ. Παναγιωτοπούλου). Αθήνα: Εκδόσεις Τζιόλα.

Kotter, J. (2001). Ηγέτες στις αλλαγές, μτφρ. Α. Σοκοδήμος. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

McShane, S. L., Von Glinow, M. A., Αβδημιώτης, Σ., Γκορέζης, Π. Η., Κουστέλιος, Α., Μπέλλου, Β. Α., & Σαχινίδης, Α. (2022). Οργανωσιακή Συμπεριφορά. Αθήνα: Broken Hill Publishers.

Robbins, S. P., & Judge T. A. (2011). Οργανωσιακή Συμπεριφορά: Βασικές έννοιες και σύγχρονες προσεγγίσεις. Εκδόσεις Κριτική.

Χυτήρηγας, Λ. (2017). Οργανωσιακή συμπεριφορά. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.

Ξενόγλωσση:

Northouse, P. (2016). *Leadership: Theory and practice* (7th ed). Thousand Oaks, CA: Sage Publications

Owens, R. G., & Valesky, T. C. (2014). *Organizational behavior in education: Leadership and school reform* (11th ed.). Boston, MA: Pearson.

Robbins, S. P., & Judge T. A. (2012). *Organizational behaviour*, (15th Edition). Prentice Hall.

1223-4222 – ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4222	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	3	8	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονική Περιοχή & Ανάπτυξη Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά και Αγγλικά για τους Erasmus Φοιτητές/Φοιτήτριες		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-class		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η Ηγεσία είναι η ενεργοποίηση και καθοδήγηση του ανθρώπινου δυναμικού προκειμένου να συμβάλει αποτελεσματικά στην υλοποίηση των αντικειμενικών σκοπών του εκπαιδευτικού οργανισμού. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/μεταπτυχιακές φοιτήτριες αναμένεται να είναι ικανοί/ικανές να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του σχολικού περιβάλλοντος και να μεταμορφώσουν ένα σχολείο σε μια ποιοτική και παραγωγική εκπαιδευτική μονάδα.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη Αποφάσεων
- Ηγεσία
- Ομαδική Εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Νέες και Καινοτόμες Ιδέες (Δεξιότητες Καινοτομίας)
- Δημιουργικότητα
- Σχεδιασμός Στρατηγικών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Έννοια, μοντέλα και θεωρίες της ηγεσίας, Η φύση της Ομάδας, Κουλτούρα και Ηγεσία, Ηγεσία και Συμπεριφορά, Κοινωνικό Κεφάλαιο και Ηγεσία, Βιώσιμη Ηγεσία, Διαστάσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής στη χώρα μας, Διαχείριση Κινδύνου, Έννοια και τεχνικές επίλυσης διοικητικών

προβλημάτων και διαστάσεις των συλλογικών αποφάσεων μέσω του συλλόγου διδασκόντων. Το μάθημα περιλαμβάνει βιωματικές ασκήσεις επαγγελματικής ανάπτυξης που αποσκοπούν στην ανάπτυξη εξειδικευμένης γνώσης και ειδικών επαγγελματικών δεξιοτήτων. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των ασκήσεων αυτών οι φοιτητές και οι φοιτήτριες εξοικειώνονται με θέματα σχετικά με τα σύγχρονα μοντέλα σχολικής ηγεσίας και την εξέταση της αμφίδρομης σχέσης αυτής με την επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού μέσω βιωματικών τεχνικών και πρακτικών μεθόδων, με απώτερο στόχο την επίτευξη υψηλών αποδόσεων των εκπαιδευτικών οργανισμών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	65
	Μελέτη & Ανάλυση Βιβλιογραφίας	80
	Πρακτική Εφαρμογή	55
	Σύνολο Μαθήματος	200
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	Η αξιολόγηση του μαθήματος βασίζεται σε γραπτές εξετάσεις (70%) και γραπτή εργασία (30%). Το θέμα της εργασίας θα πρέπει να βασίζεται σε μια θεματική ενότητα του μαθήματος, ενώ θα πρέπει να παρουσιαστεί η εργασία – μελέτη από τους φοιτητές/τις φοιτήτριες.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η παρακάτω βιβλιογραφία είναι ενδεικτική και βοηθά τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τις μεταπτυχιακές φοιτήτριες να επεκτείνουν τις γνώσεις τους στο συγκεκριμένο αντικείμενο και να κατανοήσουν καλύτερα τις έννοιες. Ως διδακτικά βοηθήματα θα δοθούν στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/στις μεταπτυχιακές φοιτήτριες άρθρα επιλεγμένων συγγραφέων, καθώς και εκτενής βιβλιογραφία.

Hoy, W., & Miskel, C. (2012). *Educational Administration: Theory Research and Practice*. New York: Lane Akers, Inc.

Mullins, L. J. (2010). *Management and Organisational Behavior*. Ninth Edition, London: Prentice Hall.

Papa, R., English, F., Davidson, F., Culver, M. K., & Brown, R. (2013). *Contours of great leadership*. Rowman & Littlefield Education.

Σαΐτη, Α., & Σαΐτης, Χ. (2012). *Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Saitis, C., & Saiti, A. (2018). *Initiation of Educators into Educational Management Secrets*. Springer International Publishing.

Schermerhorn, J. R. (Jr) (2010). *Introduction to Management*. International Student Version. John Wiley & Sons.

Schermerhorn, J. R. (Jr) (2011). *Introduction to Management*. 11th Edition. John Wiley & Sons.

Yukl, G. (2002). *Leadership in organisations*. NJ: Prentice-Hall.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Educational Management Administration and Leadership

International Journal of Educational Management

1223-4223 – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4223	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (Για τους φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus υπάρχει η δυνατότητα για παράδοση εργασιών και εξέταση στην αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/OIK308/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να έχουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> – αποκτήσει σφαιρική γνώση γύρω από τις βασικές έννοιες της αξιολόγησης και των εφαρμογών της στην εκπαίδευση. – εξοικειωθεί με τη μελέτη της διεθνούς επιστημονικής αρθρογραφίας πάνω σε ζητήματα σχετικά με την αξιολόγηση στην εκπαίδευση, τις προοπτικές και τους περιορισμούς της. – γνωρίσει και ασκηθεί σε ποικιλία μεθόδων και καλών πρακτικών εφαρμογής εκπαιδευτικής αξιολόγησης. – αποκτήσει την ικανότητα να εντοπίζουν και να διαχειρίζονται αποτελεσματικά πιθανούς παρεμποδιστικούς παράγοντες που υπονομεύουν την ποιότητα και την αξιοπιστία της αξιολόγησης στην εκπαίδευση.
Γενικές Ικανότητες

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

- Επικαιροποίηση γνώσεων αναφορικά με το θεσμικό πλαίσιο της αξιολόγησης στην εκπαίδευση.
- Ενίσχυση δεξιοτήτων αυτοαξιολόγησης και αξιολόγησης στο πλαίσιο της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης.
- Αυτόνομη εργασία, ενίσχυση αυτορρυθμιζόμενης μάθησης.
- Ομαδική εργασία, ενίσχυση δεξιοτήτων συνεργασίας.
- Προσαρμογή σε αυξανόμενες επαγγελματικές απαιτήσεις και σύνθετες επαγγελματικές καταστάσεις.
- Ενθάρρυνση της δημιουργικής και κριτικής σκέψης των φοιτητών/φοιτητριών.
- Αναζήτηση και κριτική μελέτη δεδομένων, αλλά και πρακτική αξιοποίηση των επιστημονικών παραδοχών και των ερευνητικών ευρημάτων.
- Καλλιέργεια του ερευνητικού προβληματισμού γύρω από θέματα της εκπαίδευσης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό αποβλέπει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και την παροχή εξειδικευμένων επιστημονικών γνώσεων σχετικά με την αξιολόγηση των στελεχών της εκπαίδευσης, αλλά και την εξοικείωση με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο.

Ειδικότερα, οι ενότητες που θα αναπτυχθούν είναι οι εξής:

- Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου: Βασικές έννοιες και θεωρίες.
- Αξιολόγηση και σχολική αποτελεσματικότητα.
- Εκπαιδευτική διοίκηση και αξιολόγηση Σχολικών Μονάδων, Εκπαιδευτικών και Στελεχών Εκπαίδευσης.
- Η αξιολόγηση των Σχολικών Μονάδων, Εκπαιδευτικών και Στελεχών Εκπαίδευσης της εκπαίδευσης στην Ελλάδα.
- Μέθοδοι και διαδικασίες αξιολόγησης των Σχολικών Μονάδων, Εκπαιδευτικών και Στελεχών Εκπαίδευσης.
- Εργαλεία αξιολόγησης των Σχολικών Μονάδων, Εκπαιδευτικών και Στελεχών Εκπαίδευσης.
- Η διεθνής εμπειρία της αξιολόγησης εκπαιδευτικού έργου και στελεχών της εκπαίδευσης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Υποστήριξη του διδακτικού έργου μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης (e-class)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την επικοινωνία με τους φοιτητές/φοιτήτριες, καθώς και επικοινωνία μαζί τους μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	20
	Διαδραστική διδασκαλία-αλληλεπίδραση	35
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	35
	Δραστηριότητες αφομοίωσης και ανατροφοδότησης	30
	Ομαδικές δραστηριότητες	25
	Αυτόνομη/μη καθοδηγούμενη μελέτη-συγγραφή εργασίας	30
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	175
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	<p>Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών/φοιτητριών βασίζεται:</p> <p>α. Σε γραπτή εξέταση που αντιστοιχεί στο 60% της τελικής συνολικής βαθμολογίας και λαμβάνει χώρα μετά την ολοκλήρωση της διδακτικής περιόδου και αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις κριτικού αναστοχασμού μέσω της μελέτης συγκεκριμένων εκπαιδευτικών σεναρίων ή άλλων έγκυρων εκπαιδευτικών πηγών που σχετίζονται άμεσα με τις διδακτικές ενότητες που μελετήθηκαν στο πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος.</p> <p>Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης των γραπτών απαντήσεων των φοιτητών/φοιτητριών είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Παιδαγωγική ορθότητα και επιστημονική τεκμηρίωση απαντήσεων. - Ικανότητα ορθής αξιοποίησης και χρήσης παιδαγωγικών εννοιών και όρων που μελετήθηκαν στο πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος. - Κριτική και συνθετική ικανότητα ως προς την εξέταση των προσφερόμενων πηγών. - Πρωτοτυπία και δημιουργικότητα ως προς τη διατύπωση παιδαγωγικών-διδακτικών προτάσεων. - Εκφραστική ικανότητα, σαφήνεια και περιεκτικότητα απαντήσεων. - Οργάνωση σκέψης-Δομή γραπτού λόγου - Μορφή γραπτού δοκιμίου. <p>β. Σε εκπόνηση γραπτής εργασίας από τους φοιτητές/φοιτήτριες, που βασίζεται σε συστηματική και οργανωμένη βιβλιογραφική ανασκόπηση, της οποίας η βαθμολογία αντιστοιχεί στο 40 % του τελικού συνολικού βαθμού.</p> <p>Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης των γραπτών εργασιών των φοιτητών/φοιτητριών είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - η αποδεδειγμένη ευρεία χρήση βιβλιογραφικών πηγών και δεδομένων που σχετίζονται με το υπό εξέταση θέμα. - η κριτική ανάλυση πρόσφατης βιβλιογραφίας – κατανόηση, ερμηνεία σύγκριση και παρουσίαση των βιβλιογραφικών και ερευνητικών δεδομένων. - η πληρότητα των συμπερασμάτων και προτάσεων. - η ορθότητα της καταγραφής των βιβλιογραφικών αναφορών τόσο στο σώμα, όσο και στο τέλος της εργασίας. - η γενική δόμηση και μορφή της εργασίας (ενότητες, παραγραφοποίηση, σχήματα, πίνακες

	<p>– η σαφήνεια του γραπτού λόγου. Όλα τα παραπάνω κριτήρια αξιολόγησης γίνονται γνωστά στους φοιτητές/φοιτήτριες στο πρώτο μάθημα και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος της ηλεκτρονικής τάξης καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.</p>
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Isoré, M. (2009). *Teacher Evaluation: Current Practices in OECD Countries and a Literature Review*. OECD Education Working Papers, No. 23, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/223283631428>
Κασσωτάκης, Μ. (2018). *Αξιολόγηση των σχολικών μονάδων και των εκπαιδευτικών*. Αθήνα: Γρηγόρης
Kyriakides, L., Creemers, B. P. M., & Charalambous, E. (2018). *Equity and Quality Dimensions in Educational Effectiveness*. Dordrecht, the Netherlands: Springer

B. Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ελληνική Επιθεώρηση Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης
Practical Assessment, Research and Evaluation
School Effectiveness and School Improvement
Studies in Educational Evaluation
Assessment in Education: Principles, Policy & Practice
Educational Assessment

1223-4224 –ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4224	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	8	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (Αγγλική για φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/OIK308/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται: <ul style="list-style-type: none"> – να καταστούν ικανοί να διαμορφώσουν πολιτιστική πολιτική στη διοίκηση μιας εκπαιδευτικής μονάδας – να διευρύνουν τα πολιτισμικά τους ενδιαφέροντα και να καλλιεργήσουν την ευαισθησία τους σε θέματα πολιτισμού και σεβασμού της πολιτισμικής διαφορετικότητας – να συνειδητοποιήσουν τη σημασία του πολιτισμού στην προσέγγιση μαθητών/μαθητριών από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα, καθώς και στη σύνδεση της εκπαιδευτικής μονάδας με την τοπική κοινωνία και με τη διεθνή κοινότητα – να έχουν εξοικειωθεί με τη μελέτη της σχετικής επιστημονικής βιβλιογραφίας και καλλιεργήσει την κριτική τους σκέψη – να έχουν αποκτήσει απαραίτητες γνώσεις, να έχουν εξοικειωθεί με καλές πρακτικές και τεχνικές βελτίωσης της επαγγελματικής τους καθημερινότητας
Γενικές Ικανότητες

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

- Σεβασμός στην πολιτισμική κληρονομιά
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Αυτόνομη εργασία
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών
- Δημόσια παρουσίαση
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Λήψη αποφάσεων
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Ομαδική εργασία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πολιτισμός και Σχολείο. Πολιτισμική πολιτική στην εκπαιδευτική μονάδα - Ο ρόλος του Διευθυντή. Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων- Πολιτιστικά Προγράμματα: Οργάνωση και Σημασία. Διοίκηση εκπαιδευτικής μονάδας και πολυπολιτισμικότητα. Η τέχνη και ο πολιτισμός ως γέφυρα και μέσο προσέγγισης μαθητών/μαθητριών από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Σχολείο και τοπικός πολιτισμός -Μουσεία, Πολιτιστικά Ιδρύματα, Φορείς. Σύνδεση σχολείου και τοπικής κοινωνίας μέσω πολιτιστικών δράσεων. Σύνδεση σχολείου με τη διεθνή κοινότητα μέσω πολιτιστικών δράσεων. Θεωρητικές Προσεγγίσεις και μελέτες περίπτωσης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Υποστήριξη του διδακτικού έργου μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης (e-class)														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την επικοινωνία με τους φοιτητές/φοιτήτριες, καθώς και επικοινωνία μαζί τους μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d3d3d3;">Δραστηριότητα</th> <th style="background-color: #d3d3d3;">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>55</td> </tr> <tr> <td>Εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Φροντιστηριακές Ασκήσεις</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη/μη καθοδηγούμενη μελέτη-συγγραφή εργασίας</td> <td>65</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td>200</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	55	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	30	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	25	Φροντιστηριακές Ασκήσεις	25	Αυτόνομη/μη καθοδηγούμενη μελέτη-συγγραφή εργασίας	65	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	200
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	55														
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	30														
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	25														
Φροντιστηριακές Ασκήσεις	25														
Αυτόνομη/μη καθοδηγούμενη μελέτη-συγγραφή εργασίας	65														
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	200														

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική (Αγγλική για φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus) Μέθοδος αξιολόγησης : Γραπτή Ατομική Εργασία με Δημόσια Παρουσίασή της. Ο τελικός βαθμός προκύπτει από το γραπτό κείμενο (80%) και την προφορική παρουσίαση (20%). Κριτήρια αξιολόγησης: Γνώσεις, Εκφραστική ικανότητα, Οργάνωση σκέψης, Ερευνητική ικανότητα, Κριτική και Συνθετική ικανότητα. Όλα τα παραπάνω κριτήρια αξιολόγησης γίνονται γνωστά στους φοιτητές/φοιτήτριες στο πρώτο μάθημα και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος της ηλεκτρονικής τάξης καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.
---	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Βάσσης Λ. (επιμ.) (2001). *Ελληνικό σχολείο και πολιτισμός στην προοπτική του 21ου αιώνα*. Αθήνα: Εταιρεία Παιδείας και Πολιτισμού "Εντελέχεια".
- Craig, A., Graham, W., Kagan, D., Ozment, S., & Turner, F. (2016). *The Heritage of World Civilizations*. London: Pearson.
- Dimmock, C., & Walker, A. (2005). *Educational leadership: culture and diversity*. London: Sage.
- ΕΛΛΕΤ. (επιμ.). (2006). *Εγχειρίδιο Σχολικών Πολιτιστικών Προγραμμάτων για την Πρωτοβάθμια και την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*. Αθήνα: Λιβάνη.
- Γεωργιτσογιάννη, Ε. (2011). *Εισαγωγή στην Ιστορία του Πολιτισμού*. Αθήνα: Διάδραση.
- Γραμματάς, Θ., & Τζαμαργιάς, Τ. (2004). *Πολιτιστικές εκδηλώσεις στο σχολείο*. Αθήνα: Ατραπός.
- Miller, T., & Yudice, G. (2002). *Cultural Policy*. London: Sage.
- Παπαδόπουλος, Σ. (2016). *Τέχνη και Πολιτισμός στο Σχολείο του 21ου αιώνα*. Πρακτικά Επιστημονικής Ημερίδας, Αλεξανδρούπολη: THEDUARTE
- Πούλιος, Ι., Αλιβιζάτου, Μ., Αραμπατζής, Γ., Γιαννακίδης, Α., Καραχάλης, Ν., Μάσχα, Ε., Μούλιου, Μ., Παπαδάκη, Μ., Προσύλης, Χ., & Τουλούπα, Σ. (2015). *Πολιτισμική διαχείριση, τοπική κοινωνία και βιώσιμη ανάπτυξη*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/2394>
- Taylor, C. (1997). *Πολυπολιτισμικότητα. Εξετάζοντας την Πολιτική της Αναγνώρισης*. Αθήνα: Πόλις.

B. Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων
European Journal of Cultural Policy
International Journal of Cultural Policy
International Journal of Media and Cultural Policy
Theory, Culture and Society

1223-4321 – ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4321	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	3	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονική Περιοχή & Ανάπτυξη Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Ναι (στην αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η θεωρητική και πρακτική προσέγγιση βασικών στοιχείων δικαίου και διοίκησης. Έμφαση δίδεται στη σχολική νομοθεσία μέσα από τη διερεύνηση ζητημάτων σχετικών με τη λειτουργία του σχολείου. Η εξοικείωση με τις κυριότερες έννοιες του διοικητικού ιδίως δικαίου και με την εκπαιδευτική νομοθεσία, καθώς επίσης με τις αρχές καλής διοίκησης έχει ιδιαίτερη σημασία, δεδομένου ότι τόσο τα διευθυντικά στελέχη όσο και οι εκπαιδευτικοί των σχολικών μονάδων καλούνται συχνά να λάβουν αποφάσεις για την εύρυθμη και αποτελεσματική οργάνωση και λειτουργία του σχολείου τους. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι μεταπτυχιακές φοιτήτριες και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση να λαμβάνουν αποφάσεις σύμφωνα τόσο με τον νόμο, όσο και με τις αρχές ορθής διοίκησης, είτε ως διευθυντικά στελέχη, είτε ως μέλη του συλλόγου διδασκόντων.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> - Λήψη Αποφάσεων - Ηγεσία - Ομαδική Εργασία - Εργασία σε διεθνές περιβάλλον - Νέες και Καινοτόμες Ιδέες (Δεξιότητες Καινοτομίας) - Δημιουργικότητα - Σχεδιασμός Στρατηγικών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διοικητική οργάνωση του κράτους, πράξεις των διοικητικών οργάνων, έννοια - πηγές και γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, ερμηνεία της εκπαιδευτικής νομοθεσίας, εφαρμογή του διοικητικού δικαίου στη σχολική εκπαίδευση, διοικητική διαδικασία, αρχές καλής διοίκησης, βασικές οργανωτικές αρχές, υπαλληλικός κώδικας, καθηκοντολόγιο εκπαιδευτικών και ειδικού εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού, υπηρεσιακή κατάσταση των εκπαιδευτικών,
----

πειθαρχικό δίκαιο δημοσίων υπαλλήλων - εκπαιδευτικών, επιλογή διευθυντών σχολείων, μελέτες περίπτωσης

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	50
	Μελέτη και Ανάλυση Βιβλιογραφίας	70
	Πρακτική Εφαρμογή	55
	Σύνολο Μαθήματος	175
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	Η αξιολόγηση του μαθήματος πραγματοποιείται μέσω γραπτής εξέτασης. Το αποτέλεσμα της αντιστοιχεί στο 100% της τελικής βαθμολογίας.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Η παρακάτω βιβλιογραφία είναι ενδεικτική και βοηθά τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του ΠΜΣ να διευρύνουν τις γνώσεις τους στο συγκεκριμένο αντικείμενο και να κατανοήσουν καλύτερα τις έννοιες. Ως διδακτικά βοηθήματα θα δοθούν στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/στις μεταπτυχιακές φοιτήτριες άρθρα επιλεγμένων συγγραφέων, καθώς και εκτενέστερη βιβλιογραφία.

Μακρυδημήτρης, Α. (2013). *Διοικητική Επιστήμη II: Προσεγγίσεις στη Θεωρία των Οργανώσεων*, Ε΄ έκδοση. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.

Μακρυδημήτρης, Α., & Πραβίτα, Μ.-Ηλ. (2012). *Διοικητική Επιστήμη I: Δημόσια Διοίκηση. Στοιχεία Διοικητικής Οργάνωσης*, Ε΄ έκδοση, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.

Πανταζής, Ν. (2015). *Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Υπαλλήλων: Πρακτικά Θέματα της Πειθαρχικής Διαδικασίας. Ενημέρωση με τον Ν. 4325/2015*, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Πουλής, Π. (2014), *Εκπαιδευτικό Δίκαιο και Θεσμοί*, 7^η έκδοση, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.

Σπηλιωτόπουλος, Ε. Π. (2017). *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου (Τόμος I)*, 15^η έκδοση, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Σαΐτης Χρ. Αθ. (2014α). *Οργάνωση και Λειτουργία των Σχολικών Μονάδων*, Β΄ έκδοση βελτιωμένη – επαυξημένη. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Σαΐτης Χρ. Αθ. (2014β). *Μύηση των Εκπαιδευτικών στα Μυστικά της Σχολικής Ηγεσίας, Σύγχρονες Τάσεις και Πρακτικές*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

1223-4322 – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4322	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	3	8	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονική Περιοχή & Ανάπτυξη Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά και Αγγλικά για τους Erasmus Φοιτητές		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-class		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Ανάμεσα στους παράγοντες που επηρεάζουν την απόδοση και την αποτελεσματικότητα ενός οργανισμού, ο βασικότερος παράγοντας είναι ο ανθρώπινος. Η απόδοση ενός οργανισμού (δημόσιου ή ιδιωτικού) καθορίζεται τόσο από τις αποφάσεις των εργαζομένων σχετικά με την εργασία, όσο και από τη συμπεριφορά τους. Ανεξάρτητα λοιπόν από το είδος του οργανισμού, τις δραστηριότητές του και το περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργεί, ο προσδιοριστικός παράγοντας της απόδοσής του είναι το κατάλληλο σύστημα προσέλκυσης, παρακίνησης και διαχείρισης του ανθρώπινου παράγοντα. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/μεταπτυχιακές φοιτήτριες θα έχουν τη δυνατότητα να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους στα εργαλεία και τις αρχές του μάνατζμεντ, προκειμένου να είναι σε θέση να διαχειριστούν τα θέματα των ανθρωπίνων πόρων αποτελεσματικά και αποδοτικά.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> - Λήψη Αποφάσεων - Ηγεσία - Ομαδική Εργασία - Εργασία σε διεθνές περιβάλλον - Νέες και Καινοτόμες Ιδέες (Δεξιότητες Καινοτομίας) - Δημιουργικότητα - Σχεδιασμός Στρατηγικών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στη διοίκηση ανθρωπίνων πόρων, Προγραμματισμός ανθρώπινου δυναμικού, Δυναμικό

περιβάλλον και αρχές της διοίκησης, Αξίες και Ηθική, Ανάλυση θέσεων εργασίας και περιγραφή θέσεων εργασίας, Στελέχωση (περιλαμβάνει και την επιλογή του προσωπικού), Εκπαίδευση και Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Κατανομή των εργασιών, Ικανοποίηση εργασίας και επίδοση των εργαζομένων, Belbin's Team Role, Leadership and Groups, Αξιολόγηση Ανθρώπινου Δυναμικού και Πολιτικές Αμοιβών, Complaint Management, Διοίκηση Αλλαγών και Οργανωσιακές Αλλαγές, Κοινωνική Πολιτική και Δημόσια Διοίκηση.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>65</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη & Ανάλυση Βιβλιογραφίας</td> <td>85</td> </tr> <tr> <td>Πρακτική Εφαρμογή</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>200</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	65	Μελέτη & Ανάλυση Βιβλιογραφίας	85	Πρακτική Εφαρμογή	50	Σύνολο Μαθήματος	200
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	65										
Μελέτη & Ανάλυση Βιβλιογραφίας	85										
Πρακτική Εφαρμογή	50										
Σύνολο Μαθήματος	200										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΗΤΡΙΩΝ	Η αξιολόγηση του μαθήματος βασίζεται σε γραπτές εξετάσεις (70%) και γραπτή εργασία (30%). Το θέμα της εργασίας θα πρέπει να βασίζεται σε μια θεματική ενότητα του μαθήματος ενώ θα πρέπει να παρουσιαστεί η εργασία – μελέτη από τους φοιτητές/τις φοιτήτριες.										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η παρακάτω βιβλιογραφία είναι ενδεικτική και βοηθά τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τις μεταπτυχιακές φοιτήτριες να επεκτείνουν τις γνώσεις τους στο συγκεκριμένο αντικείμενο και να κατανοήσουν καλύτερα τις έννοιες. Ως διδακτικά βοηθήματα θα δοθούν στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τις μεταπτυχιακές φοιτήτριες άρθρα επιλεγμένων συγγραφέων καθώς και εκτενής βιβλιογραφία.

Βαξεβανίδου, Μ., & Ρεκλείτης, Π. (2008). *Management Ανθρωπίνων Πόρων*. Εκδόσεις Προπομπός.
 Bush, T., & Middlewood, D. (2005). *Leading and managing people in education*. Paul Chapman Publishing.
 Cornelius, N. (1999). *Human Resource Management: A managerial perspective*. International Thomson Business Press.
 Flynn, N. (2007). *Public Sector management*. Fifth edition. Sage Publications
 Jackson, S., & Schuler, R. (2008) *Managing Human Resources*. South Western Publishing.
 Mello, J. A. (2006). *Strategic Human Resource Management*. Second Edition. Thomson South Western.
 Mullins, L. J. (2010). *Management & Organizational Behavior*. Ninth Edition, England: Prentice-Hall.
 Παπαλεξανδρή Ν., & Μπουραντάς, Δ. (2003). *Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων*. Εκδόσεις Μπένου.
 Schermerhorn, J. R. (Jr), Hunt, J. G., & Osborn, R. N. (2002). *Organizational Behavior*. Seventh Edition, U.S.A.: Wiley & Sons Inc.
 Werner, J. N., & DeSimone R. L. (2008). *Human Resource Development*. South Western Publishing.

Συναφή Επιστημονικά Περιοδικά
 Human Resource Management Review
 Human Resource Development International
 Team Performance Management

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

1223-4323 – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4323	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικών Γνώσεων Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (Για τους φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus υπάρχει η δυνατότητα για παράδοση εργασιών και εξέταση στην αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να έχουν πετύχει τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> – εμβάθυνση στις βασικές έννοιες διαχείρισης πόρων/ management των εκπαιδευτικών φορέων και σχέσης τους με στόχους και τον προγραμματισμό και ενίσχυση σχετικών δεξιοτήτων. – ανάπτυξη πλαισίου και περιεχομένου εκπαίδευσης (πρόγραμμα, διαγωνισμοί, κ.λπ.), με σκοπό τη δημιουργία κουλτούρας καινοτομίας και επιχειρηματικότητας στους μαθητές/μαθήτριες. – ενημέρωσή τους σχετικά με τις δυνατότητες εξωστρέφειας των εκπαιδευτικών φορέων με συμμετοχή σε σχετικές δράσεις/πρωτοβουλίες από τους ίδιους τους φορείς, αλλά και από άλλους οργανισμούς (π.χ. Τοπική Αυτοδιοίκηση). – ανάπτυξη νέων ιδεών σε επιχειρηματικά βιώσιμα σχέδια που απαντούν σε συγκεκριμένες ανάγκες της εκπαίδευσης. – ανάπτυξη κουλτούρας καινοτομίας, δημιουργικότητας και δικτύωσης, σε ήδη υπάρχοντες εκπαιδευτικούς οργανισμούς και συστήματα. – κατανόηση πρακτικών δράσεων συμμετοχής εκπαιδευτικών φορέων σε προγράμματα καινοτομίας Δήμων και άλλων φορέων. – εμβάθυνση στις έννοιες και αρχές της διαχείρισης πόρων για εκδηλώσεις και πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών φορέων στο νέο περιβάλλον της αποτελεσματικότητας κόστους αλλά και της βιώσιμης ανάπτυξης. – κατανόηση θεμελιακών αρχών του "επιχειρείν" και της διαχείρισης μάρκετινγκ από εκπαιδευτικούς φορείς. – ανάπτυξη βασικών φάσεων ενός επιχειρηματικού σχεδίου με σκοπό την αξιολόγηση της δυναμικής υλοποίησης μιας νέας ιδέας.
Γενικές Ικανότητες

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

- Ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων του εκπαιδευτικού στο πλαίσιο της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας στη σχολική τάξη.
- Ανάπτυξη κουλτούρας καινοτομίας, δημιουργικότητας και δικτύωσης στους εκπαιδευτικούς, με σκοπό την αξιοποίηση συνεργατικών δημιουργικών δράσεων εξωστρέφειας των εκπαιδευτικών οργανισμών.
- Ομαδική εργασία.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις-απαιτήσεις δημιουργικότητας, ανάληψης πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της καινοτομίας και επιχειρηματικότητας.
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων πληροφοριών.
- Προαγωγή της κριτικής, συνδυαστικής, αναλυτικής και δημιουργικής σκέψης και έκφρασης των φοιτητών/φοιτητριών.
- Καλλιέργεια της ερευνητικής δυναμικής των φοιτητών/φοιτητριών σε θέματα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το συγκεκριμένο μάθημα αφορά στις έννοιες Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας στον τομέα της Εκπαίδευσης και εστιάζει στη διαδικασία ανάπτυξης σχετικής κουλτούρας και στις πρακτικές εφαρμογής νέων ιδεών και σχετικών πρωτοβουλιών σε ήδη υπάρχοντες εκπαιδευτικούς οργανισμούς.

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Βασικές έννοιες Διαχείρισης Πόρων /Management των εκπαιδευτικών φορέων και Διοίκησης Βάσει Στόχων.
- Ανοικτά Συστήματα Καινοτομίας και εκπαίδευση.
- Φάσεις σχεδιασμού και οργάνωσης δράσεων και φορέων στο πλαίσιο της ορθολογικής διαχείρισης πόρων στον τομέα της καινοτομίας και επιχειρηματικότητας στους εκπαιδευτικούς φορείς.
- Βασικές αρχές και πρακτικές προϋπολογισμού δράσεων εκπαιδευτικών φορέων.
- Έννοιες και τύποι δικτύωσης, συνεργασιών με άλλους φορείς και οργανισμούς.
- Επιχειρηματικές στρατηγικές και ευκαιρίες για εκπαιδευτικούς φορείς.
- Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στον τομέα της εκπαίδευσης.
- Αναλυτική Δομή Επιχειρηματικών Σχεδίων Δράσης μαθητών/μαθητριών στο πλαίσιο διαγωνισμών και συναφών πρωτοβουλιών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Υποστήριξη του διδακτικού έργου μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης (e-class)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την επικοινωνία με τους φοιτητές/φοιτήτριες, καθώς και επικοινωνία μαζί τους μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	25
	Διαδραστική διδασκαλία-αλληλεπίδραση	25
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Δραστηριότητες αφομοίωσης και ανατροφοδότησης	40
	Ομαδικές δραστηριότητες	30
	Αυτόνομη/μη καθοδηγούμενη μελέτη-συγγραφή εργασίας	35
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	175

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ
<p>Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή Εργασία με Δημόσια Παρουσίασή της. Ο τελικός βαθμός προκύπτει και από το γραπτό κείμενο με βάση συγκεκριμένα κριτήρια (80%) και από την προφορική παρουσίαση (20%).</p> <p>Τα κριτήρια του γραπτού κειμένου είναι η Ανάπτυξη και Τεκμηρίωση της Εργασίας (60%) που περιλαμβάνει τη σαφήνεια του γραπτού λόγου, ικανότητα ορθής αξιοποίησης και χρήσης εννοιών και όρων που μελετήθηκαν στο πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος, κριτική και συνθετική ικανότητα ως προς την εξέταση των προσφερόμενων πηγών και πρωτοτυπία και δημιουργικότητα ως προς τη διατύπωση των προτάσεων και η Γενική Εικόνα της Εργασίας (20%) που περιλαμβάνει την Εκφραστική ικανότητα, σαφήνεια και περιεκτικότητα απαντήσεων, Οργάνωση σκέψης-Δομή γραπτού λόγου, Μορφή γραπτού δοκιμίου.</p> <p>Επίσης, στους φοιτητές/φοιτήτριες δίνονται και αναλυτικά σχόλια σχετικά με:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Τα δυνατά σημεία της εργασίας 2. Προτάσεις για βελτιώσεις σε συγκεκριμένα σημεία της εργασίας <p>Όλα τα παραπάνω κριτήρια αξιολόγησης γίνονται γνωστά στους φοιτητές/φοιτήτριες στο πρώτο μάθημα και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος της ηλεκτρονικής τάξης καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Καρυδά, Ε. Χ. (2011). Ο ρόλος της καινοτομίας στην εκπαίδευση: Σχολικές καινοτομίες. Ιδιωτική Έκδοση Κώτσος, Π. (2015). Επιχειρηματικότητα & καινοτομία: σύλληψη, σχεδιασμός, υλοποίηση και λειτουργία.

Λάρισα: Παναγιώτης Κώτσος.

Μπελαδάκης, Μ. (2007). Καινοτομίες στην Εκπαίδευση. Μετασπουδή

Ξανθάκου, Γ. (2012). Δημιουργικότητα και καινοτομία στο σχολείο και την κοινωνία. Διάδραση

Πετράκης, Π. (2012). Επιχειρηματικότητα και εκπαίδευση. Εκδότης: Ευρασία

Χρηστάκης, Μ. (2003). Περιβάλλον και εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα, Εκπαίδευση, κατάρτιση, επιμόρφωση. Εκδότης: Προπομπός

B. Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

The Journal of Entrepreneurship and Innovation in Emerging Economies

Journal of Entrepreneurship and Innovation

International journal of entrepreneurship education

International entrepreneurship and management journal

1223-4324 – ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΩΝ Τ.Π.Ε. ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4324	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΩΝ Τ.Π.Ε. ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	8	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	-Ειδικού υποβάθρου -Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (Για τους φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus υπάρχει η δυνατότητα για παράδοση εργασιών και εξέταση στην αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/OIK362/		

1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να έχουν:

1. αποκτήσει βασικές γνώσεις ΤΠΕ για χρήση τους στη διοίκηση της σχολικής μονάδας, για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του σχολείου.
2. εξοικειωθεί με τα πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιούνται στην εκπαιδευτική διαδικασία και διοίκηση.
3. κατανοήσει τη σημασία της αξιοποίησης των τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής.
4. αντιληφθεί τη χρησιμότητα και την ανάγκη ένταξης των Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην καθημερινή διοικητική λειτουργία της σχολικής μονάδας και του Διευθυντή/της Διευθύντριας.
5. αναπτύξει στρατηγικές ικανότητες για την καλύτερη, αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη οργάνωση και διοίκηση των σχολικών μονάδων, μέσω της αξιοποίησης των διαθέσιμων τεχνολογικών μέσων & εργαλείων.
6. γνωρίσει τις δυνατότητες συνεργειών και συνεργασιών στην επικοινωνία μεταξύ των μελών της σχολικής κοινότητας αλλά και μεταξύ ευρύτερων σχολικών κοινοτήτων.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες επαγγελματικές καταστάσεις-απαιτήσεις
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά σε:

Απόκτηση βασικών γνώσεων ΤΠΕ για χρήση στη διοίκηση της σχολικής μονάδας, αναφορικά με (ενδεικτικά):

- Δίκτυα - Υπολογιστικό Νέφος (Cloud Computing) - Διαδίκτυο των Πραγμάτων (Internet of Things - IoT) – 4η Βιομηχανική Επανάσταση
- Ψηφιακός μετασχηματισμός του σχολείου – το σχολείο του μέλλοντος
- Λογισμικό ανοιχτού κώδικα (Open Source Software)
- Εφαρμογές κινητών (Mobile Applications)
- ΤΠΕ στην εκπαίδευση, στη διοίκηση της Εκπαίδευσης, ως αυτόνομο γνωστικό αντικείμενο, ως μέσο για τη διδασκαλία άλλων αντικειμένων (κυρίως εκπαιδευτικά λογισμικά και εκπαιδευτικά περιβάλλοντα), ως μέσο επικοινωνίας.
- Προγράμματα ψηφιακής διαχείρισης (Google suite, wetransfer, prezi, dropbox, teamviewer, κλπ.).
- Γνωριμία με το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο (www.sch.gr) - υπηρεσίες του και αξιοποίηση των δυνατοτήτων τους.
- Γνωριμία με το My school, το ενιαίο πληροφοριακό σύστημα για τη μηχανογραφική υποστήριξη των σχολικών μονάδων και των διοικητικών δομών της εκπαίδευσης.
- Χρήση των ΤΠΕ για διαχείριση και επικοινωνία με τη σχολική κοινότητα (γονείς, καθηγητές, μαθητές) Επικοινωνία με την εκπαιδευτική κοινότητα.
- Web 2 εργαλεία και αξιοποίησή τους στην Εκπαιδευτική και διοικητική διαδικασία (προγράμματα διαχείρισης περιεχομένου - CMS, ηλεκτρονική τάξη, blogs, wikis).
- Εκπαιδευτικά αποθετήρια (Educational repositories).
- Ασφαλής χρήση του Διαδικτύου και των ψηφιακών πόρων.
- Μέσα σύγχρονης/ασύγχρονης επικοινωνίας και κοινωνικής δικτύωσης.
- Ηλεκτρονικά περιοδικά - Ψηφιακές βιβλιοθήκες, βάσεις δεδομένων και οργανωμένες πηγές πληροφοριών.

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Υποστήριξη του διδακτικού έργου μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκαίδευσης (e-class)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την επικοινωνία με τους φοιτητές/φοιτήτριες, καθώς και επικοινωνία μαζί τους μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Διαδραστική διδασκαλία-αλληλεπίδραση	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Δραστηριότητες αφομοίωσης και ανατροφοδότησης	30
	Ομαδικές δραστηριότητες	30
	Αυτόνομη/μη καθοδηγούμενη μελέτη-συγγραφή εργασίας	40
	Σύνολο Μαθήματος	200
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	<p>Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών/φοιτητριών βασίζεται: Α. Σε εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών, ομαδικών ή ατομικών, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, των οποίων η βαθμολογία αντιστοιχεί στο 50 % του τελικού συνολικού βαθμού. Β. Σε εκπόνηση τελικής γραπτής εργασίας στο τέλος της διδασκαλίας της οποίας η βαθμολογία αντιστοιχεί στο 50 % του τελικού συνολικού βαθμού.</p> <p>Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης των γραπτών εργασιών των φοιτητών/φοιτητριών είναι: η αποδεδειγμένη ευρεία χρήση βιβλιογραφικών πηγών και δεδομένων που σχετίζονται με το υπό εξέταση θέμα, η κριτική ανάλυση πρόσφατης βιβλιογραφίας – κατανόηση, ερμηνεία σύγκριση και παρουσίαση των βιβλιογραφικών και ερευνητικών δεδομένων, η πληρότητα των συμπερασμάτων και προτάσεων, η γενική δόμηση και μορφή της εργασίας (ενότητες, παραγραφοποίηση, σχήματα, πίνακες, η σαφήνεια του γραπτού λόγου), η επάρκεια παρουσίασης.</p> <p>Όλα τα παραπάνω κριτήρια αξιολόγησης γίνονται γνωστά στους φοιτητές/φοιτήτριες στο πρώτο μάθημα και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος της ηλεκτρονικής τάξης καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.</p>	

4. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> – https://www.sch.gr/ – https://en.wikipedia.org/wiki/Google_Drive#Docs,_Sheets_and_Slides – http://ebooks.edu.gr – http://photodentro.edu.gr – https://en.wikipedia.org/wiki/Internet_of_things – https://cdn.zapier.com/storage/learn_ebooks/66c3a6e092e0ee3771050331df69cbda.pdf <p>Καρασσαβίδης, Η., & Κόμης, Β. (2000). Θεωρητικά θέματα για την υποστήριξη της συνεργασίας και της μάθησης. Στων Αβούρη, Ν., Καραγιαννίδη, Χ. & Κόμης, Β. (επιμ.) Εισαγωγή στη συνεργασία</p>

υποστηριζόμενη από Υπολογιστή: Συστήματα και μοντέλα συνεργασίας για εργασία, μάθηση, κοινότητες πρακτικής και δημιουργία γνώσης (σσ. 1-16). Αθήνα: Κλειδάριθμος.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ «ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΓΩΓΗ»

1223-4131 – ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ-ΒΙΩΜΑΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4131	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ-ΒΙΩΜΑΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	9	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υποβάθρου, υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Σε περίπτωση παρακολούθησης από φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus μπορεί να γίνει στα Αγγλικά		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση του παραπάνω μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να έχουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> – κατανοήσει πλήρως τον ρόλο της Παιδαγωγικής Ψυχολογίας στη μαθησιακή και διδακτική διαδικασία, καθώς και στη διαμόρφωση θετικού σχολικού κλίματος. – αποκτήσει σφαιρική γνώση και να οικειωθούν βασικές έννοιες, όπως επαγγελματισμός, διαχείριση κρίσεων στην τάξη, διαχείριση επαγγελματικού άγχους, διαμόρφωση αποτελεσματικής και γόνιμης σχέσης εκπαιδευτικών και γονέων. – εξοικειωθεί με τη μελέτη της διεθνούς επιστημονικής αρθρογραφίας πάνω στα προαναφερόμενα θέματα. – ανακαλύψει μέσω της μελέτης των παραπάνω θεμάτων, καλές πρακτικές και τεχνικές επαγγελματικής αυτοβελτίωσης. – αποκτήσει δεξιότητες αυτομόρφωσης, μελέτης πηγών και εξαγωγής χρήσιμων για αυτούς συμπερασμάτων σε θέματα επαγγελματικής ανάπτυξης και αποτελεσματικής διδασκαλίας. – οικειωθεί με καλές πρακτικές και τεχνικές βελτίωσης της επαγγελματικής τους καθημερινότητας. – έχουν κατανοήσει το ρόλο των θετικών συναισθημάτων στην εκπαιδευτική διαδικασία και την ποιότητα ζωής των αναπτυσσόμενων προσώπων. – είναι σε θέση να προσδιορίσουν τον ρόλο του/της εκπαιδευτικού και του/της ψυχολόγου που βρίσκεται στο σχολικό πλαίσιο με βάση τις παραπάνω θεωρίες. – μπορούν να συγγράφουν και να παρουσιάζουν εργασίες κάνοντας χρήση της ξενόγλωσσας, κυρίως, βιβλιογραφίας.

<ul style="list-style-type: none"> - αντιλαμβάνονται τον ρόλο της ψυχικής ανθεκτικότητας στην προσωπική και την ολόπλευρη ανάπτυξη του ανθρώπου. - αξιοποιούν ψυχοεκπαιδευτικές τεχνικές καλλιέργειας της ψυχοκοινωνικότητας των παιδιών.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> - Ενίσχυση παιδαγωγικής συνείδησης και κατανόησης της επαγγελματικής ταυτότητας του/της εκπαιδευτικού στο σύγχρονο σχολείο. - Ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων, επαγγελματικής ηθικής και υπευθυνότητας. - Αυτόνομη εργασία-Μαθησιακή αυτορρύθμιση. - Ομαδική εργασία. - Προσαρμογή σε νέες επαγγελματικές καταστάσεις-απαιτήσεις. - Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων πληροφοριών. - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης. - Ενίσχυση της κριτικής και δημιουργικής σκέψης και έκφρασης των φοιτητών/φοιτητριών - Ενίσχυση της αυτοαξιολογικής ικανότητας των φοιτητών/φοιτητριών.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται θέματα που αφορούν στον ρόλο της Παιδαγωγικής Ψυχολογίας στην υποστήριξη της εκπαιδευτικής και διδακτικής διαδικασίας και στις θεωρητικές προσεγγίσεις για τη μάθηση του παιδιού στο κατάλληλο μαθησιακό περιβάλλον. Οι κύριοι θεματικοί άξονες του μαθήματος αφορούν στους βασικούς παράγοντες που επηρεάζουν και διαμορφώνουν το μαθησιακό περιβάλλον, όπως ο πολυμορφικός ρόλος του/της σύγχρονου εκπαιδευτικού, τα στάδια της επαγγελματικής του/της ανάπτυξης, επαγγελματικό άγχος και αποτελεσματικότητα στη διδασκαλία, δυσκολίες διαχείρισης της τάξης σε σχέση με τη διαμόρφωση υγιούς μαθησιακού περιβάλλοντος. Συμβουλευτικές δεξιότητες του/της εκπαιδευτικού. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος εντάσσονται τα 'Βιωματικά Σεμινάρια Προσωπικής Ανάπτυξης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης' διάρκειας 22 ωρών. Τα σεμινάρια αυτά αποσκοπούν στην ευαισθητοποίηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών σε θέματα επικοινωνίας και προσωπικής ανάπτυξης, όπως αναγνώριση και έκφραση συναισθημάτων, χρήση της ενσυναίσθησης ως μέσου επικοινωνίας, διαχείριση του άγχους, αντιμετώπιση προβλημάτων στον χώρο της εκπαίδευσης και άλλους εργασιακούς χώρους, ισότητα φύλων, κ.ά. Τα σεμινάρια περιλαμβάνουν βιωματικές ασκήσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται μέσω ποικίλων ψυχοθεραπευτικών μεθόδων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης διδασκαλία, βιωματικές ασκήσεις σε μικρές ομάδες, προβολή εκπαιδευτικών ταινιών, μελέτη βασικής επιστημονικής βιβλιογραφίας, παρουσίαση στην τάξη από τους φοιτητές/τις φοιτήτριες ξενόγλωσσων, κυρίως, άρθρων ή βιβλίων σχετικών με το περιεχόμενο του μαθήματος	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Διαδραστική διδασκαλία-	30

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

	αλληλεπίδραση	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Δραστηριότητες αφομοίωσης και ανατροφοδότησης	20
	Προσωπική/μη καθοδηγούμενη μελέτη/συγγραφή εργασίας	45
	Βιωματικές ασκήσεις	60
	Σύνολο Μαθήματος	225
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	<p>Μορφή γραπτού δοκιμίου</p> <p>Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών/φοιτητριών βασίζεται:</p> <p>α. Σε γραπτή εξέταση που αντιστοιχεί στο 100% της τελικής συνολικής βαθμολογίας και λαμβάνει χώρα μετά την ολοκλήρωση της διδακτικής περιόδου και αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις κριτικού αναστοχασμού μέσω της μελέτης συγκεκριμένων εκπαιδευτικών σεναρίων ή άλλων έγκυρων εκπαιδευτικών πηγών που σχετίζονται άμεσα με τις διδακτικές ενότητες που μελετήθηκαν στο πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος.</p> <p>Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης των γραπτών απαντήσεων των φοιτητών/φοιτητριών είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Παιδαγωγική ορθότητα και επιστημονική τεκμηρίωση απαντήσεων. - Ικανότητα ορθής αξιοποίησης και χρήσης παιδαγωγικών εννοιών και όρων που μελετήθηκαν - στο πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος. - Κριτική και συνθετική ικανότητα ως προς την εξέταση των προσφερόμενων πηγών. - Πρωτοτυπία και δημιουργικότητα ως προς τη διατύπωση παιδαγωγικών-διδακτικών προτάσεων. - Εκφραστική ικανότητα, σαφήνεια και περιεκτικότητα απαντήσεων. - Οργάνωση σκέψης-Δομή γραπτού λόγου. <p>β. Στην προαιρετική εκπόνηση γραπτής εργασίας από τους φοιτητές/φοιτήτριες, που βασίζεται σε συστηματική και οργανωμένη βιβλιογραφική ανασκόπηση, της οποίας η βαθμολογία αντιστοιχεί στο 30 % του τελικού συνολικού βαθμού. Στην περίπτωση αυτή, ο βαθμός της γραπτής εξέτασης αντιστοιχεί στο 70% της τελικής συνολικής βαθμολογίας.</p> <p>Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης των γραπτών εργασιών των φοιτητών/φοιτητριών είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - η αποδεδειγμένη ευρεία χρήση βιβλιογραφικών πηγών και δεδομένων που σχετίζονται με το υπό εξέταση θέμα. - η κριτική ανάλυση πρόσφατης βιβλιογραφίας - κατανόηση, ερμηνεία σύγκριση και παρουσίαση των βιβλιογραφικών και ερευνητικών δεδομένων. - η πληρότητα των συμπερασμάτων και προτάσεων. - η ορθότητα της καταγραφής των βιβλιογραφικών αναφορών (references) τόσο στο σώμα, όσο και στο τέλος της εργασίας. - η γενική δόμηση και μορφή της εργασίας (ενότητες, παραγραφοποίηση, σχήματα, πίνακες. - η σαφήνεια του γραπτού λόγου. 	

	Όλα τα παραπάνω κριτήρια αξιολόγησης γίνονται γνωστά στους φοιτητές/στις φοιτήτριες στο πρώτο μάθημα και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος της ηλεκτρονικής τάξης καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Elliott, S. N., Kratochwill, Th. R., Littlefield Cook, J., & Travers, J. F. (2008). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία* (Μεταφρ. Μ. Σόλμαν, Φρ. Καλύβα, Επιμ. Λεονταρή Αγγ. & Έφη Συγκολλίτου). Αθήνα: Gutenberg.
- Freiberg, J. (2002). Essential skills for new teachers. *Educational Leadership*, 59, 56-60.
- Koutrouba, K. (2012). A profile of effective teacher: Greek secondary education teachers' perceptions. *European Journal of Teacher Education*, 35(3), 359-374.
- Koutrouba, K. (2016). Defining teacher effectiveness in secondary education: The perceptions of Greek students. *International Journal of Learning. Teaching and Educational Research*, 15(10), 73-91.
- Μαριδάκη-Κασσωτάκη, Αικ. (2012). *Παιδαγωγική Ψυχολογία*. Αθήνα: Διάδραση
- Marzano, R., & Marzano, J. (2003). The key to classroom management. *Educational Leadership*, 61(1), 1-8.
- Papastamatis, A., Panitsidou, E., Giavrimis, P., & Papanis, E. (2008) Facilitating teachers' & educators' effective professional development. *Review of European Studies*, 1(2), 83-90.
- Slavin, R. E. (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη* (Επιστημ. Επιμελ. Κόκκινος, Κ.). Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Thornberg, R. (2008). School children's reasoning about school rules. *Research Papers in Education*, 23(1), 37-52.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ψυχολογία
Επιστήμες Αγωγής
Παιδαγωγική Επιθεώρηση
Παιδαγωγικός Λόγος
Προσχολική και Σχολική Εκπαίδευση
Journal of Educational Psychology
European Journal of Psychology of Education
Improving Schools
Educational Studies
Teaching and Teacher Education
School Effectiveness and School Improvement
International Journal of Instruction

1223-4132 – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4132	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (αγγλικά για φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/OIK183		

1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση του παραπάνω μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να καταστούν ικανοί:

- να συνειδητοποιήσουν τη σημασία των πολιτισμικών παραγόντων στη διαμόρφωση της ανθρώπινης ζωής και να διευρύνουν τους ορίζοντές τους μέσω της γνωριμίας με διαφορετικούς πολιτισμούς και μέσω μιας σφαιρικής θεώρησης του ελληνικού πολιτισμού.
- να αποκτήσουν ευρύτερη ανθρωπιστική παιδεία, να καλλιεργήσουν την κριτική τους σκέψη και να αναπτύξουν την αισθητική τους.
- να διευρύνουν τα πολιτισμικά τους ενδιαφέροντα και να καλλιεργήσουν την ευαισθησία τους σε θέματα πολιτισμού και σεβασμού της πολιτισμικής διαφορετικότητας.
- να μπορέσουν να κατανοήσουν καλύτερα τον σύγχρονο κόσμο, τους συνανθρώπους τους και τον εαυτό τους.
- να έχουν εξοικειωθεί με τη μελέτη της σχετικής επιστημονικής βιβλιογραφίας.
- να έχουν αποκτήσει γνώσεις απαραίτητες για την παρακολούθηση μαθημάτων επόμενων εξαμήνων.

Γενικές Ικανότητες

- Σεβασμός στην πολιτισμική κληρονομιά
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Ομαδική εργασία
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών
- Δημόσια παρουσίαση
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή. Οι Έννοιες του Πολιτισμού και της Πολιτισμικής Κληρονομιάς. Αρχαίοι πολιτισμοί. Μεσαιωνικοί πολιτισμοί της Ευρώπης. Ο Δυτικός πολιτισμός. Πολιτισμοί της Μέσης Ανατολής και Δυτικής Ασίας. Πολιτισμοί της ΝΑ Ασίας και Άπω Ανατολής. Προκολομβιανοί πολιτισμοί. Πολιτισμοί της Αφρικής. Πολιτισμοί της Ωκεανίας. Ελληνικός Πολιτισμός. Πολιτισμοί και Παγκοσμιοποίηση

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με Πρόσωπο Υποστήριξη του διδακτικού έργου μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης (e-class)															
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ψηφιακών διαφανειών στις διαλέξεις Πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης (e-class) Δυνατότητα ηλεκτρονικής επικοινωνίας με φοιτητές/φοιτήτριες															
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Εκπαιδευτικές επισκέψεις-Βιωματικά μαθήματα</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>Φροντιστηριακές Ασκήσεις</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Μη καθοδηγούμενη μελέτη</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>175</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	25	Εκπαιδευτικές επισκέψεις-Βιωματικά μαθήματα	35	Φροντιστηριακές Ασκήσεις	25	Εκπόνηση μελέτης (project)	30	Μη καθοδηγούμενη μελέτη	60	Σύνολο Μαθήματος	175
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις	25															
Εκπαιδευτικές επισκέψεις-Βιωματικά μαθήματα	35															
Φροντιστηριακές Ασκήσεις	25															
Εκπόνηση μελέτης (project)	30															
Μη καθοδηγούμενη μελέτη	60															
Σύνολο Μαθήματος	175															
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	<p>-Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά (Αγγλικά για φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus).</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης: α. Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων (50% του συνολικού βαθμού) β. Γραπτή Ομαδική Ερευνητική Εργασία και Δημόσια παρουσίασή της (υποχρεωτική) (50% του συνολικού βαθμού). Κριτήρια αξιολόγησης: Γνώσεις, Εκφραστική ικανότητα, Οργάνωση σκέψης, Ερευνητική ικανότητα, Κριτική και Συνθετική ικανότητα. Όλα τα παραπάνω κριτήρια αξιολόγησης γίνονται γνωστά στους φοιτητές/φοιτήτριες στο πρώτο μάθημα και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος της ηλεκτρονικής τάξης καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.</p>															

4. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Braudel, F. (2010). *Γραμματική των Πολιτισμών*. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.

Γεωργιτσογιάννη, Ε. (2011). *Εισαγωγή στην Ιστορία του Πολιτισμού*. Αθήνα: Διάδραση.

Gombrich, E. H. (2010). *Μικρή Ιστορία του Κόσμου*. Αθήνα: Πατάκης.

Cole, J., Symes, C., Coffin, J., & Stacey, R. (2005). *Western Civilizations: Their History and Their Culture*. New York: WW. Norton & Company.

Edgar, R., Hackett, N., Jewsbery, G., Molony, B., & Gordon, M. (2008). *Civilizations. Past and Present*. London: Pearson.

Judge, E., & Langdon J. (2016). *Connections: A World History*. London: Pearson

Craig, A., Graham, W., Kagan, D., Ozment, S., & Turner, F. (2016). *The Heritage of World Civilizations*. London: Pearson.

Perry, M. (2012). *Western Civilization: A Brief History*. Boston: Cengage Learning.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International Journal of Cultural Studies

International Journal of History and Cultural Studies

1223-4133 – ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4133	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα επιστημονικού και καλλιτεχνικού πεδίου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (Αγγλική για φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές/τις φοιτήτριες στο θέατρο ως παιδαγωγική και καλλιτεχνική διαδικασία και διδακτική μέθοδο. Ειδικότεροι στόχοι είναι η εμπλοκή των συμμετεχόντων στη θεωρία και πράξη της παιδαγωγικής του θεάτρου και η εξοικείωσή τους με θεατροπαιδαγωγικές μεθόδους και τεχνικές κατάλληλα εφαρμοσμένες σε βιωματικά εργαστήρια.
Γενικές Ικανότητες
Με τη συμπλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες θα πρέπει να είναι σε θέση να: <ul style="list-style-type: none"> – κατανοούν την Παιδαγωγική του Θεάτρου, ως γνωστικό αντικείμενο (Οροθέτηση, Ψυχολογική θεώρηση, Ψυχοκοινωνική διάσταση), καλλιτεχνική έκφραση και διδακτική μεθοδολογία και τις μορφές του θεάτρου στην εκπαίδευση . – κατανοούν τη σημασία του θεάτρου, της θεατρικής έκφρασης και της επικοινωνίας στην εκπαίδευση και της σημασίας του εμπυχωτή και της ομάδας. – είναι ικανοί να μπαίνουν σε θεατρικό ρόλο χρησιμοποιώντας τα εκφραστικά τους μέσα (σώμα, φωνή, λόγο). – εξοικειωθούν με τις θεατρικές - διδακτικές μεθόδους και τεχνικές (Θεατρικό Παιχνίδι, Διερευνητική Δραματοποίηση [inquiry drama]) μέσα από την εξήγηση και κατανόηση της υπό διαπραγμάτευση κοινωνικής πραγματικότητας και την ερμηνεία της σε θεατρικό ρόλο συμμετέχοντας σε θεατρικά εργαστήρια. – εξοικειωθούν με τα δομικά στοιχεία και τις τεχνικές του θεάτρου, τις Τεχνικές Θεατρικού κειμένου, τα Παιχνίδια και τις Ασκήσεις, τις Σκηνικές Πρακτικές και τις Ερωτήσεις.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Παιδαγωγική του Θεάτρου</p> <ul style="list-style-type: none"> – Το Θέατρο στην εκπαίδευση: ιστορική αναδρομή

Οδηγός Σπουδών
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

- Οροθέτηση της Παιδαγωγικής του Θεάτρου
- Ψυχολογική θεώρηση, Ψυχοκοινωνική διάσταση – Θεατρική εμπύχωση και ομάδα
- Η καλλιτεχνική υπόσταση

Διδακτική Μεθοδολογία

- Το Παιχνίδι (Θεωρίες Παιχνιδιού, Το Παιχνίδι – Αρχές και Γνωρίσματα)
- Το Θεατρικό Παιχνίδι στην Εκπαίδευση (Τι είναι το Θεατρικό Παιχνίδι; Αρχές και γνωρίσματα, Φάσεις ανάπτυξης, Λεκτικά – σωματικά – οπτικοακουστικά και υλικά ερεθίσματα και κίνητρα, Τα Αντικείμενα, Η σωματική αναπαράσταση των παιδιών).
- Διερευνητική Δραματοποίηση στην Εκπαίδευση (inquiry drama) (Η μέθοδος, Αρχές και γνωρίσματα, Μορφές, Στάδια ανάπτυξης, Ενεργοί θεατές).
- Διερευνητική Δραματοποίηση και Διαθεματική Οργάνωση της διδασκαλίας (Η Διερευνητική Δραματοποίηση ως διαθεματική διδακτική μέθοδος, Διερευνητική Δραματοποίηση και Σχέδια Εργασίας (Project), Η ευέλικτη ζώνη ως πλαίσιο αυτονομίας του δασκάλου/της δασκάλας στην οργάνωση της διδασκαλίας και μάθησης, Τα παιδιά ως ερευνητές/ερευνήτριες, Η δημιουργία λόγου και η θέση και λύση προβλήματος ως διαθεματικές και θεατρικές δεξιότητες).
- Η Θεατρική Αγωγή και το Αναλυτικό Πρόγραμμα.
- Ο Εμπυχωτής/Η Εμπυχώτρια (Η σημασία του εμπυχωτή/της εμπυχώτριας, Στοχαστική συγκίνηση και σωματική έκφραση του εμπυχωτή/της εμπυχώτριας, Η εμπύχωση του εμπυχωτή/της εμπυχώτριας, Ο εμπυχωτής/Η εμπυχώτρια ως ερευνητής/ερευνήτρια).
- Σχεδιασμός – Ανάπτυξη και Στοχαστική Αξιολόγηση Του Θεατρικού Εργαστηρίου.

Δομικά Στοιχεία και Τεχνικές του Θεάτρου

- Δομικά Στοιχεία του Θεάτρου (Δραματικό περιβάλλον, Ρόλος, Εστιακό κέντρο, Η επί σκηνής δραματική ένταση, Χρόνος, Χώρος, Εκφραστικά μέσα, Σύμβολα).
- Τεχνικές Θεατρικού κειμένου (Το θεατρικό κείμενο - Μεταγραφή αφηγηματικού σε θεατρικό κείμενο, Διάλογος, Δράση, Πλοκή, Κειμενικές τεχνικές δραματικής έντασης, Καταστάσεις, Χαρακτήρες).
- Θεατρικές Τεχνικές (Εικονική – εκφραστική αναπαράσταση, Στοχαστική διερεύνηση, Έρευνα, Αυτοσχεδιασμοί, Συμβολική αναπαράσταση, Θέατρο Μάσκας και Παντομίμας, Δάσκαλος σε ρόλο).
- Παιχνίδια και Ασκήσεις (Σωματική κίνηση και έκφραση, Χαλάρωση – Παρατηρητικότητα – Συγκέντρωση της προσοχής, Φαντασία – Μεταμορφώσεις, Φωνή – Αναπνοές – Ρυθμός, Η αναγνώριση των συμμετεχόντων, Συνεργασία και εμπιστοσύνη, Λεκτικοί αυτοσχεδιασμοί).
- Σκηνικές Πρακτικές (Σκηνική διαμόρφωση του χώρου, Κοστούμια και μακιγιάζ, Μουσική και ήχοι).
- Οι Ερωτήσεις (Οι ερωτήσεις του εμπυχωτή/της εμπυχώτριας, Τεχνικές ερώτησης, Οι ερωτήσεις των παιδιών).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με Πρόσωπο													
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Διαδίκτυο Ιστοσελίδα Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο E- class													
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>Εργαστηριακή άσκηση</td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>50</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	18	Εργαστηριακή άσκηση	18	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	39	Αυτοτελής Μελέτη	50
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις	18													
Εργαστηριακή άσκηση	18													
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50													
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	39													
Αυτοτελής Μελέτη	50													

	Σύνολο Μαθήματος	175
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	<p>Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται:</p> <p>α) με διαμορφωτική αξιολόγηση κατά τη διάρκεια των μαθημάτων σε θεατρικό ρόλο και εκτός ρόλου (προσωπικά ημερολόγια, φύλλα αξιολόγησης, συζήτηση και άλλα κείμενα που αφορούν σε θεατρικές τεχνικές)</p> <p>β) με παράδοση γραπτής εργασίας (2500 λέξεων καθεμιά).</p> <p>Κριτήρια αξιολόγησης: Η δημιουργικότητα μέσα από την πρωτοτυπία, την ευελιξία και την ευχέρεια της σκέψης στη διαπραγμάτευση των ζητημάτων και στην ανάληψη θεατρικού ρόλου. Αξιοποίηση των πολλαπλών οπτικών γωνιών για θέση και λύση προβλημάτων, της σκηνικής δράσης, του αναστοχασμού με στόχο τη μεταγνωστική διαδικασία. Αξιοποίηση της επιστημονικής μεθόδου με ανάδειξη της προβληματικής, των σχετικών ερωτημάτων, των υποθέσεων και της σύνολης διερεύνησης των θεματικών πεδίων.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Courtney, R. (1994). *Drama and Feeling: An Aesthetic Theory*. Downsville, Ontario: McGill-Queens University Press.

Heathcote, D., & Bolton, G. (1995). *Drama for Learning, Dorothy Heathcote's Mantle of the Expert Approach to Education*. Portsmouth: Heinemann.

O'Toole, J. (1992). *The Process of Drama: Negotiating Art and Meaning*. London: Routledge.

Wagner, B.-J. (1998). *Educational Drama and Language Arts: What Research Shows*. Portsmouth: Heinemann.

Άλκηστις [Κοντογιάννη], (2008). *Μαύρη αγελάδα, άσπρη αγελάδα. Δραματική τέχνη στην εκπαίδευση και διαπολιτισμικότητα*. Αθήνα: Τόπος.

Γραμματάς, Θ., & Μουδατσάκις, Τ. (2008). *Θέατρο και πολιτισμός στο σχολείο για την επιμόρφωση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης*. Ρέθυμνο: Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.

Κουρετζής, Λ. (2008). *Το Θεατρικό Παιχνίδι και οι διαστάσεις του*. Αθήνα: Ταξιδευτής.

Μουδατσάκις, Τ. (2005). *Το θέατρο ως πρακτική τέχνη στην εκπαίδευση. Από τον Stanislavsky, τον Brecht και τον Grotowski στο σκηνικό δοκίμιο*. Αθήνα: Εξάντας.

Παπαδόπουλος, Σ. (2007). *Με τη Γλώσσα του Θεάτρου. Η διερευνητική δραματοποίηση στη διδασκαλία της Γλώσσας*. Αθήνα: Κέδρος.

Παπαδόπουλος, Σ. (2010). *Παιδαγωγική του Θεάτρου*. Αυτοέκδοση: Αθήνα.

Παπαδόπουλος, Σ. (2021). *Θέατρο στην εκπαίδευση και αρχαία ελληνική σκέψη. Μίμησις τοῦ καλλίστου βίου*. Αθήνα: Παπαζήσης.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

-*The Journal of Applied Theater and Performance*

-*Educational Theatre Journal*

1223-4134 – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4134	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου – υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (Αγγλική για φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/OIK297/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Ο στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές/τις φοιτήτριες στο αντικείμενο της μεθοδολογίας έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες. Ειδικότερα, στο μάθημα οι φοιτητές/φοιτήτριες θα εκπαιδευτούν σε δράσεις αναλυτικής ικανότητας, ώστε να αντιλαμβάνονται πώς να αποκτούν και να κρίνουν τα ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα, να διατυπώνουν ερευνητικές υποθέσεις και να επιλέγουν την κατάλληλη μεθοδολογία ανάλυσης αυτών, χρησιμοποιώντας το αντίστοιχο λογισμικό πρόγραμμα.
Γενικές Ικανότητες
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών. Εργαστηριακές ασκήσεις.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στην επιστημονική εργασία. Σχεδιασμός και υλοποίηση έρευνας. Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στην ιστορία της τέχνης και του πολιτισμού. Ορισμός, στόχοι και χαρακτηριστικά της ποιοτικής πρωτογενούς έρευνας. Μέθοδοι ποιοτικής έρευνας: μελέτη περίπτωσης, εθνογραφική έρευνα, έρευνα δράσης, βιογραφία. Προσεγγίσεις και μέθοδοι συλλογής δεδομένων στην ποιοτική έρευνα. Βιβλιογραφική έρευνα. Ανάλυση των επιστημονικών κειμένων, καθώς και οι τρόποι αναζήτησης πηγών σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Διατύπωση ερευνητικών υποθέσεων. Μορφές δεδομένων. Ταξινόμηση στατιστικών δεδομένων. Δειγματοληψία. Κωδικοποίηση δεδομένων και δημιουργία βάσης δεδομένων. Καταχώρηση- Παρουσίαση δεδομένων. Βασικοί ορισμοί και στατιστικό υπόβαθρο. Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων: Ανάλυση συσχέτισης. Έλεγχοι ανεξαρτησίας. Έλεγχοι για τη διαφορά των μέσων.
----

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
-------------------------	--------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	65
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	55
	Ασκήσεις	55
	Σύνολο Μαθήματος	175
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις στο τέλος του εξαμήνου και ασκήσεις κατά τη διάρκεια αυτού.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Ζαφειρόπουλος, Κ. (2005). <i>Πώς γίνεται μία επιστημονική εργασία</i>. Εκδόσεις Κριτική,.</p> <p>Ψαρρού, Μ. Κ., & Ζαφειρόπουλος, Κ. (2001). <i>Επιστημονική Έρευνα</i>. Εκδόσεις Γ. Δάρδανος - Κ. Δάρδανος..</p> <p>Νόβα-Καλτσούνη, Χ. (2006). <i>Μεθοδολογία Εμπειρικής Έρευνας Στις Κοινωνικές Επιστήμες Ανάλυση Δεδομένων με τη Χρήση του Spss 13</i>. Γ. Δάρδανος - Κ. Δάρδανος.</p> <p>Creedy, J. (2008). <i>Research without tears: from the first ideas to published output</i>. Edward Elgar.</p>

1223-4231 – ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ & ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4231	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		8
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (αγγλικά για φοιτητές erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/OIK254		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση του παραπάνω μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να καταστούν ικανοί: <ul style="list-style-type: none"> – να κατανοούν τα κύρια καλλιτεχνικά ρεύματα της ευρωπαϊκής τέχνης και τα έργα των μεγάλων δημιουργών. – να αποκτήσουν ευρύτερη ανθρωπιστική παιδεία, να καλλιεργήσουν την κριτική τους σκέψη και να αναπτύξουν την αισθητική τους. – να κατανοήσουν τη σημασία της τέχνης για τον άνθρωπο. – να συνειδητοποιήσουν τον παιδευτικό ρόλο της τέχνης. – να έχουν εξοικειωθεί στην έρευνα και στη μελέτη της σχετικής διεθνούς επιστημονικής βιβλιογραφίας. – να έχουν εξοικειωθεί με εκπαιδευτικά προγράμματα σχετικά με την τέχνη.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> – Σεβασμός στην πολιτισμική κληρονομιά – Ατομική εργασία – Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών – Δημόσια παρουσίαση – Σχεδιασμός και διαχείριση έργων – Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής – Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή- Έννοιες. Η Τέχνη και ο Άνθρωπος. Οι Απαρχές της Ευρωπαϊκής Τέχνης. Κύρια Καλλιτεχνικά Ρεύματα: Αναγέννηση-Μανιερισμός-Μπαρόκ-Κλασικισμός-Ροκοκό-Νεοκλασικισμός-Ρομαντισμός-Ρεαλισμός-Ιμπρεσιονισμός-Μεταϊμπρεσιονιστικά Ρεύματα- Αφαίρεση- Φοβισμός- Εξπρεσιονισμός-Κυβισμός- Σουρεαλισμός- Μοντερνισμός και Παράδοση- Μεταμοντερνισμός- Σύγχρονη Τέχνη. Ιστορία της Νεοελληνικής Τέχνης. Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες εξοικειώνονται με τη διοργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων μετά από παρακολούθηση ανάλογων βιωματικών δράσεων σε σχολικές μονάδες, μουσεία, ιδρύματα και φορείς που ασχολούνται με την εκπαίδευση και τον πολιτισμό και με ακόλουθο σχολιασμό και καταγραφή απόψεων. Η διάρκεια των βιωματικών δράσεων είναι 12 ώρες και αποσκοπούν στην εξοικείωση των ΜΦ με τη διοργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων μετά από παρακολούθηση ανάλογων βιωματικών δράσεων σε μουσεία, ιδρύματα και φορείς που ασχολούνται με την εκπαίδευση και τον πολιτισμό και με ακόλουθο σχολιασμό και καταγραφή απόψεων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με Πρόσωπο Υποστήριξη του διδακτικού έργου μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης (e-class)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ψηφιακών διαφανειών στις διαλέξεις Πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης (e-class) Δυνατότητα ηλεκτρονικής επικοινωνίας με φοιτητές/φοιτήτριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	25
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις-Βιωματικά μαθήματα	35
	Πρακτική Άσκηση	35
	Εκπόνηση Μελέτης (project)	30
	Μη καθοδηγούμενη μελέτη	75
	Σύνολο Μαθήματος	200
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά (Αγγλικά για φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus). Μέθοδοι αξιολόγησης: α. Ανάπτυξη δοκιμίου (50% του συνολικού βαθμού) β. Γραπτή Ατομική Ερευνητική Εργασία και Δημόσια παρουσίασή της (υποχρεωτική) (50% του συνολικού βαθμού). Κριτήρια αξιολόγησης: Γνώσεις, Εκφραστική ικανότητα, Οργάνωση σκέψης, Ερευνητική ικανότητα, Κριτική και Συνθετική ικανότητα. Όλα τα παραπάνω κριτήρια αξιολόγησης γίνονται γνωστά στους φοιτητές/στις φοιτήτριες στο πρώτο μάθημα και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος της ηλεκτρονικής τάξης καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
Chambers, M., Grew, R., Herlihy, D., Rabb, Th, & Wolloch, I. (1987). *The Western Experience*. New York: Alfred A. Knopf.
Châtelet, A., Groslier, B. P., & Χρήστου Χ. (1990). *Ιστορία της Τέχνης*. Αθήνα: Βιβλιόραμα
Gardner H., Kleiner F., & Mamiya, C. (2006). *Art Through the Ages*. Belmont: Wadsworth/Thomson Learning.
Gombrich, E. H. (1998). *Το Χρονικό της Τέχνης*. Αθήνα: MIET.
Honour, H., & Fleming, J. (2009). *A World History of Art*. London: Laurence King Publishing.
Χαραλαμπίδης, Α. (2010). *Τέχνη. Βλέπω. Γνωρίζω. Αισθάνομαι*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Χόνορ, Χ., & Φλέμινγκ, Τ. (2002). Ιστορία της Τέχνης. Αθήνα: Ε. Γ. Σαραφίδου & ΣΙΑ Ε.Ε.
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
Art History
Art Journal

1223-4232 – ΜΟΥΣΕΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4232	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΟΥΣΕΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (Αγγλικά για Φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.dhee.hua.gr/index.php/el/programma-spoudon-ekp-pms/b-ex-ekp-pms		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να έχουν εξοικειωθεί τόσο σε θεωρητικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο εφαρμογής με: <ul style="list-style-type: none"> – την έννοια και τη λειτουργία του σύγχρονου μουσείου, – τις βασικές ομάδες κοινού των μουσείων και τα χαρακτηριστικά τους, – το αντικείμενο της μουσειοπαιδαγωγικής, – τις έννοιες «τυπική εκπαίδευση», «μη τυπική εκπαίδευση», «άτυπη μάθηση» – τις σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις στην έννοια της μάθησης – τους διαφορετικούς τύπους νοημοσύνης και τα διαφορετικά στυλ μάθησης – τις βασικές αρχές επικοινωνίας μουσείων και ομάδων κοινού, – τους κύριους τύπους μουσειοπαιδαγωγικών δράσεων, εντός και εκτός μουσείου, – τη βασική μεθοδολογία ανάπτυξης μουσειοπαιδαγωγικών δράσεων, εντός και εκτός μουσείου, σε σχέση με συγκεκριμένες ομάδες κοινού, – την έρευνα αξιολόγησης
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> – Εξοικείωση με την έννοια του σύγχρονου μουσείου διεθνώς. – Συνειδητοποίηση του αυξημένου παιδαγωγικού ρόλου του σύγχρονου μουσείου. – Κατανόηση του ρόλου του μουσειοπαιδαγωγού στο σύγχρονο μουσείο. – Κατανόηση των δυνατοτήτων των εκπαιδευτικών στην ενίσχυση της σχέσης σχολείο – μουσείο, αλλά και αντίστροφα. – Σχεδιασμός και διαχείριση μουσειοπαιδαγωγικών δράσεων μέσα στη σχολική τάξη ή και εκτός αυτής.

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών.
- Ενίσχυση της κριτικής και δημιουργικής σκέψης και έκφρασης.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων.
- Προσαρμογή σε νέες επαγγελματικές απαιτήσεις.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα προσεγγίζει την έννοια της μουσειακής εκπαίδευσης υπό το πρίσμα σύγχρονων επιστημολογικών προσεγγίσεων για την επικοινωνία και τη μάθηση και στη συνέχεια προσφέρει τα μεθοδολογικά εργαλεία για τον σχεδιασμό δραστηριοτήτων παιδαγωγικής του ελεύθερου χρόνου στα μουσεία. Παράλληλα, παρέχει τη δυνατότητα στους φοιτητές και στις φοιτήτριες να εξοικειωθούν με την εφαρμογή εκπαιδευτικών δράσεων μέσα από επισκέψεις σε μουσεία και την παρουσίαση επιτυχημένων παραδειγμάτων από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Συζήτηση Επισκέψεις σε μουσεία Υποστήριξη του διδακτικού έργου μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης (e-class)														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες, καθώς και επικοινωνία μαζί τους μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>25</td></tr><tr><td>Διαδραστική διδασκαλία-αλληλεπίδραση</td><td>35</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>40</td></tr><tr><td>Εκπαιδευτικές επισκέψεις</td><td>30</td></tr><tr><td>Προσωπική/μη καθοδηγούμενη μελέτη/συγγραφή εργασίας</td><td>45</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>175</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	25	Διαδραστική διδασκαλία-αλληλεπίδραση	35	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	40	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	30	Προσωπική/μη καθοδηγούμενη μελέτη/συγγραφή εργασίας	45	Σύνολο Μαθήματος	175
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	25														
Διαδραστική διδασκαλία-αλληλεπίδραση	35														
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	40														
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	30														
Προσωπική/μη καθοδηγούμενη μελέτη/συγγραφή εργασίας	45														
Σύνολο Μαθήματος	175														
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών/φοιτητριών γίνεται στα ελληνικά και βασίζεται: (1) Σε γραπτή εξέταση που αντιστοιχεί στο 50% της τελικής βαθμολογίας, λαμβάνει χώρα μετά την ολοκλήρωση της διδακτικής περιόδου και αποτελείται από τρεις (3) ερωτήσεις κριτικού αναστοχασμού εκ των οποίων πρέπει να απαντηθούν οι δύο (2). Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης των γραπτών απαντήσεων των φοιτητών/φοιτητριών είναι: <ul style="list-style-type: none"> - Επιστημονική τεκμηρίωση απαντήσεων. - Κριτική και συνθετική ικανότητα ως προς την εξέταση των προσφερόμενων πηγών. - Εκφραστική ικανότητα, σαφήνεια και περιεκτικότητα απαντήσεων. - Οργάνωση σκέψης - Δομή και ποιότητα του γραπτού λόγου. (2) Στην υποχρεωτική εκπόνηση γραπτής εργασίας, η βαθμολογία της οποίας αντιστοιχεί στο 50 % του τελικού βαθμού.														

	<p>Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης των γραπτών εργασιών είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - η ποιότητα της δημόσιας παρουσίασης - η κριτική αξιοποίηση της βιβλιογραφίας - η πρωτότυπη σκέψη - η πληρότητα συμπερασμάτων και προτάσεων - η ορθότητα καταγραφής των βιβλιογραφικών αναφορών - η δομή και η συνολική παρουσίαση της εργασίας - η σαφήνεια και η ποιότητα του γραπτού λόγου
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Falk, J., & Dierking, L. (2000). *Learning from Museums: Visitor Experiences and the Making of Meaning*. AltaMira Press.

Gardner, G. (1983). *Frames of Mind. The Theory of Multiple Intelligences*. New York: Basic Books.

Hein, G. (1998). *Learning in the Museum*. London: Routledge.

Hooper-Greenhill, E. (2007). *Museums and Education. Purpose, pedagogy, performance*. London: Routledge.

Lord, B. (ed.) (2007). *The Manual of Museum Learning*. AltaMira Press.

Βέμη, Μ., & Νάκου, Ε. (Επιμ.). (2010). *Μουσεία και Εκπαίδευση*. Αθήνα: νήσος.

Νάκου, Ε. (2001). *Μουσεία: Εμείς, τα Πράγματα και ο Πολιτισμός*. Αθήνα: Νήσος.

Νικονάνου, Ν. (2010). *Μουσειοπαιδαγωγική – Από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Πατάκης.

Νικονάνου, Ν., & Κασβίκης, Κ. (επιμ.) (2008). *Εκπαιδευτικά Ταξίδια στο Χρόνο. Εμπειρίες και ερμηνείες του παρελθόντος*. Αθήνα: Πατάκης.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Museum Education

Museumedu

Museum and society

Τετράδια Μουσειολογίας

1223-4233 – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4233	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	ΣΥΝΟΛΟ	3	7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου, Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (Αγγλικά για φοιτητές/τριες Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/modules/document/?course=ΟΙΚ252		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να: <ul style="list-style-type: none"> – κατανοούν τα βασικά αίτια που έχουν προκαλέσει τη σημερινή παγκόσμια κρίση του περιβάλλοντος. – αναγνωρίζουν την άρρηκτη σχέση ανάμεσα στην παραγωγή τροφής για την ανθρωπότητα με την υποβάθμιση του περιβάλλοντος σε παγκόσμιο επίπεδο. – συσχετίζουν τον υπερπληθυσμό, την υπερκατανάλωση και την τεχνολογία με τα παγκόσμια προβλήματα του περιβάλλοντος. – εφαρμόζουν πρακτικούς τρόπους μείωσης του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος. – αντιλαμβάνονται την αναπτυξιακή διάσταση των πολιτιστικών εκδηλώσεων. – εξοικειωθούν με τη μελέτη της διεθνούς επιστημονικής αρθρογραφίας πάνω στα προαναφερόμενα θέματα.
Γενικές Ικανότητες
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή – Η σχέση ανθρώπου περιβάλλοντος, Οι πληθυσμιακές πιέσεις στο περιβάλλον, Υπάρχει «καλή» κατανάλωση; Οικονομία, Πολιτισμός και Περιβάλλον, Η ανθρώπινη διατροφή ως παράγοντας επιβάρυνσης, Περιβαλλοντική Αγωγή, Περιβαλλοντικά ηθική διαβίωση - Το περιβαλλοντικό μας αποτύπωμα, Πολιτισμός, Ανάπτυξη και Περιβαλλοντικές επιπτώσεις, Οι επιπτώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα αρχαία μνημεία
----

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, Ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την επικοινωνία με τους φοιτητές/φοιτήτριες, επικοινωνία με τους φοιτητές/φοιτήτριες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>36</td> </tr> <tr> <td>Βιωματική άσκηση</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>72</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td>42</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>175</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	36	Βιωματική άσκηση	25	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	72	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	42	Σύνολο Μαθήματος	175
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
Διαλέξεις	36												
Βιωματική άσκηση	25												
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	72												
Προετοιμασία για τις εξετάσεις	42												
Σύνολο Μαθήματος	175												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	<p>Η αξιολόγηση πραγματοποιείται μέσω της παράδοσης τελικής γραπτής ατομικής εργασίας στην Ελληνική γλώσσα. Η επιλογή του θέματος της εργασίας γίνεται προκαταβολικά σε συνεννόηση με τους διδάσκοντες/διδάσκουσες. Το θέμα της εργασίας είναι σχετικό με το περιεχόμενο του μαθήματος. Οι φοιτητές/φοιτήτριες με μαθησιακές δυσκολίες εξετάζονται προφορικά.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης γίνονται γνωστά στο πρώτο μάθημα και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο eclass καθόλη τη διάρκεια του εξαμήνου</p>												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- de la Fuente, D., Vega, J. M., Viejo, F., & Morcillo, I. D. M. (2013). Mapping air pollution effects on atmospheric degradation of cultural heritage. *Journal of Cultural Heritage*, 14(2), 138-145.
- Lawrence, R. J. (2003). Human Ecology and its applications. *Landscape and Urban Planning*, 65, 31-40.
- Scott, A. (2000). *The cultural economy of cities*. London: Sage publications.
- Throsby, D. (2001). *Economics and culture*. Cambridge University Press, UK.
- Wackernagel, M., & Rees, W. (1996). *Our Ecological Footprint: Reducing Human Impact on the Earth*. New Society Publishers.
- Μπιτσάνη, Ε. (2004). *Πολιτισμική διαχείριση και περιφερειακή ανάπτυξη. Σχεδιασμός πολιτιστικής πολιτικής και πολιτιστικού προϊόντος*. Αθήνα: Εκδόσεις Διόνικος.
- Σκουλικίδης, Θ. (2000). *Διάβρωση και συντήρηση των δομικών υλικών των μνημείων*. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης
- Φλογαΐτη, Ε. (2006). *Εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφορία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Journal of Cultural Heritage
Landscape and Urban Planning

1223-4234 – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4234	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	8	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υπόβαθρου Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική - Αγγλική (για φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.dhee.hua.gr/index.php/el/2017-03-22-08-50-25/2017-03-28-08-48-45		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στο τέλος του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα :</p> <ul style="list-style-type: none"> – έχει εμβαθύνει στις βασικές έννοιες και αρχές της διαχείρισης πολιτιστικών πόρων στο νέο περιβάλλον της πολιτισμικής βιομηχανίας. – κατανοεί τις βασικές, θεμελιακές αρχές του «επιχειρείν» και της διαχείρισης μάρκετινγκ στην πολιτισμική βιομηχανία. – είναι σε θέση να προσδιορίσει τις εναλλακτικές ευκαιρίες πολιτισμικού τουρισμού, στο πλαίσιο της ανάδειξης του ιστορικού και καλλιτεχνικού πλούτου παράλληλα με τον φυσικό πλούτο της χώρας. – μπορεί να αναπτύξει τις βασικές φάσεις ενός επιχειρηματικού σχεδίου με σκοπό την αξιολόγηση της δυνητικής υλοποίησης μιας νέας ιδέας στο χώρο του Πολιτισμού και του Τουρισμού. – κατανοεί τους τρόπους συναξιοποίησης όλων των διατιθέμενων πόρων με τη σύζευξη των τεχνοκρατικών στοιχείων του τουρισμού και των άυλων, αξιακών θεμελιακών στοιχείων του πολιτισμού.
Γενικές Ικανότητες
<p>Το μάθημα αποσκοπεί στις εξής δεξιότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών κατά την έρευνα αγοράς – Λήψη αποφάσεων – Αυτόνομη εργασία – Ομαδική εργασία – Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών – Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα – Αναλυτική σκέψη σύζευξης πολιτιστικών αξιών και διαχείρισης πόρων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες :</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ο πολιτισμός ως αγαθό - Έννοιες Πολιτισμικής Βιομηχανίας, προβληματισμοί. – Φάσεις σχεδιασμού και οργάνωσης πολιτισμικών δράσεων και φορέων στο πλαίσιο της ορθολογικής διαχείρισης πόρων. – Βασικές αρχές και πρακτικές προϋπολογισμού πολιτιστικών δράσεων. – Βασικές έννοιες και εφαρμογή ‘ολοκληρωμένου’ μάρκετινγκ στον τομέα των υπηρεσιών και του πολιτισμού. – Σημασία και βασικές έννοιες της Εξυπηρέτησης και Ικανοποίησης επισκεπτών. – Επικοινωνίες μάρκετινγκ στον πολιτισμό – ο ρόλος της τεχνολογίας. – Βιώσιμες πρακτικές σε πολιτιστικούς φορείς. – Ο πολιτισμός ως αγαθό και η σχέση του με τον τουρισμό. – Πολιτισμικός τουρισμός: εννοιολογικές προσεγγίσεις, ιδιαιτερότητες, σημασία για τον επιχειρηματικό κόσμο. – Μορφές πολιτισμικού τουρισμού. – Ανάλυση των πολιτισμικών τουριστών. Ο ρόλος της εξυπηρέτησης πελατών στον πολιτισμό και τουρισμό. – Από την ιδέα στην πράξη – Βασικές έννοιες επιχειρηματικότητας. – Επιχειρηματικές στρατηγικές και ευκαιρίες στον τομέα του πολιτισμού και του πολιτισμικού τουρισμού. – Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στον τομέα του πολιτισμού.
----

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη & Ανάλυση Βιβλιογραφίας</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή (ομαδικής) εργασίας</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση εργασίας & παρακολούθηση άλλων παρουσιάσεων</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Συζήτηση/Καταιγισμός ιδεών (brainstorming)</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Μη καθοδηγούμενη Μελέτη</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>200</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	40	Μελέτη & Ανάλυση Βιβλιογραφίας	25	Συγγραφή (ομαδικής) εργασίας	40	Παρουσίαση εργασίας & παρακολούθηση άλλων παρουσιάσεων	40	Συζήτηση/Καταιγισμός ιδεών (brainstorming)	20	Μη καθοδηγούμενη Μελέτη	35	Σύνολο Μαθήματος	200
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Διαλέξεις	40																
Μελέτη & Ανάλυση Βιβλιογραφίας	25																
Συγγραφή (ομαδικής) εργασίας	40																
Παρουσίαση εργασίας & παρακολούθηση άλλων παρουσιάσεων	40																
Συζήτηση/Καταιγισμός ιδεών (brainstorming)	20																
Μη καθοδηγούμενη Μελέτη	35																
Σύνολο Μαθήματος	200																
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	<p>Γλώσσα Αξιολόγησης : Ελληνική - Αγγλική (Erasmus Students) Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή Εργασία με Δημόσια Παρουσίασή της. Ο τελικός βαθμός προκύπτει και από το γραπτό κείμενο με βάση συγκεκριμένα κριτήρια (80%) και από την προφορική παρουσίαση (20%). Τα κριτήρια του γραπτού κειμένου είναι η Ανάπτυξη και Τεκμηρίωση της Εργασίας (60%) και η Γενική Παρουσίαση της Εργασίας (συμπερ. έκφρασης και εικόνας) (20%). Επίσης, στους φοιτητές/φοιτήτριες δίνονται και αναλυτικά</p>																

	σχόλια σχετικά με 1. Τα δυνατά σημεία της εργασίας 2. Προτάσεις για βελτιώσεις σε συγκεκριμένα σημεία της εργασίας
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Βερνίκος, Ν., Δασκαλοπούλου, Σ., Μπαντιμαρούδης, Φ., Μπούμπαρης, Ν., & Παπαγεωργίου, Δ. (επιμ.) (2005). Πολιτιστικές βιομηχανίες. Διαδικασίες, Υπηρεσίες, Αγαθά. Αθήνα: Κριτική.
- Βουδούρη, Δ., & Στράτη Α. (επιμ.) (1999). Η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο – κείμενα δημοσίου δικαίου 3. Αθήνα – Κομοτηνή: Σάκκουλας.
- Λάββας, Γ. (1997). Πολιτιστική Κληρονομιά. Κορυφαία Μνημειακά συγκροτήματα του Ελλαδικού Χώρου. Αθήνα: Ε.Κ.Π.Α.
- Παυλογεωργάτος, Γ. (2009). Διατήρηση της Υλικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Αθήνα: Γκιούρδας.
- Κόνσολα, Ν. (1994). Η διεθνής προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.
- Bernstein, J. S. (2006). *Arts Marketing Insight: The Dynamics of Building and Retaining Performing Arts Audiences*. John Wiley & Sons Inc.
- Brindle, M., & Devereaux, C. (2011). *The Arts Management Handbook, New Directions for Students and Practitioners*. Taylor & Francis Inc.
- Byrnes, W. J. (2014). *Management and the Arts*. Taylor & Francis Ltd
- McNulty, Tom (2005), *Art Market Research, A Guide to Methods and Sources*, McFarland & Co Inc.
- Peckham, R. S. (2003). *Rethinking heritage : cultures and politics in Europe*. London ; New York : I.B.Tauris.
- Varbanova, L. (2012). *Strategic Management in the Arts*. Taylor & Francis Ltd.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International Journal of Cultural Management
Journal of Cultural Management and Policy

1223-4331 – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4331	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (αγγλικά για φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/OIK298		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση του παραπάνω μαθήματος οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/μεταπτυχιακές φοιτήτριες αναμένεται να γνωρίζουν τόσο θεωρητικά, όσο και σε επίπεδο εφαρμογής: <ul style="list-style-type: none">
– τη σημασία του πολιτισμού και της πολιτισμικής κληρονομιάς στην οργάνωση πολιτισμικών διαδρομών.
– τους τρόπους συγκρότησης μιας πολιτισμικής διαδρομής.
– τη διασύνδεση των πολιτιστικών διαδρομών με τις τουριστικές δραστηριότητες των Ειδικών και Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού.
– τη διεπιστημονική διάσταση της σχέσης Τουρισμού, Πολιτισμού και τις δυνατότητες συνέργειας των δύο.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none">
– Σεβασμός στην πολιτισμική κληρονομιά.
– Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον.
– Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
– Δημόσια παρουσίαση.
– Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
– Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στον πολιτισμό και τον Τουρισμό. Η σημασία των πολιτιστικών διαδρομών για τον σύγχρονο άνθρωπο. Χαρακτηριστικά των Ειδικών Μορφών Τουρισμού. Οι νέες προσεγγίσεις στην έννοια του πολιτιστικού πόρου. Πολιτιστικός Τουρισμός: χαρακτηριστικά, εξελίξεις. Ζητήματα σχετικά με τον Θρησκευτικό και Προσκυνηματικό Τουρισμό.
----

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με Πρόσωπο Υποστήριξη του διδακτικού έργου μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης (e-class)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ψηφιακών διαφανειών στις διαλέξεις Πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης (e-class) Δυνατότητα ηλεκτρονικής επικοινωνίας με φοιτητές/φοιτήτριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	25
	Μελέτη και Ανάλυση της Βιβλιογραφίας	35
	Ασκήσεις	15
	Συγγραφή εργασίας	40
	Μη καθοδηγούμενη μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	175
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά (Αγγλικά για φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus). Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτή Εργασία (40%), Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις στο τέλος του εξαμήνου (60%). Κριτήρια αξιολόγησης: Γνώσεις, Εκφραστική ικανότητα, Οργάνωση σκέψης, Ερευνητική ικανότητα, Κριτική και Συνθετική ικανότητα. Όλα τα παραπάνω κριτήρια αξιολόγησης γίνονται γνωστά στους φοιτητές/φοιτήτριες στο πρώτο μάθημα και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος της ηλεκτρονικής τάξης καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Dionyssopoulou, P., Lagos, D., & Tsartas, P. (2003). European Union Policy Framework on Cultural Tourism. *Tourism Today*, 3(1), 1-17.

Κοκκώσης, Χ., Τσάρτας, Π., & Γκρίμπα, Ε. (2010). *Ειδικές και Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού: ζήτηση και προσφορά νέων προϊόντων τουρισμού*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Manologlou, E., Markou, A., Tsartas, P. (2001). Domestic Tourism in Greece and Special Interest Destinations: The Role of Alternative Forms of Tourism, *ANATOLIA*, 12(1), 35-45.

Maroudas, L., & Tsartas, P. (2005). Alternative Tourism and Regional Development in Greece: Management and Policy Issues. *The Journal of Management Sciences and Regional Development*, 5, 57-83.

Pappas N., & Tsartas, P. (2009). Tourism Development and Impacts: Lessons from the Island of Rhodes, Greece. *Acta Turistica*, 21(2), 184-209.

Stavrinoudis, T., Tsartas, P., & Chatzidakis, G. (2011). Studying the major supply factors and business choices that affect the growth rate of wine tourism in Greece. *Current Issues in Tourism*, 0, 1-21.

Τσάρτας, Π. (1996). *Ταξίδια, Τουρίστες, Τόποι: κοινωνιολογικές προσεγγίσεις στον τουρισμό*. Αθήνα: Εξάντας.

Tsartas, P. (2003). Tourism Development in Greek insular and coastal areas: socio-cultural changes and crucial policy issues. *Journal of Sustainable Tourism*, 2 & 3, 116 - 133.

Tsartas, P., Despotaki, G., & Sarantakou, E. (2015). New trends for Tourism Products: the issue of Tourism Resources. *Journal of Tourism Research*, 10, 194-204.

Tsartas, P., & Lagos, D. (2007). Regional structuring of tourism employment in Greece. *Asian Journal of Tourism and Hospitality Management Research*, 1(1), 139-149.

Τσάρτας, Π., & Λύτρας, Π. (επιμέλεια) (2017). *Τουρισμός, Τουριστική Ανάπτυξη: Συμβολές Ελλήνων Επιστημόνων*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Tourism Research, Journal of Sustainable Tourism, Tourism Today

1223-4332 – ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4332	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργαστηριακές ασκήσεις	3	8	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.dhee.hua.gr/index.php/el/2017-03-22-08-50-25/2017-03-28-08-48-45		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/μεταπτυχιακές φοιτήτριες θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> – να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τις τεχνολογίες με τις οποίες μπορεί να αποτυπωθεί και να διαδοθεί το πολιτισμικό περιεχόμενο στη σημερινή ψηφιακή εποχή. – να εξοικειωθούν με τα εργαλεία και τα πρότυπα χρησιμοποιούν τα υπάρχοντα ψηφιακά αποθετήρια. – να αξιολογούν το ψηφιακό περιεχόμενο των πολιτιστικών οργανισμών. – να κατανοούν τις δυνατότητες, αλλά και τα όρια της σημερινής τεχνολογίας. – να σχεδιάζουν και να υλοποιούν ψηφιακά έργα που αναδεικνύουν πολιτισμικά αγαθά. – να προετοιμαστούν για τις τεχνολογίες του μέλλοντος και τις δυνατότητες που θα προσφέρουν για την ανάδειξη των πολιτισμικών αγαθών.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> – Ανάλυση και σύνθεση γνώσης και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών. – Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις. – Αυτόνομη εργασία. – Ομαδική εργασία. – Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον. – Σχεδιασμός και διαχείριση έργων. – Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών και η χρήση τους στην παρουσίαση και ανάδειξη

πολιτισμικών αγαθών. Εξοικείωση με την έννοια των μεταδεδομένων. Ψηφιοποίηση ήχου, μουσικών συλλογών, εικόνας, κινούμενης εικόνας (video). Ψηφιακές Βιβλιοθήκες. Εργαλεία και πρότυπα που χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση της ψηφιακής πληροφορίας από τους αντίστοιχους διεθνείς οργανισμούς. Μουσειολογία και Πληροφορική. Κυβερνοχώρος, Πολυμέσα και Τέχνη. Τρισδιάστατα Γραφικά για αποτύπωση μιας Εικονικής και Επαυξημένης Πραγματικότητας. Ενημέρωση και Επικοινωνία στον Παγκόσμιο Ιστό.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο													
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Εργαστηριακή εκπαίδευση με χρήση Η/Υ - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες και στη γενικότερη υποστήριξη της Μαθησιακής Διαδικασίας 													
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Δραστηριότητα</th> <th style="text-align: center;">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td style="text-align: center;">50</td> </tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td> <td style="text-align: center;">50</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή Εργασιών</td> <td style="text-align: center;">50</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td style="text-align: center;">50</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td style="text-align: center;">200</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	50	Εργαστηριακή Άσκηση	50	Συγγραφή Εργασιών	50	Αυτοτελής Μελέτη	50	Σύνολο Μαθήματος	200
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις	50													
Εργαστηριακή Άσκηση	50													
Συγγραφή Εργασιών	50													
Αυτοτελής Μελέτη	50													
Σύνολο Μαθήματος	200													
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά (Αγγλικά για φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus). Η αξιολόγηση των φοιτητών/φοιτητριών γίνεται τόσο με γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου, όσο και με την εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών. Γραπτή εξέταση: 60% της τελικής βαθμολογίας. Εργαστηριακές εργασίες: 40% της τελικής βαθμολογίας. Όλα τα παραπάνω κριτήρια αξιολόγησης γίνονται γνωστά στους φοιτητές/φοιτήτριες στο πρώτο μάθημα και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος της ηλεκτρονικής τάξης καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.</p>													

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
Κοκκώνης, Μ., Μπαντιμαρούδης, Φ., & Πασχαλίδης, Γ. (2010). Ψηφιακά μέσα - Ο πολιτισμός του ήχου και του θεάματος. Εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΕ.
Μπούνια, Α., Οικονόμου, Μ., Πιτσιάβα, Ε. (2010). Η χρήση νέων τεχνολογιών σε μουσειακά εκπαιδευτικά προγράμματα: Αποτελέσματα έρευνας στα ελληνικά μουσεία. Στο Βέμη, Μ. & Νάκου, Ε. (επιμ.), Μουσεία και Εκπαίδευση (σελ. 335-347). Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος.
Βερνίκος, Ν., Δασκαλοπούλου, Σ., Μπαντιμαρούδης, Φ., Μπουμπάρης, Ν., & Παπαγεωργίου, Δ. (2005). Πολιτιστικές βιομηχανίες. Εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΕ.

1223-4333 – ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4333	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα γενικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (Αγγλική για φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/modules/document/?course=ΟΙΚ185		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να έχουν: <ul style="list-style-type: none">
– κατακτήσει γνωσιακά βασικά σημεία της ιστορίας του μαθητικού και νεανικού εντύπου στην Ελλάδα και την Ευρώπη και του ρόλου που αυτά έπαιξαν στην Εκπαίδευση και στην παιδαγωγική των νέων.
– αποκτήσει έναν ικανοποιητικό βαθμό εξοικείωσης με τη θεωρία της λογοτεχνίας και τις διδακτικές της εφαρμογές, καθώς και με ζητήματα που αφορούν στη σχέση κοινωνικών ζητημάτων και λογοτεχνικής γραφής (η μετανάστευση στη νεανική λογοτεχνία, το φύλο στη λογοτεχνία, κ.λπ.).
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none">
– Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
– Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
– Αυτόνομη εργασία.
– Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται, σε ένα πρώτο μέρος, οι βασικές περίοδοι ανάπτυξης του νεανικού και του μαθητικού εντύπου στην Ελλάδα μέσα από την ιστορία του, τους κυριότερους σταθμούς του και μέσα από συγκρίσεις με ευρωπαϊκά αντίστοιχα έντυπα. Σε ένα δεύτερο μέρος, μελετούμε τη νεανική λογοτεχνία μέσα από σύγχρονες θεματικές: η φεμινιστική νεανική λογοτεχνία, η νεανική λογοτεχνία και το ζήτημα της μετανάστευσης, και άλλα κοινωνικά ζητήματα. Μελετούμε, επίσης, τη θέση του λογοτεχνικού κειμένου στην εκπαίδευση: εξετάζονται οι σύγχρονες θεωρίες της λογοτεχνίας και της διδακτικής, καθώς και η διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση των λογοτεχνικών κειμένων σε σχολικά περιβάλλοντα.
----

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με Πρόσωπο																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Στη διδασκαλία χρησιμοποιείται ppt και η ηλεκτρονική πλατφόρμα του e-class.																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>Δοκιμασία προόδου</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Ατομική εργασία</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση εργασίας</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>175</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	35	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	70	Δοκιμασία προόδου	10	Ατομική εργασία	30	Παρουσίαση εργασίας	10	Τελικές εξετάσεις	20	Σύνολο Μαθήματος	175
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Διαλέξεις	35																
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	70																
Δοκιμασία προόδου	10																
Ατομική εργασία	30																
Παρουσίαση εργασίας	10																
Τελικές εξετάσεις	20																
Σύνολο Μαθήματος	175																
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (Αγγλική για φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus).</p> <p>Δοκιμασία προόδου με ερωτήσεις ανάπτυξης σύντομου δοκιμίου. Γραπτή εργασία και παρουσίασή της.-Τελικές εξετάσεις: ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου. Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι αναρτημένα στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος.</p>																

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη βιβλιογραφία

Αποστολίδου Β., Καπλάνη, Β., & Χοντολίδου, Ε. (επιμ., 2000). *Διαβάζοντας λογοτεχνία στο σχολείο. Μία νέα πρόταση διδασκαλίας*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Καλογήρου, Τ., & Λαλαγιάννη, Κ. (επιμ., 2005). *Η Λογοτεχνία στο σχολείο. Θεωρητικές προσεγγίσεις και διδακτικές εφαρμογές στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Κανατσούλη, Μ., & Πολίτης, Δ. (επιμ. 2010). *Το σύγχρονο εφηβικό μυθιστόρημα. Από την ποιητική της εφηβείας στην αναζήτηση της ερμηνείας της*. Αθήνα: Πατάκης.

Καρπόζηλου, Μ. (1987). *Ελληνικός Νεανικός Τύπος 1830-1914*. Αθήνα: Ίστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας.

Κατσίκη-Γκίβαλου, Α. (1995). *Το θαυμαστό ταξίδι*. Αθήνα: Πατάκης.

Μαλαφάντης, Κ. (2015). *Παιδαγωγική της Λογοτεχνίας. Η θεωρία, τα πρόσωπα και τα κείμενα*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Τσιλιμένη, Τ. (επιμ. 2009). *Σύγχρονα κοινωνικά θέματα στην ελληνική παιδική και νεανική λογοτεχνία*. Εκδόσεις Εργαστηρίου Λόγου και Πολιτισμού Παν/μίου Θεσσαλίας.

Φρυδάκη, Ε. (2003). *Η θεωρία της λογοτεχνίας στην πράξη της διδασκαλίας*. Αθήνα: Κριτική.

Lalagianni, V., & Moura, J.-M. (eds) (2014). *Espace méditerranéen: Écriture de l' exil, migrance et discours postcolonial*. Amsterdam: Rodopi.

Lalagianni, V. (2009). From exclusion to familiarity: the question of Otherness in contemporary Greek literature for young readers. *Neohelicon*, XXXVI(1), 55–63.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Children's Literature

Journal of Adolescent & Adult Literacy

1223-4334 – ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ & ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1223-4334	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις μέσα στην αίθουσα & ασκήσεις σε μικρές ομάδες	3	8	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά και Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/OIK235/		

1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το συγκεκριμένο μάθημα έχει ως σκοπό τη βαθύτερη κατανόηση της σχέσης της τροφής με τον πολιτισμό και την παράδοση. Πιο συγκεκριμένα, στο μάθημα αυτό θα διερευνηθεί η ανθρώπινη τροφή και διατροφή σε σχέση με τον πολιτισμό, τη θρησκεία, τη σκέψη, τη συμπεριφοράς, τα συναισθήματα και τις κοινωνικές σχέσεις. Με την ολοκλήρωση του παραπάνω μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none">
έχουν εξοικειωθεί με τις αρχές της ανθρωπολογίας της διατροφής και να έχουν κατανοήσει τις βαθύτερες σχέσεις μεταξύ πολιτισμού, τροφής και διατροφικής συμπεριφοράς του ανθρώπου.
έχουν αναπτύξει γνωστικές δεξιότητες στην ανεύρεση και κατανόηση της σύγχρονης επιστημονικής βιβλιογραφίας σε θέματα εξέλιξης της ανθρώπινης διατροφής και των επιπτώσεων του σύγχρονου τρόπου διατροφής στην υγεία.
έχουν επεξεργαστεί τις δυνατότητες αξιοποίησης της παράδοσης και του διατροφικού πολιτισμού, με στόχο την αειφόρο ανάπτυξη, σε πολλά επίπεδα, της σύγχρονης κοινωνίας.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none">
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεματικές ενότητες: η Διατροφή ως στοιχείο Πολιτισμού, η Διατροφική Παράδοση στην Ελλάδα, Ανθρωπολογία της Διατροφής, η Παλαιολιθική Διατροφή, η Παραδοσιακή Μεσογειακή Διατροφή και Υγεία, Διατροφική Συμπεριφορά, Τρόφιμα, Ιδεολογία και Συναισθήματα, οι Κοινωνικές Διαστάσεις της Διατροφής, Τροφή και Συμβολισμός, η Διατροφή στην Αρχαία Ελλάδα και στο Βυζάντιο, Θρησκεία και Διατροφή, Παχυσαρκία, Διατροφικές συνήθειες: Αλληλεπίδραση πολιτισμού και βιολογίας, Η εξέλιξη στις γεύσεις των Ελλήνων/Ελληνίδων, Η εξέλιξη των μαγειρικών σκευών, Ο Πολιτισμός της διατροφής στο Αιγαίο: ένας οδηγός αρετής για τις σύγχρονες κοινωνίες, Τοπικές κουζίνες και κουζίνες του κόσμου, Βιώσιμη Κατανάλωση και Πολιτισμός, Παγκόσμια Επισιτιστική Κρίση.

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	ΝΑΙ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις μέσα στην αίθουσα	30
	Ασκήσεις σε μικρές ομάδες, μέσα στην αίθουσα	31
	Προσωπική μελέτη	139
	Σύνολο Μαθήματος	200
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ	<p>Γραπτή εξέταση (5 ερωτήσεις ανάπτυξης από τις οποίες επιλέγονται οι 3 ερωτήσεις (70% της τελικής βαθμολογίας). Υποχρεωτική εργασία με μορφή συστηματικής βιβλιογραφικής ανασκόπησης (30% της τελικής βαθμολογίας). Κριτήρια Αξιολόγησης της Εργασίας: Κριτήρια: % του βαθμού (max.): Εισαγωγή 10%, Κριτική ανάλυση, πρόσφατης βιβλιογραφίας, κατανόηση, ερμηνεία και σύγκριση των υπαρχόντων δεδομένων 50%, Αποδεδειγμένη ευρεία χρήση βιβλιογραφικών πηγών και δεδομένων 10%, Συστάσεις και συμπεράσματα 5%, Σωστός τρόπος γραφής των βιβλιογραφικών αναφορών 5%, Πιστή τήρηση των οδηγιών προς τους συγγραφείς του περιοδικού Ecology of Food & Nutrition 15%, Σωστή χρήση ελληνικής γλώσσας 5%, Σύνολο 100%.</p>	

4. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
Το ηλεκτρονικό βιβλίο των Ματάλα & Grivetti (2015) με τίτλο ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, το οποίο είναι διαθέσιμο διεύθυνση <http://repository.kallipos.gr/handle/11419/3801>.
Ματάλα, Α.-Λ., & Χουλιάρας, Α. (2005). Η Διατροφή στον 21ο αιώνα: Γεωγραφίες της Αφθονίας και της Στέρησης. Εκδόσεις Παπαζήση.
Anderson, E. N. (2005). *Everyone Eats: Understanding Food & Culture*. University Press.
Grivetti, L. E. (2003). *Cultural Aspects of Nutrition: The Integration of Art and Science*. Oxford Brookes University Press.
Lupton, D. (1996). *Food, the Body & the Self*. SAGE Publications.
McIntosh, A. (1996). *Sociologies of Food and Nutrition*. Plenum Press.
Mennell, S., Murcott, A., & van Otterloo, A. H. (1994). *The Sociology of Food: Eating, Diet & Culture*. SAGE Publications.
Montanari, M. (1997). *Πείνα και Αφθονία στην Ευρώπη*. Ελληνικά Γράμματα.
Panter-Brick, C., Layton, R., & Rowley-Conwy, P. (2001). *Hunter-Gatherers: An Interdisciplinary Perspective*. Cambridge University Press.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
Ecology of Food & Nutrition, Appetite, Ethnicity and Health, Food, Culture & Society, Journal of Ethnic Foods

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	-	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ		
	30		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδικού υποβάθρου, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Η ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) γίνεται μετά την παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών του ΠΜΣ Εκπαίδευση και Πολιτισμός και την επιτυχή εξέταση σε αυτά, πλην το πολύ δύο (2).-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική Γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(1) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να:

- α) έχουν αποκτήσει μια ολοκληρωμένη επιστημονική γνώση σχετικά με το θέμα που διαπραγματεύτηκαν
- β) έχουν αποκτήσει μία ολοκληρωμένη επιστημονική γνώση σχετικά με τη μεθοδολογία συγγραφής επιστημονικής μελέτης
- γ) είναι σε θέση να αναδεικνύουν την ιδιαιτερότητα του πεδίου μιας έρευνας
- δ) έχουν κατακτήσει τεχνικές συλλογής ερευνητικών δεδομένων
- ε) είναι σε θέση να κατανοούν και να αναγνωρίζουν τις ιδιαίτερες δυσχέρειες ανεύρεσης επιστημονικών τεκμηρίων
- στ) είναι σε θέση να διατυπώνουν επιστημονικά τεκμηριωμένα επιχειρήματα
- ζ) μπορούν να αναλύουν τον ερευνητικό σχεδιασμό μιας μελέτης
- η) έχουν αναπτύξει δεξιότητες για την εκπόνηση, παρουσίαση και υποστήριξη μελέτης δημοσιεύσιμης σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά ή/και ανακοινώσεις σε διεθνή και επιστημονικά συνέδρια

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα διακρίσεων εν γένει
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Επιστημονική δεοντολογία

(2) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η εκπόνηση Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) είναι υποχρεωτική, εκπονείται ατομικά και συνιστά μια αυτοτελή επιστημονική και συστηματική προσέγγιση και ανάλυση ενός θέματος, στηρίζεται στη διαθέσιμη τεχνολογία και υπάρχουσα βιβλιογραφία και αξιοποιεί τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών. Ως γλώσσα εκπόνησης της ΜΔΕ καθορίζεται είτε η ελληνική είτε η αγγλική. Σε περίπτωση που αυτή είναι γραμμένη στην ελληνική, περιλαμβάνεται μια εκτεταμένη περίληψη στην αγγλική γλώσσα, ενώ σε περίπτωση που είναι γραμμένη στην αγγλική, περιλαμβάνεται μια εκτεταμένη περίληψη στην ελληνική.
2. Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) εισηγείται τον ορισμό Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής για κάθε ΜΔΕ, μέλος της οποίας και συντονιστής/-τρια είναι ο/η αντίστοιχος/-η επιβλέπων/-ουσα. Τον ορισμό της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής εγκρίνει η Συνέλευση του Τμήματος. Η τελική ανάθεση των ΜΔΕ γίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης του/της

Διευθυντή/-τριας του ΠΜΣ.

3. Οι φοιτητές/-τριες καταθέτουν ηλεκτρονικά στη Γραμματεία του ΠΜΣ αίτηση με το θέμα της Δ.Ε. τους, αφού προηγουμένως έχουν επικοινωνήσει και συνεργαστεί με τους/τις διδάσκοντες/-ουσες και έχουν λάβει τη σύμφωνη γνώμη τους. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. σε εύλογο χρονικό διάστημα κοινοποιεί σε φοιτητές/-τριες και διδάσκοντες/-ουσες τη λίστα των δηλωθέντων θεμάτων. Οι διδάσκοντες/-ουσες ελέγχουν τα θέματα που τους/τις αφορούν και εφόσον συμφωνούν, προτείνουν δυο ακόμη διδάσκοντες/ουσες ως μέλη της τριμελούς επιτροπής για την αξιολόγηση της ΜΔΕ. Κάθε διδάσκων/-ουσα στο Π.Μ.Σ. μπορεί να αναλάβει την επίβλεψη έως τεσσάρων (4) διπλωματικών εργασιών ανά ακαδημαϊκό έτος. Οι φοιτητές/-τριες θα πρέπει να έρχονται σε επικοινωνία με τον/την επιβλέποντα/-ουσα σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά το διάστημα εκπόνησης της ΜΔΕ. Επιπλέον, κατά την εκπόνηση της ΜΔΕ ο/η μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια θα πρέπει υποχρεωτικά να παρακολουθήσει τουλάχιστον δυο (2) παρουσιάσεις εξέτασης ΜΔΕ άλλου/-ης μεταπτυχιακού/-ής φοιτητή/-τριας της Ειδίκευσης στην οποία ανήκει.

4. Μετά το πέρας της συγγραφής της ΜΔΕ και με σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντα/-ουσας, ο/η μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια παραδίδει αντίτυπο της ΜΔΕ στα μέλη της Τριμελούς επιτροπής. Η ΜΔΕ υποστηρίζεται δημόσια σε προκαθορισμένη ώρα με διάρκεια έως τριάντα (30) λεπτά, ενώπιον των μελών της Τριμελούς Επιτροπής, η οποία στη συνέχεια καταθέτει την τελική βαθμολογία της ΜΔΕ. Η δημόσια υποστήριξη ορίζεται σε συνεννόηση με τον/την επιβλέποντα καθηγητή/τρια και πραγματοποιείται τρεις (3) φορές το χρόνο, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων των προηγούμενων εξαμήνων, στο τέλος των εξεταστικών περιόδων (αρχές Οκτωβρίου, αρχές Μαρτίου και τέλος Ιουνίου).

5. Η ΜΔΕ κατατίθεται, με τη σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντα/-ουσας, στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στην ολοκληρωμένη μορφή της, τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από τη δημόσια υποστήριξή της. Η χρονική διάρκεια εκπόνησης, παράδοσης και επιτυχούς αξιολόγησης της ΜΔΕ δεν μπορεί να ξεπερνά τα δύο επιπλέον ακαδημαϊκά εξάμηνα μετά το τέλος των τεσσάρων (4) εξαμήνων σπουδών του ΠΜΣ. Ειδικότερα, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των τεσσάρων (4) ακαδημαϊκών εξαμήνων Σπουδών, ο φοιτητής/η φοιτήτρια έχει δικαίωμα παράτασης δύο (2) επιπλέον ακαδημαϊκών εξαμήνων, με στόχο την ολοκλήρωση, παράδοση στην τριμελή επιτροπή παρακολούθησης και επιτυχή αξιολόγηση της ΜΔΕ..

6. Σε περίπτωση απόρριψης της ΜΔΕ καθορίζεται από τη Σ.Ε. νέα ημερομηνία αξιολόγησης τουλάχιστον τρεις (3) μήνες μετά την πρώτη κρίση. Κατά το διάστημα αυτό ο/η μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια έχει υποχρέωση να κάνει τυχόν διορθώσεις, που ζήτησε η Τριμελής επιτροπή. Σε περίπτωση επανάληψης της απόρριψης της ΜΔΕ, ο/η μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια χάνει τη φοιτητική του/της ιδιότητα και αποβάλλεται από το Π.Μ.Σ. Κατ' εξαίρεση σε περίπτωση σοβαρού προβλήματος υγείας και μετά την προσκόμιση στη Σ.Ε. επίσημης βεβαίωσης από Δημόσιο Νοσοκομείο, η Σ.Ε. μπορεί να παρατείνει την προθεσμία υποβολής και υποστήριξης της ΜΔΕ για ένα (1) επιπλέον ακαδημαϊκό εξάμηνο. Μετά την εκπνοή και της παραπάνω χρονικής παράτασης και σε περίπτωση μη επιτυχούς ολοκλήρωσης και αξιολόγησης της ΜΔΕ, ο/η μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια χάνει τη φοιτητική του/της ιδιότητα.

7. Μετά την επιτυχή δημόσια υποστήριξη της ΜΔΕ ο/η μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια υποχρεούται να αποθέσει την εργασία σε ηλεκτρονική μορφή στο Ιδρυματικό Αποθετήριο της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προδιαγραφές που προβλέπονται στις αποφάσεις του Τμήματος και τον Κανονισμό Λειτουργίας της Β.Κ.Π.

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο καθοδήγηση και εποπτεία Μέθοδοι σύγχρονης/ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ή μεικτού συστήματος εκπαίδευσης (blended learning)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/- τριες

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
<p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας/εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Εκπόνηση ΜΔΕ (σχεδιασμός & υλοποίηση έρευνας)	200
	Συγγραφή ΜΔΕ	200
	Υποστήριξη ΜΔΕ	40
	Εξατομικευμένη καθοδήγηση και συμβουλευτική	10
	Σύνολο Μαθήματος (15 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	450
	<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η γλώσσα συγγραφής της ΜΔΕ είναι η ελληνική (με εκτεταμένη περίληψη στην αγγλική), και σε ειδικές περιπτώσεις η αγγλική (με εκτεταμένη περίληψη στην ελληνική) με τη σύμφωνη γνώμη της ΣΕ, και ορίζεται μαζί με τον ορισμό του θέματος. Η έκταση της ΜΔΕ προτείνεται να μην ξεπερνά τις 20.000 λέξεις συμπεριλαμβανομένης της βιβλιογραφίας.</p> <p>Δημόσια παρουσίαση της ΜΔΕ ενώπιον τριμελούς επιτροπής.</p> <p>Ο βαθμός της ΜΔΕ προκύπτει από τον μέσο όρο των βαθμών των τριών εξεταστών/-τριών. Η εξέταση είναι επιτυχής αν ο τελικός βαθμός είναι ανώτερος ή ίσος του έξι (6).</p> <p>Ποιοτικά κριτήρια αξιολόγησης ΜΔΕ: πληρότητα και ποιότητα του περιεχομένου, βαθμός κατανόησης του θέματος & ανταπόκρισης στις απαιτήσεις του, τοποθέτηση/προσανατολισμός σε σχέση με την τρέχουσα μεθοδολογία και διεθνή βιβλιογραφία, επιτυχής δημόσια υποστήριξη και εξέταση.</p> <p>Οι μέθοδοι και τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών αναφέρονται αναλυτικά στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες. Ανατροφοδότηση στο πλαίσιο όλων των σταδίων της εκπόνησης της ΜΔΕ παρέχεται σε όλη της διάρκεια της υλοποίησής της μέσω της καθοδήγησης από τον επιβλέποντα/την επιβλέπουσα αλλά και με τη βοήθεια της ηλεκτρονικής τάξης του μαθήματος.</p>

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
- Παρέχεται εξατομικευμένη βιβλιογραφία από τον/την επιβλέποντα/ουσα και την τριμελή επιτροπή σε κάθε φοιτητή/-τρια
- Συναφής βιβλιογραφία:
- American Psychological Association. (2010). *The publication manual of the American Psychological Association* (6th ed.). Washington: APA.
- Babbie, E. (2011). *Εισαγωγή στην Κοινωνική Έρευνα*. Επιμ. Κ. Ζαφειρόπουλος, Μτφ: Γ. Βογιατζής. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K.R.B. (2008). *Research Methods in Education*. Αθήνα: Μεταίχμιο. ISBN: 9789604552849

- Eco, U. (1994). *Πως γίνεται μια διπλωματική εργασία*. Αθήνα: Νήσος.
- Howard, K., & Sharp, J. (1998). *Η επιστημονική μελέτη*. Μτφ: Β. Νταλάκου. Αθήνα: Gutenberg.
- Preece, R. (1994). *Starting research: An introduction to academic research and dissertation writing*. London: Continuum.
- Ρούσσος, Π. (2012). *Σύντομος Οδηγός Συγγραφής Ερευνητικής Έκθεσης*. Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας. Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Για τη διασφάλιση της ομοιομορφίας, οι Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες (ΜΔΕ) θα πρέπει να έχουν την παρακάτω μορφή σύμφωνα και με τις οδηγίες της βιβλιοθήκης (<http://www.library.hua.gr/>):

- Εξώφυλλο (με βάση το υπόδειγμα)
- Σελίδα τίτλου (με βάση το υπόδειγμα)
- Ευχαριστίες (προαιρετικά)
- Περιεχόμενα (όπου παρουσιάζεται ο Πίνακας περιεχομένων με σελίδες)
- Κύριο μέρος διατριβής
- Παράρτημα

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ: Η διάσταση της σελίδας πρέπει να είναι Α4, τα περιθώρια 2 εκ. πάνω, κάτω και δεξιά και 2,5 εκ. αριστερά, η στοίχιση πλήρης, η γραμματοσειρά θα πρέπει να υποστηρίζει ελληνικούς χαρακτήρες (π.χ. Times New Roman, Arial), με μέγεθος 12 και το διάστιχο 1,5 εκ. Μεταξύ των παραγράφων πρέπει να μεσολαβεί 1,5 διάστιχο κενό. Προτείνεται οι Διατριβές να δομούνται με Κεφάλαια ή να περιλαμβάνουν Κεφάλαια. Η αρίθμηση των Κεφαλαίων και υποκεφαλαίων να γίνεται με αραβικούς αριθμούς π.χ. 1.1., 1.2. ή 1.1.1., 1.2.1., 1.2.2. κ.ο.κ.

Το **κύριο μέρος της ΜΔΕ** θα πρέπει να περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες και υπο-ενότητες:

1. Περίληψη (στα Ελληνικά και Αγγλικά) και λέξεις κλειδιά
2. Εισαγωγή
3. Μέθοδος
4. Αποτελέσματα
5. Συζήτηση
6. Βιβλιογραφία
7. Παραρτήματα

Προτείνεται η έκταση της ΜΔΕ να μην ξεπερνά τις 20.000 λέξεις συμπεριλαμβανομένων των βιβλιογραφικών πηγών.

Περίληψη

Κατατοπιστική σύνοψη του σχεδιασμού, των πεπραγμένων και των ευρημάτων της μελέτης. Να είναι δομημένη στις ακόλουθες ενότητες: Εισαγωγή και Σκοπός, Υλικό και Μέθοδος, Αποτελέσματα, Συμπεράσματα. Συστήνεται να μην ξεπερνά τις 500 λέξεις.

Λέξεις-κλειδιά Αμέσως μετά την Περίληψη να παρατίθενται έως 5 λέξεις-κλειδιά. Αυτές πρέπει να αντιπροσωπεύουν διεθνείς όρους λεξικογράφησης.

Εισαγωγή

Παρουσίαση του επιστημονικού υποβάθρου στην περιοχή ερευνητικού ενδιαφέροντος της ΜΔΕ με συστηματικό τρόπο. Αρχικά θα πρέπει να πραγματοποιηθεί ανασκόπηση στο ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο και ακολούθως στο εξειδικευμένο θέμα του ευρύτερου αντικειμένου της διατριβής. Στη συνέχεια θα πρέπει να αναδειχθεί το ερευνητικό κενό και να γίνει αναγνώριση των θεμάτων που χρήζουν διερεύνησης.

Σκοπός Στην παράγραφο αυτή θα πρέπει να αναφερθούν τα ερευνητικά κενά στη βιβλιογραφία του γνωστικού αντικειμένου και, στη συνέχεια, οι υποθέσεις και οι συγκεκριμένοι στόχοι που αποτελούν το αντικείμενο έρευνας της ΜΔΕ.

Μέθοδος

Παρουσίαση των μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν για την υλοποίηση της ΜΔΕ. Συστήνεται να χωριστεί σε επιμέρους υπο-ενότητες:

- Στατιστική ανάλυση, θα πρέπει να αναφερθούν οι στατιστικές μέθοδοι, δηλ., τα περιγραφικά στατιστικά μέτρα που χρησιμοποιήθηκαν (π.χ. μέση τιμή, τυπική απόκλιση, διάμεσος & τεταρτημόρια, ποσοστά), οι στατιστικές μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν για τον έλεγχο των υποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων για τον έλεγχο των προϋποθέσεων ορθής εφαρμογής των παραμετρικών ή μη-παραμετρικών κριτηρίων, οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν για την εξέταση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των παραμέτρων, η στατιστική ισχύς των ελέγχων, και τέλος το στατιστικό λογισμικό που χρησιμοποιήθηκε.
- Σχεδιασμός της έρευνας, όπου περιγράφεται αν είναι εμπειρική έρευνα, μελέτη περίπτωσης, μελέτη παρέμβασης, ή συστηματική ανασκόπηση, ο τόπος και το χρονικό διάστημα διεξαγωγής.
- Συμμετέχοντες της έρευνας, όπου περιγράφεται αναλυτικά το μέγεθος του δείγματος που χρησιμοποιήθηκε, ο τρόπος δειγματοληψίας (π.χ. απλή τυχαία, κατά συστάδες, μη συστηματική δειγματοληψία), ο τρόπος επιλογής του δείγματος (κριτήρια επιλογής και αποκλεισμού των συμμετεχόντων/-ουσών), το ποσοστό συμμετοχής (αν πρόκειται για μελέτη σε ανθρώπους), ο τρόπος συλλογής των δεδομένων (προσωπική συνέντευξη, αυτοσυμπληρούμενα, τηλεφωνικά, κλπ.), καθώς και το χρονοδιάγραμμα της μελέτης.
- Ερευνητικά εργαλεία, όπου παρουσιάζονται με λεπτομερή τρόπο τα εργαλεία [ερωτηματολόγια, ψυχομετρικά, παρατήρηση, συνέντευξη, πείραμα κλπ.] που χρησιμοποιήθηκαν στη μελέτη).
- Διαδικασία όπου περιγράφεται η διαδικασία που ακολουθήθηκε προκειμένου να γίνει η συλλογή των δεδομένων της έρευνας. Σε αυτό το μέρος της εργασίας δηλώνεται ότι η έρευνα έγινε με βάση τις αρχές Βιοηθικής για ανθρώπους και ζώα, όπως ορίζει η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και η ελληνική νομοθεσία. Σε περιπτώσεις ερευνών που αφορούν ανθρώπους, πρέπει να διευκρινίζεται ότι τηρήθηκε η Διακήρυξη του Ελσίνκι (1989) και ότι οι συμμετέχοντες/-ουσες είχαν ενημερωθεί για τους σκοπούς της μελέτης και εγγράφως συναινέσει για την

συμμετοχή τους σε αυτή. Στην ενότητα αυτή αναγράφεται και τυχόν σύγκρουση συμφερόντων που μπορεί να υπήρχε κατά τη διεξαγωγή της έρευνας.

Αποτελέσματα

Παρουσιάζονται με ακρίβεια και σαφήνεια τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την επεξεργασία των δεδομένων. Στην παρούσα ενότητα δεν σχολιάζονται τα ευρήματα, ούτε αναφέρονται ευρήματα άλλων εργασιών. Είναι επιθυμητό τα αποτελέσματα να παρουσιάζονται με τη μορφή πινάκων, και γραφημάτων. Οι πίνακες και τα γραφήματα πρέπει να έχουν κατάλληλες λεζάντες έτσι ώστε να μπορεί ο αναγνώστης να αντιληφθεί τι εκφράζουν χωρίς να ανατρέχει στο κείμενο. Η κωδικοποίηση των δεδομένων της έρευνας προτείνεται να γίνεται με τη βοήθεια του στατιστικού πακέτου SPSS. Το κεφάλαιο των αποτελεσμάτων χωρίζεται σε δύο βασικές ενότητες:

- Την περιγραφική στατιστική επεξεργασία. Η αποτύπωση γίνεται με τη χρήση πινάκων, σχεδιαγραμμάτων ή γραφημάτων και συνοπτικό σχολιασμό κάθε ενός από αυτά.
- Την επαγωγική στατιστική επεξεργασία. Παρουσιάζονται συσχετίσεις μεταβλητών ή άλλη στατιστική ανάλυση δεδομένων (π.χ. ανάλυση παραγόντων ή παλινδρομική ανάλυση κλπ.).

Συζήτηση

Η ενότητα αυτή συνδέεται με την εισαγωγή και ιδιαίτερα την υπο-ενότητα του Σκοπού της μελέτης. Αρχικά θα πρέπει να αναφερθούν συνοπτικά τα αποτελέσματα-κλειδιά συναρτήσεως των αντικειμενικών στόχων της μελέτης. Ακολούθως, θα πρέπει να ερμηνευτούν συνολικά τα αποτελέσματα, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της μελέτης και τους πιθανούς περιορισμούς. Τα ευρήματα της μελέτης θα πρέπει να συγκριθούν με αυτά άλλων ερευνητών που εξέτασαν το ίδιο ή παρόμοια θέματα και να συζητηθούν οι διαφορές ή ομοιότητες που προκύπτουν.

Περιορισμοί: Πρέπει να αναφερθούν και να συζητηθούν οι περιορισμοί της μελέτης, λαμβάνοντας υπόψη πιθανές πηγές συστηματικών σφαλμάτων. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να περιγραφεί και κάθε προσπάθεια αντιμετώπισης των πιθανών πηγών συστηματικών σφαλμάτων.

Συμπεράσματα: Η ενότητα αυτή θα πρέπει να κλείνει τη ΜΔΕ με συζήτηση ευρύτερης αποδοχής των ευρημάτων, προοπτικές από την εφαρμογή τους, συστάσεις για τη δημόσια υγεία οι οποίες προκύπτουν από τα ευρήματα της ΜΔΕ ή συστάσεις για μελλοντική διερεύνηση του θέματος μέσω της διεξαγωγής επιπλέον μελετών, ακόμα και διατύπωση πιθανών ερωτημάτων που προέκυψαν από τα αποτελέσματα που παρουσιάστηκαν.

Βιβλιογραφία

Στην ενότητα αυτή γίνεται η καταχώρηση όλων των βιβλιογραφικών πηγών που έχουν χρησιμοποιηθεί στη διατριβή (βιβλία, κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους, άρθρα σε περιοδικά, ανακοινώσεις σε πρακτικά συνεδρίων κλπ.). Τα στοιχεία σε κάθε βιβλιογραφική παραπομπή πρέπει να δίνονται σύμφωνα με τις οδηγίες για συγγραφείς του American Psychological Association (APA) (<https://apastyle.apa.org/instructional-aids/reference-examples.pdf>).

Οι αναφορές συστήνεται να είναι πρόσφατες (συνήθως της τελευταίας 10ετίας) εκτός αν πρόκειται για αναφορές που συνιστούν πρωτογενείς πηγές της ΜΔΕ ή για μελέτες καίριας σημασίας για το υπό μελέτη θέμα.

Παράρτημα

Στο παράρτημα παρατίθενται τα ερωτηματολόγια της έρευνας, και ότι άλλο πληροφοριακό υλικό που κρίνεται αναγκαίο για την κατανόηση του κειμένου. Εάν έχουν προκύψει δημοσιεύσεις ή/και ανακοινώσεις σε διεθνή συνέδρια θα ήταν χρήσιμο να συμπεριληφθούν στο Παράρτημα, στο τέλος της διατριβής.